

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Toplantı
14 Kasım 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.-T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.- Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

4.- Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

5.- Ziraat Sigorta AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

6.- Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

7.- Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

8.- Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 16/2/2015-31/12/2015 ve 1/11/2016-

31/12/2016 dönemlerine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

9.- Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin ve 1/11/2016-31/12/2016 dönemine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

10.- Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 22/1/2016-31/12/2016 dönemine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletebileceğine ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

9'uncu Toplantı

14 Kasım 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.05'te açılarak üç oturum yaptı.

T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün,

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin,

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin,

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin,

Ziraat Sigorta AŞ'nin,

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin,

Ziraat Teknoloji AŞ'nin,

2015 ve 2016 yıllarına;

Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 16/2/2015-31/12/2015 ve 1/11/2016-31/12/2016 dönemlerine;

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 1/11/2016-31/12/2016 dönemine;

Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 22/1/2016-31/12/2016 dönemine;

Ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.35'te toplantıya son verildi.

14 Kasım 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

27’nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı’nın 9’uncu Birleşimini açıyorum.

Bugünkü gündemimizde Ziraat Bankası AŞ ile bağlı ortaklıklarının 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

II.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.-T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza Ziraat Bankası AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle başlıyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere, toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, sunum için buyurun, söz sizde.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben sunum konuşması yapacağım ama arzu ederseniz sorulara ilişkin sunumu Sayın Göğebakan yapacak.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; bankamızın 2015 ve 2016 yılları hesaplarının görüşüleceği toplantıya tekrar hoş geldiniz. Hepinizi yönetim kurulu adına saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi, Ziraat Bankası, Türkiye’nin en önemli aktiflerinden biridir ve ülke ekonomisinin finansmanına katkı çerçevesinde müşteri odaklı bir anlayış ve kredi ağırlıklı büyümeye yönelik stratejisiyle oluşturduğu iş modelini uygulamayı sürdürmektedir. Bu doğrultuda, bilançomuzun yüzde 70’i kredilerden ve kredilerimizin de yaklaşık yüzde 75’i üretime, istihdama yönelik olan kurumsal kredilerden oluşmaktadır. Nakdi ve gayrinakdi kredilerimizin toplamı yarım trilyon TL’yi aşmıştır. Yani, ülke ekonomisine katkımız, ülkenin büyümesine katkımız yarım trilyon TL’yi geçmiştir ve 520 milyar TL’ye ulaşmıştır.

Kurumsal kredilerimiz içerisinde tarımsal her zaman önemli bir ağırlığa sahip sektör iken, Ziraat Bankası diğer sektörlerin finansman ihtiyaçlarını da uygun şekilde karşılamaya devam etmektedir. Tarımın finansmanı kadar tarımın gelişmesi, daha endüstriyel ve katma değeri yüksek bir yapıya kavuşması için çalışıyoruz. Genç çiftçilerin bilinçlendirilmesi ve girişimciliğin artırılması amacıyla Genç Çiftçi Akademisi bu yönde attığımız önemli adımlardan biridir.

Küçük işletmelerle çiftçilerin yanı sıra altyapı ve enerji projelerinin finansmanında da önde gelen bankalardan biri olarak yine buradaki hazırunun bildiği gibi otoyollar, köprüler, havaalanı gibi büyük ve ülkemizin kalkınmasına yardımcı olacak projelerin finansmanında da önemli rol almış bulunmaktayız.

Ülke bilançosunu önde tutarak ülkemizin moral bankası olma çabamızı sürdürüyoruz. Bu amaçla son dönemde emeklilere maaş promosyonu verilmesi BAĞ-KUR prim borcu kredisi, imar barışı kredisi, KOBİ destek kredisi, KGF teminatlı krediler ve bedelli askerlik gibi uygulamalarla finansmana erişimde sıkıntı yaşanan dönemler Ziraat Bankasının desteğiyle devam ettirilmiştir.

Konut kredilerinde de son dönemde önemli artışlar sağladık. 2016 ve 2017 yıllarında sektörün konut kredilerindeki toplam artışın yarısı tek başına Ziraat Bankası tarafından sağlanmıştır. 2018 yılının dokuz aylık döneminde ise Ziraat Bankası konut kredilerini artırmaya devam etmiştir. Hâlihazırda sektörün konut kredilerinin yüzde 25'i tek başına Ziraat Bankası tarafından kullanılmaktadır.

Kredi ağırlıklı büyümeyi sağlamak üzere ihtiyaç duyulan önemli unsurlar olan öz kaynak ve likidite için de önemli kazanımlar sağladık. Yurt içinde mevduat piyasasında baskı unsuru olmaktan kaçınarak faizler üzerinde olumsuz bir etkide bulunmama gayreti içinde olmayı sürdürdük. Sektörün en büyük öz kaynağa sahip bankası olmayı sürdürüyoruz. Öz kaynaklarımızı da sürdürülebilir kârlılıkla destekleme gayreti içinde olduk. Kârlılığ, sadece kredi ağırlıklı büyüme stratejimizin olmazsa olmazı olan öz kaynaklarla destekleyecek bir unsur olduğu için önemsiyoruz. Verimliliğin artırılması, birim gelir için katlanılan maliyetlerin düşürülmesi önemli stratejik önceliklerimizdir. Mevduat dışı kaynakları artırmak ve kaynağın çeşitlendirilmesini teminen çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürdük. Yurt dışından sendikasyon ve postfinansman kredisi, ikili anlaşmalar, eurobond ihracı, uluslararası finansal kuruluşlardan kredi temini gibi araçlarla mevduat dışı kaynaklarımızı yüksek oranda artırdık. Son yıllarda şube ve ATM ağırmızı geliştirilmesi kadar verimliliğin artırılmasına da odaklandık. Hâlihazırda 1.800'e yakın şube ve 8 bine yakın ATM'yle faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Dijital bankacılıktaki gelişimimizin de desteğiyle şube ve personel başına verimlilik oranlarımızı katbekat artırırken operasyonlarımızı etkin bir şekilde merkezileştirdik. Yurt içindeki finansal hizmet yelpazemizi geliştiriyoruz. Ziraat Finansal Kiralama Ziraat Katılım Bankasına devredilerek oluşan sinerjiyle daha etkin olmayı hedefliyoruz. Aynı işi yapan birimlerimizi tekletirmiş oluyoruz. Ayrıca Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığını kurmak üzereyiz. Yurt dışında 18 ülkede yaklaşık 100 noktada iştirak banka ve şubelerimizle faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Ülkemizin lider bankası olmanın sorumluluğu içerisinde ve moral banka olma hedefiyle her yerde ve her zaman müşterilerimizin yanında olduk, olmaya da devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle, Komisyonumuzun Sayın Başkan ve üyelerine, eleştirileriyle bize yol gösteren değerli denetçilere tekrar teşekkür ediyor, toplantının bankamız ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, tekrar saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 4; 2016 yılından 6 önerisi bulunmaktadır.

2015 yılının 1 no.lu önerisi ile 2016 yılının 3 no.lu önerisi ve 2015 yılının 3 no.lu önerisiyle 2016 yılının 2 no.lu önerisi aynı mahiyette olup bu sebeple bu öneriler birlikte görüşülecektir.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyette olan 2016 yılının 3 no.lu önerisini okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1: Güneşli Kurumsal/İstanbul Şubesi müşterisi 2267 numaralı grubun faaliyetlerinde daralma olması, kredi teminatının önemli bir kısmının kefalete dayanması ve memzuç borçları dikkate alınarak, 19 banka ile birlikte 30/11/2015 tarihli yapılandırma sözleşmesi imzalayan ve lider banka konumunda olan Bankanın söz konusu grubun faaliyetlerini yönlendirerek mevcut riskin tasfiyesini sağlaması,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun yanıt için.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu cevabı Genel Müdür Yardımcımız Sayın Göğebakan cevaplayacaktır.

BAŞKAN – Sayın Göğebakan, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Değerli Başkanım, adı geçen firma her türlü gıda, yiyecek, içecek ve tütün ürünleri mamullerinin perakende zincirlerini dağıtım işini yapmakta ve kendisinin de bir marketler zinciri bulunmakta idi. İçecek dağıtımı ile mağaza zincirleri kısmında ciddi bir daralma yaşandı, mali yapısını iyi yönetemediği için şu anda faaliyetleri minimal düzeye indi. Ana firmanın yüzde 16'sı Borsa İstanbul'da halka açık işlem gören bir firmadır, yüzde 64'ü bankalara rehinlidir söz konusu firmanın hisselerinin. Borsa İstanbul'da işlem gören firma şu anda faaliyetine devam etmektedir Gözaltı Pazarı'na inmek kaydıyla. İpotekli gayrimenkullerden ve diğer rehinli hisselerden, teminatlardan 30-35 milyon civarında bir tahsilat yapacağız. Şu anda kayıtlı bakiyemiz 370 milyon lira civarındadır. Bankacılık sektöründe toplam 970 milyon lira 23 bankanın oluşturduğu bir risk bakiyesi vardır. Faaliyetler tahsilat yönlü devam etmekte, firmadan gayrimenkullerini en fiyatlarla satarak borcu azaltmasını beklemekteyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerine söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın konuyla ilgili görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdür Yardımcısı Cengiz Bey'in de söylediği gibi firmayla ilgili gelişmeler bizim raporumuzda da zaten bu mealde dercedilmiş durumda. Firmadan tahsilatlar... Tabii ki takipte olan bir firma, takip yapılıyor, bizim kayıtlarımızda Ocak 2018 itibarıyla 383 milyon civarında bir kayıtlı bakiyesi var. Biz izleyeceğiz efendim.

BAŞKAN – Takip süreci devam ediyor.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, takip süreci devam ediyor, izlememiz gereken bir firma.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2: Son yıllarda ekonomideki stratejik rol ve işlevi her geçen gün önem kazanan tarım sektörünün ülke ekonomisine olan katkısını arttırmak amacıyla;

- Tarım sektörü için sürdürülebilir finansman desteğinin önemi dikkate alınarak tarım kesimine yönelik finansman kaynaklarının artırılması ve çeşitlendirilmesi,

- Tarım kredilerinde üretken ve pazara yönelik projelere dayanan yatırımların kredilendirilmesine öncelik verilmesi,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu konuda eğer arzu ederseniz kısa bir mufassal sunumumuz var. Teknik olarak imkân dâhilindeyse onu sunmak isteriz.

BAŞKAN – Hayhay, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Cengiz Bey sunacak, hazırız biz. Daha iyi anlaşılır diye...

BAŞKAN – Ne kadar sürecek sunum Cengiz Bey?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Kısa.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Başkanım, 10-12 sayfa, üç dört dakikayı geçmez.

BAŞKAN – Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN - Sayın Başkanım, değerli hazırun, Ziraat Bankamız tarım sektörünü ekranda gördüğünüz halkalar içerisinde, uçtan uca değerlendirmektedir. Kırmızı halka geleneksel olarak Ziraat Bankamızın münhasıran tarımsal üretim yapan çiftçiye yaptığı işlemlerdir. Biz tarımsal üretimin gelişimini ve tarımla uğraşan kişilerin daha çok kazanç sağlamasını teminen tarıma girdi verenleri ve tarım ürünlerini alıp da uçtan uca tüketiciye veya sanayiye ulaştıranları da tarım zincirinin bir parçası olarak görmekteyiz. Bu açıdan bakıldığında, kazan kazan stratejisiyle devam ediyoruz. Kırmızı halkadaki direkt tarımsal üreticilere olan kredilerimiz 56,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu rakam, Ziraat Bankasının toplam kurumsal kredilerin içindeki nakit kredilerdeki payı yüzde 20'dir. Hâlâ Ziraat Bankasında sektör olarak en yüksek pay alan sektör tarım kredileridir. Tarım kredileri dışında tarıma mal üreten ve tarımsal ürünleri alıp ticaret ve sanayiye yöneltilen değer zincirinin diğer halkalarındaki toplam kredilere baktığımızda, 80 milyar liraya ulaşmış durumdayız. "Tarımsal sanayi" diyoruz bunun adına özetle.

Nasıl bir gelişim var Sayın Başkanım? 2012'de toplam tarım kredilerimiz 18 milyar lirayken bugün 56 milyar liraya geldi. İşletme kredileri bunun içinde 9 milyardan 36, yatırım kredileri 8,5'tan 20 milyar TL'ye kadar yükseldi. Biz yatırım kredilerinin payının daha yüksek olmasını özellikle önemsiyoruz geleceğe yönelik tarımsal hasılanın artması için. Toplam bankacılık sektörü içindeki tarımdaki payımız yüzde 62'dir Başkanım, BDDK'nin açıkladığı verilerle Ziraat Bankası, toplam bankacılık sektörünün yüzde 62'sini üstlenmektedir.

BAŞKAN – O ölçülebiliyor zaten BDDK'nin yayınlarından.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Tabii ki Başkanım. Yaklaşık 88 milyar TL civarında bir tarımsal sektöre kredi var. Bunun 56 milyar TL'si Ziraat Bankamıza aittir.

Sayın Başkanım, sadece sübvansiyonlu kredi vermiyor Ziraat Bankası. Bu, kamuoyunda yapılan eleştirilerden bir tanesidir. Bu sübvansiyonlu kredilerin kredi riski de kaynağı da tamamı Ziraat Bankasındadır. Sadece krediye yönelik faizin bir kısmını ya da tamamını Bakanlar Kurulu kararı kapsamında hazinemiz ödemektedir. Kredi riskinin ve kaynağının tamamı Ziraat Bankasındadır. Sadece faizin bir kısmını ödüyor. Sadece tarıma mı ödüyor hazinemiz? Değil, esnafa ve KOSGEB'in

yaptığı kredilerde olduğu gibi, ondan hiçbir farkı yoktur. Dolayısıyla Ziraat Bankasındaki 56 milyar lira kredinin 44 milyar lirası sübvansiyonlu, 12 milyar lirası gün itibarıyla sübvansiyonsuz kredilerdedir. Sübvansiyonsuzda da artışımız var. Pazarda rekabeti geliştirmek ve diğer bankaları da pazara oyuncu olarak sokmak için sübvansiyonsuz kredilerde de özellikle bir performans artışını gözetiyoruz.

Sayın Başkanım, bu kredilere uygulanan faiz oranları ekranda görüldüğü gibidir. Bir yıla kadar kredilere yüzde 8, bir-dört yıl arasına yüzde 10, dört yıldan uzunlara yüzde 11 faiz oranı uyguluyoruz. Bu faiz oranlarının bir kısmını hazine ödüyor, burada bir yanlış anlaşılma olmasın, bu oranlara ilave bir para almıyoruz hazinemizden. Hazinemizden alınan para budur. Bunun üstünü Ziraat Bankası kendi gücüyle, kendi kazancıyla finanse etmektedir. Ekranda görülen, aşağıdaki satırdaki oranların hazinemiz Bakanlar Kurulu kapsamında bir kısmını kendisi ödüyor, bir kısmını üretici ödüyor. Dolayısıyla vadelere göre üreticiye yansıyan sıfır ile yüzde 8,25 arasında bir faiz oranıdır dört yıldan uzun vadeye gitmek kaydıyla. Günümüz koşullarında son derece ehven fiyatlaması olan bir kredi yapısı.

Vadeler konusunu da dediğimizde, bitkisel üretimde, işletme kredilerinde görüyoruz, on dört aydan otuz altı aya kadar işletme kredilerimizin vadeleri var. Yatırım kredilerinde de dört yıla kadar ödemesiz dönemli, sekiz yıla kadar uzayan yatırım kredileri var. Bu süreler tamamen işletmenin fon oluşturma kapasitesine ve imkânları dâhilindedir.

Altteki tabloda görüyoruz Başkanım, 56 milyar liranın vadelere göre dağılımı, gördüğünüz gibi, yüzde 38 gibi büyük bir orana dört yıl ve üzeri vadelerdedir. Kısa vadeli bir işte yoğunlaşmamayı tercih ediyoruz. İşletme kredileri, hasada bağlı ürünler her ne kadar kısa vadeli gibi görünsün de biz üreticimizin, ziraatçimizin kendisini finansal açıdan daha güçlü olmasını teminen yeter ki tarımsal üretim, hasılat devam etsin, vade konusunda herhangi bir sıkıntı oluşturmuyoruz. Bu 56 milyar liranın 20 milyar lirası hayvansal üretimde, 17'si bitkisel üretimde, 10 milyarı tarımsal mekanizasyonda gibi değişiyor. Yan tarafta müşteri sayılarını görüyoruz. 660 bin civarında bir müşteri de oluşturulan bir kredi portföyüdür Sayın Başkanım. Bu son derece tabana yaygın bir kredidir Sayın Başkanım. Sol tarafta müşteri sayılarını, sağ tarafta kredi bakiyelerini görüyoruz. Çok tabana yaygın, 250 bin liranın altında olan müşteri sayısı yüzde 86, yüzde 65'e yakın kredilerimiz 250 bin liranın altındadır. Öyle büyük montanlı, yoğunlaşma yönüyle bir kredimiz yok. Biz üreticimizin ölçek ekonomisini büyütmesi için kendisini büyültmeye çalışıyoruz ama daha bu yoğunluk 100 binin, 50 binin altındaydı, beş-altı yılda getire getire 250 bin liraya kadar... Üreticimizin daha büyük tarımsal üretim yapması için biz de yönlendiriyoruz, teşvik ediyoruz.

Sayın Başkanım, bu 56 milyarlık kredi de Ziraat Bankasının takipteki tarımsal kredi oranı. 1,3 gibi çok mütevazı bir rakamdır. Aşağıdaki kırmızı çizgi Ziraat Bankası dâhil toplam bankacılık sektörünün tarımsal takibidir. Bizimki 1,3; sektörünki 3,1. Ziraatı çıkardığımız zaman, Ziraat hariç sektörün takip oranı yüzde 5,6 gibi yukarı çıkmaktadır. Ziraatın tarımsal kredilerdeki kredi geri dönüşüm oranları son derece yüksektir. Tabii ki Bakanlar Kurulu kararı kapsamındaki ertelemelerin bunda önemi büyüktür. Ertelemeler her yıl üst üste yapılmakla birlikte, hiçbir şekilde donuklaşmış bir kredimiz yok. Yıllar itibarıyla yapılan erteleme uygulamalarını görüyorsunuz, müşteri sayısı ve krediler. Toplam 24 milyar TL kredimiz ertelemeye tabi tutulmuş, şu andaki son bakiyesi bunların 6 milyar gibi, önemli düşüşler göstermiş durumdadır. Burada donuklaşmış bir krediye izin vermiyoruz. Üreticimizi farklı kanallara yönlendirmek şeklinde tahsilatları yapıyoruz.

Ertelme kararnamesi dışında, bankamızın da yapılandırma uygulamaları var Değerli Başkanım. Bu da yapılandırma rakamlarını gösteriyor. Yıllar içerisinde 402 bin müşteriye 13,8 milyar lira bir yapılandırma yapmışız. Bu yapılandırılan kredinin günlük, günümüz itibarıyla bakiyesi 3,5 milyar liraya kadar inmiş durumda. Seyyaliyeti çok yüksektir. Üreticimizin hem erteleme kapsamında hem

Ziraat Bankasının yapılandırması kapsamında, kredileri yapılandırmakla kalmıyoruz, en alt satıra dikkatinizi çekiyorum. Herhangi bir afet ve/veya ticari piyasa koşulları nedeniyle hasat yetersiz oldu, fiyat düşük çıktı, maliyet yükseldi, üreticimiz kredisini ödeyemediği zaman onu hem erteliyoruz, vade yapıyoruz, hem de en alt satırda gördüğünüz gibi Değerli Başkanım, biz ilave ihtiyaçlar için de ilave kredi sağlamaya devam ediyoruz. mevcut kredi stokunu ertelediğimiz gibi, çiftçimizin önümüzdeki yıllardaki ihtiyaçları için ilave krediler de veriyoruz, ilave kredilerde de gördüğünüz gibi 85 bin üreticiye 10,5 milyar lira ilave kredi kullandırmışız, 4,8'e kadar düşmüş, onlar da hiçbir şekilde donuklaşmış değildir.

Genel Müdürüm arz etti, Genç Çiftçi Akademisiyle bilimsel bilgi ile pratik bilgiyi birleştiren bir, daha finansal okuryazarlığa hâkim bir genç çiftçi profili yetiştirmek üzere Ziraat Bankamız bir sosyal sorumluluk projesi kapsamına başlamıştır. Ankara Üniversitesiyle iş birliği yaptık. Kısıtmetse önümüzdeki ay Şanlıurfa'da üniversitemizde ve Adana'daki Çukurova Üniversitemizde ziraat fakülteleriyle aynı iş birliğini tekrarlayacağız. Sırasıyla bütün ülkedeki ziraat fakültelerimizle devam eden çalışmayı yapacağız.

Efendim, önceliğimiz, Sayıştayımızın önerdiği gibi ölçek ekonomisi yüksek, katma değer yaratan ürünlerdir. Tarımsal üretimi pazara kadar daha kolay, daha sağlıklı ve daha yüksek katma değerle ulaştırmak için gerekli yatırımlara odaklanmış durumdayız.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyelerimiz var.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, öncelikle size baş sağlığı diliyorum. Geçen toplantıya katılamadınız, Allah rahmet eylesin.

BAŞKAN – Sağ olun, Allah razı olsun. Allah sizlere ömür versin.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısını dinledim. Öncelikle, bu sunumu KİT Komisyonu üyelerine dağıtmanızı ben rica ediyorum sizden çünkü bütün ayrıntısıyla bir dokümantasyon sağlamışsınız. Hazırsa onun verilmesi bence son derece iyi.

Yalnız, bu sunumda eksik kalan bir kısım benim dikkatimi çekti. Tabii ki Ziraat Bankası aslında çiftçilerimizin, üreticilerimizin kalkınması yolunda katkı koyan ve bu amaçla faaliyet gösteren bir bankamız. Tabii, burada aldığı krediyi ödeyemeyip borçlanan, zaman zaman medyaya da yansıyan, işte, süt döken, kendini yakmaya kalkan çiftçilere de rastladığımız gibi, sizin sunumunuzda, dokümantasyonda şu yok, onu ben merak ettim, eğer yanıtlayabilerseniz çok memnun olurum: Bu projelerden kredilerde yapılandırmadaki rakamı veriyorsunuz, 13,8 milyar TL; doğrudur, onun tekrar geriye dönüşünü de mutlaka takip ediyorsunuz ama hiç borcunu ödeyemeyip tarlasına, hayvanına, malına el koyduğunuz çiftçi, köylü var mı? Ben bunları merak ediyorum çünkü medyada bu konuda size yönelik birtakım suçlamalar da var, zaman zaman yayınlanıyor, bunu merak ediyorum. Hakikaten, Ziraat Bankası olarak geriye dönüşte köylüde bir zorluk çekiyorsunuz ki yapılandırmalar oluyor, iktidar onu yapılandırıyor. Parayı kurtarsın diye belki, belki, işte, Ziraat Bankası alacağını alsın diye.

“Donuklaşmış krediye rastlamadık.” diyorsunuz ama batık kredi açısından bir rakam sunmuyorsunuz yani var mı, yok mu; o bizim için önemli. Bir de Ziraat Bankasının ipoteklediği arazi miktarı nedir? Onu da merak ediyorum ben, o konuda bir bilgi rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Lütfü Bey, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli üyeler; biraz evvel izlediğim rakamlara baktığımda Ziraat Bankasının kullandığı kredilerin tarım sektöründe, özellikle, çiftçiye ve tarım sanayisi yatırımcılarındaki oranı yüzde 20. Türkiye’nin ciddi anlamda ekonomik krize girdiği bu dönemde bütün toplumun da ekonomistlerin de Parlamentoda bulunan milletvekili arkadaşlarımızın da ortak bir kanaati var, Türkiye’nin bu ekonomik krizden çıkışının bir tek çaresi var, o da Türkiye’nin tarıma vereceği önemin uzun yıllar devam etmesi. O yüzden, Ziraat Bankası burada geçmiş yıllardan beri üstlendiği görevi, tarım sektörüne verdiği desteği biraz daha artırarak devam ettirmesi hâlinde bankanın gerçek kuruluş amacı olan, çiftçiyi ve tarım sektörünü desteklemenin yanında Türkiye ekonomisinin girdiği bu sıkıntıdan çıkmak için yol başı olacaktır. Dolayısıyla, biz İYİ PARTİ Grubu olarak Ziraat Bankasının çiftçiye kullandırdığı bu kredilerin biraz daha artırılarak devam etmesinin hem Türkiye çiftçisi açısından hem Türkiye ekonomisi açısından hem de ciddi anlamda... Türkiye’de şu anda ekonomi konuşulurken dikkat ederseniz, ekonominin rakamları dışında farklı bir şey konuşuyor Türkiye “Açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalabiliriz.” cümleleri, manşetleri gazetelerde. Bunun önlenmesinin altında bir tek çare var, o da Türk çiftçisinin tekrar daha yoğun bir şekilde desteklenmesi. Ziraat Bankasının üstlendiği bu faaliyetlerin biraz daha artırılarak devam etmesini istiyoruz.

Bu arada, biz muhalefet partisiyiz, muhalefet partileri mevcut iktidarı, mevcut kurumları eleştirmekte beis görmez ama bir noktayı da altını çizerek ilave etmek istiyorum. Türkiye, sanayisiyle çok ciddi bir ekonomik kriz yaşıyor. Bu krizin 2001 krizinden farkı bankacılık krizi olmaması. Enteresan bir meseledir bu, ekonomistlerin de çok üzerinde durduğu bir konudur. Henüz daha Türkiye’de bankacılık krizine rastlanmadı. Bunun için, özellikle, reel sektöre verdiği imkânlarla diğer bankaların da önünde yol başılık yapan Ziraat Bankasına ciddi bir görev düştü. Bu konuda da teşekkür etmek istiyorum. Bunun önemli olduğunu düşünüyorum ama biliniz ki Ziraat Bankasının bundan sonraki faaliyetleri de geçmiş dönemde yapılan birtakım başka sıkıntılar gibi takip edilmeye devam edilecektir. İnaniyorum, bugüne kadar yapılan bu faaliyetlerin, özellikle, konuşmamın başında ifade ettiğim, tarım sektörünün desteklenmesi konusunda, reel sektörün desteklenmesi konusunda hız kesmeden devam etmesini arzu ediyoruz. Zira, bütün reel sektörün hepimize yazdığı bir mesele var “Biz bankalara gittiğimizde başımız önde geri dönüyoruz.” Hiç kimsenin kredi vermedi, reel sektörün nefes alamadığı bir dönemde Ziraat Bankası çok önem arz ediyor Türk sanayisi için, Türk ekonomisi için. Dik durması lazım, Ziraat Bankasının dik durması için toplumun da bizlerin de gayret etmesi lazım. Ama bütün vazife size düşüyor aslında, bizimki sadece gayret, sizinki vazife. Bu vazifenin biraz daha yoğun bir şekilde toplum tarafından hissedilmesine vesile olacak hizmetlerin devamını istiyoruz.

Raporun ilerleyen kesimlerinde diğer önergelerde de söz alacağız ama bu konudaki kanaatlerimi burada bitirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Türkkan.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Genel Müdür ve aynı zamanda, yönetim kurulu üyeleri; Komisionumuza hoş geldiniz.

Tabii, kredi portföyüyle ilgili bilgilendirme yapılırken ister istemez genelini de yönelik bir açılım olmuş oldu. Benim öncelikle vurgulamak istediğim şey, bir önceki Komisyon toplantısında TÜBİTAK MARTEK eski Genel Müdürü Sayın Orhan Çömlek'i de aramızda görmek isteriz demiştim, eski genel müdür, kendisi toplantıya katılmamıştı ve özellikle, 32 bin TL'lik maaşı, kendine yaptığı yüzde 60'lık maaş zammı, Phuket Adası'ndaki harcamaları ve kurumun kendisine tahsis ettiği kredi kartıyla yaptığı 23 bin TL'lik harcama dolayısıyla KİT Komisyonu üyeleri olarak bir tepki ortaya koymuştuk. Sayıştayca tespit edilen bu usulsüzlüklerle ilgili olarak Enerji Bakanlığı yetkilisi, yaptığı açıklamada bizi hiçbir şekilde tatmin edememiş ve aslında olayın üzerinin bir şekilde örtüldüğünü zımnen ifade etmişti. Eski genel müdürün de aynı zamanda yine yeni bir görevle başka bir noktaya atandığını tespit ettik. Şimdi, bu noktada, Ziraat Bankası eski Genel Müdürünün KİT Komisyonu toplantısına iştirak etmesini çok kıymetli buluyorum, kendisine teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yönetim Kurulu Başkanını demek istiyorsunuz galiba.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Pardon, Yönetim Kurulu Başkanına teşekkür ediyorum.

Yani teşekkürü de doğru adrese yapalım değil mi Sayın Başkan? Doğru.

Şimdi, bu noktada, konuya dönüyorum, daha önce Bakanlar Kurulu kararına göre tarımsal kredilerde faiz oranının yüzde 8 olmasına rağmen çiftçiye kanunlara aykırı olarak Ziraat Bankası tarafından piyasa faiziyle kredi kullanırıldığı yönünde iddialar vardı. Tarımsal kredilerde faiz oranı yüzde 8-8,25 iken tarım kredi kooperatifi aradaki farkı kaynak kullanım ücreti yani gizli faiz olarak çiftçiden tahsil ettiği yönünde bir konuydu. Tarım kredi kooperatifi ve Ziraat Bankası bu çiftçilere teşvik kredisini verebilen yegâne kuruluşlar. Hâlihazırda tarım kredi kooperatifi de çiftçiye sağladığı kredi finansmanında kaynak olarak yine Ziraat Bankasını kullanmakta. 2012 yılına kadar süren bu yüzde 8'lik kredi faizinin 2012 yılında ticari kredilerdeki faiz oranıyla eş değere getirilmesi, indirimli tarımsal kredi faiz oranları ile ticari kredi faiz oranlarının birbirine yakın olduğu için pek fark edilemiyor. Ancak daha sonra, piyasa faiz oranlarının yükselmesiyle Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatifleri de aradaki farkı kaynak kullanım ücreti adı altında çiftçiden tahsil etmeye başlıyor. Piyasa faizleri yükseldikçe Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerinin çiftçiden aldığı kaynak kullanım ücreti yani gizli faizi de artmış oluyor. Çiftçilere destek vermek üzere Ziraat Bankası ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri üzerinden kullanılan tarımsal kredilerde gizli faiz uygulandığı da bu piyasa faiz oranı yükselince, aradaki fark açılınca da ortaya çıkmış oluyor. Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde, yüzde 8 olarak uygulanması gereken faiz oranına ek olarak yüzde 12,5 kaynak kullanım ücreti, yüzde 1 bina bağış fonu, yüzde 1 destekleme fonu adı altında toplamda yüzde 22,5'a varan tarımsal kredi faizi uygulandığı belirleniyor. Bu durumda çiftçi bin liraya aldığı krediyi 1.225 TL olarak ödemek zorunda kalıyor. Bu noktada, bu uygulama bu iddia edildiği noktadaki şekliyle Bakanlar Kurulu kararına da açıkça bir ihlal durumuna getiriyor konuyu. Bu kapsamda, şu ana kadar kredi kullanan kaç çiftçimiz vardır veya kaç kişi vardır? Konuyla ilgili kurumunuza gelen şikâyet dilekçesi var mıdır, varsa kaç adettir? Bu kredi oranı farkından ortaya çıkan ekstra kâr ne kadar olmuştur? Bu uygulama hâlâ devam etmekte midir? Kaç yıldır kredi oranları piyasa oranlarıyla denk tutulmaktadır? İlgili bakanlık tarafından konuyla ilgili bir uyarı veya bir soruşturma başlatılmış mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Yavuzyılmaz.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Ben de öncelikle başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sağ olun, Allah razı olsun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ziraat Bankasının değerli yöneticileri, sizler de hoş geldiniz.

Şimdi, Ziraat Bankasının çiftçiye sağladığı krediler yaklaşık 56 milyar ama -bizim dolaştığımız bölgemiz, özellikle Samsun bölgesi tarımsal üretimin yoğun olduğu bir bölge- bütün bunlara rağmen tarımda bir gerileme var. Yani siz rakamlarla çok ciddi oranda desteklediğinizi ifade ediyorsunuz ama Türkiye tarımsal üretimde maalesef geriye gidiyor, en temel ürünlerde bile şu an ithalatımız var. İşte, bunu pirincinden fasulyesinden, diğer ürünlerde de görmek mümkün. Yani bu arada bir anormallik yok mu? Biz alabildiğine çiftçimizi destekliyoruz ama tarım alabildiğine geri gidiyor. Sayın Bakanın açıklaması da vardı “Tarıma yapılacak desteklerle Millî Savunma Bakanlığına yapılacak destekler arasında bir fark görmüyorum.” demişti. “Askerî harcamalar ne kadar stratejikse tarımsal harcamalar da o kadar stratejik.” demişti. Dolayısıyla Ziraat Bankasının varoluş sebebi, kuruluş amacı tümüyle çiftçimizi ve üreticimizi desteklemek.

Şimdi, 656 bin civarında çiftçimizi desteklediğimizi ifade ediyorsunuz ama çiftçi sayımız -bana ulaşan rakamlara göre- 2 milyon 260 bin civarında. Yani biz hâlâ üreticilerimizin demek ki yaklaşık yüzde 25’ini destekleyebiliyoruz. Yoksa diğerlerinin böyle bir talebi yok mu?

Bunun yanı sıra, biz geçtiğimiz dönemde Toprak Mahsulleri Ofisi ve üretme çiftliklerini de burada denetlemiştik, oradaki faiz oranları... Hatta, ben, özellikle, Ziraat Bankasının bu birlikleri desteklemesi lazım, tarımı desteklemesi lazım derken ne kadar Ziraat Bankasından kredi kullanıldığını sormuştum. Yaklaşık yüzde 40-45’ini Ziraat Bankasından kullanıyoruz, diğer taraflarını da farklı bankalardan kullanıyoruz demişti. Oradaki rakamlar da zaten bir garipti, yaklaşık yüzde 30’un üzerinde bir faiz oranından bahsediliyordu. Yani bu arada da özellikle bu tür kurumların, Tarım Kredi Kooperatiflerinin, Toprak Mahsulleri Ofisinin net bir şekilde desteklenmesi lazım. Özellikle ürün alım dönemlerinde çiftçimiz çok ciddi sıkıntılar yaşıyor. İşte, fındıkta fiyatın temmuzda açıklanmasını bekliyorduk, aldık, alıyoruz derken -burada finansal bir problem mi var bilmiyorum ama- bu açıklama ta 1 Kasım’a kadar geldi, çiftçi elindeki fındığı sattı, yine tüccarla baş başa kaldı. Yine, aynı şeyi çeltikte, bir sürü ısrarımıza rağmen... Daha ben dün yine Mecliste -zor bela zaten söz hakkı alıyoruz- orada bir dakikalık konuşmamızda çeltik üreticilerine bir an önce fiyat açıklanması lazım gelir demiştim, tahmin ediyorum onu da bugün açıkladılar. Yani desteklemede, parasal imkânlarda bir sorun mu var ki Toprak Mahsulleri Ofisi ve Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçiden ürün alımı konusunda geç devreye giriyor. Dolayısıyla bizim çiftçimiz de bu manada ciddi sorunlar yaşıyor. Aynı bu şekilde kredilerin geri ödenmesinde de bazen dönemsellik arz ediyor. Hemen hasadı yapar yapmaz kredi ödemeleri var. Dolayısıyla o ilk hasatlarda maliyetler biraz düşük oluyor yani borcu olduğu için malın değeri olmuyor. İnsanlar itibarını kurtarmak için hemen hasılat başlar başlamaz ürününü satmak zorunda kalıyor. Bu en azından dönemsellik arz etmesi açısından bir miktar daha piyasa şartları oturana kadar, devletin regülasyon görevini yapana kadar mal satımında bir erteleme olabilir mi? Gerçi Sayın Genel Müdür Yardımcısı sunumlarında bu konuda çok esnek davrandıklarını söylüyorlar ama inşallah bundan sonra da bu esneklik devam eder, en azından üreticimiz elindeki malı ucuza satmak zorunda kalmaz.

Benim bir başka merakım var. Yani bu kullandığınız krediler, mesela 656 bin TL kredi kullandığının üretici var. İlk 100’ün veya ilk 200’ün kullandığı kredi miktarıyla arada nasıl bir ilişki var? Yani burada da muradımız açık ve net: Yani kredi kullandırmada yine bir kümelenme mi var? Hani, büyük çiftlikler yoksa... Rakamları ben göremiyorum oradan ama orada kümülatif görünüyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben yardımcı olayım Sayın Vekilim, çok özür dilerim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – 659 binin 522’si 100 binin altı. Yani ağırlıklı daha küçük...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yani “100 binin altı” derken mesela 522 bin kişinin 100 bin liranın altında kullandığına göre ne eder yani ne kadara tekabül eder? Parasal karşılığı 20 milyon.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Vekilim, üreticinin yüzde 79’u toplamın yüzde 36’sı.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – İşte, şöyle: Ben parasal olarak bakıyorum tabloya.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – 20 milyar lira.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, sonra yazılı olarak da verebilirsiniz bunları.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yani benim oradan anladığım...

BAŞKAN – Sayın Yaşar’ın sorduğu ilk 100 firmanın toplam riskin içerisindeki oranını öğrenmek istiyor.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Aynen, aynen.

BAŞKAN – Bu oranı yazılı olarak daha sonra...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yani orada da bir miktar anladığımız 522 bin kişi 20 milyar kullanmış, 650 binden geri kalan 80 bin kişi de 26 milyarı kullanmış gibi. Yani yine ilk 100 binde bir farklılık var gibi, neyse. Yani buradan amacımız şu: Ziraat Bankasının birinci görevi çiftçiyi ve üreticiyi desteklemek. Gayet tabii ki büyük oktanlı üreticilerin de burada desteklenmemesi sonucunu çıkarmak mümkün değil.

İkincisi de, özellikle, bataklık oranlarımız yüksek oktanlı kredi kullananlarda sanki biraz daha yüksek gibi. Sizin de verdiğiniz oranlardan da anlaşılacağı üzere, geri dönüşte yüzde 1,3 gibi bir sorun var. Bu da sektör açısından iyi bir rakam ama ümit ederiz ki -hani böyle bazen krediler yüzdürülebilirken, hani biraz daha geriye doğru giderken bu ilerde başımıza iş açacak demektir- inşallah bu 1,3 bundan sonraki yıllardaki denetimlerimizde de aynı şekilde devam eder.

Diğer önemli bir husus, AR-GE. Bundan mutlu olduk. Üniversitelerle beraber yaptığınız iş birliğinden bahsettiniz. Türkiye’nin gerçekten buna çok ihtiyacı var. Özellikle damızlık; ikincisi, tohumculuk. Biz hâlâ bugün eleştirdiğimiz ülkelere çok ciddi rakamlar ödeyerek tohum alıyoruz, hâlâ dünyanın garip ülkelerinden garip isimli havyanlar ithal ediyoruz işte angusundan tutun da bilmem neyine kadar. Dolayısıyla bu alan geç kalmış bir alandır. Üniversiteler de net bir şekilde desteklenmelidir. Aynı şeyi biz afyon üretiminde de gördük. Türkiye dünyadaki üretimde yüzde 50’sini ekim alanı olarak sağlarken maalesef verimliliği düşük. Bu da AR-GE faaliyetlerinin düşük olduğunu gösterir. Sayın Genel Müdürümüz o zaman üniversitelerle ilgili iş birliğinin neticelerinin çok olumlu olduğunu, verimin çok ciddi oranda arttığından bahsetmişti. Biz bu alanın da özel gözetim altında tutularak desteklenmesini canı gönülden arzu ediyoruz.

Devamında özellikle, bugün, küçük üreticilerin -sadece tarım sektöründe değil, inşaat sektöründe de, farklı sektörlerde de- bankalarda şu an ne yapacağı konusunda net bir bilgi yok. Yani gidiyor... Bu ortamlarda muhakkak piyasaya belli para arzının yapılması lazım ki piyasada bazı şeyler dönsün ama bankalar ya kredi yapılmasıyla daha çok ilgileniyorlar veyahut da mevcut kredilerinin tahsilatına daha fazla önem veriyorlar. Tabii, Ziraat Bankası devletin bir kurumu. Her konuda önderlik ettiği gibi, bu alanda da bir önderlik etmesi lazım, piyasaya muhakkak paranın girmesi lazım. Konut kredilerinden bahsettiniz ama Sayın Genel Müdürüm, konut kredileri şu ara inanılmaz yüksek, 2’nin üzerinde. Belli

firmaların yani özellikle TOKİ'yle iş yapan veyahut da Emlak Bankasıyla iş yapıp böyle binlerce konut yapan firmaların devlet desteğiyle oluşturdukları kampanyalar destek kampanyaları değildir. Bak, bunu tekrar söylüyorum. Neticede hazine araziyi tahsis etmiş, kat karşılığı veya hasılat paylaşımı metoduyla yapılan bu projelerde mal sahibi devlet olduğu için burada oluşturduğu 0,95, 0,88 kredilerinin piyasayla hiçbir anlamı yok. O, bir avuç müteahhidi ilgilendiren rakamdır. Asıl olan hedef kitle o 522 bin gibi binlerce de bu sektörde faaliyet gösteren arkadaşlarımız var. Ana tüketicinin istediği her yerden sizin bankanıza gelip de 0,98'le kredi kullandığı gün bu rakam reel demektir. Yani yoldan geçen bir vatandaşın hak ve hukuku, içinde bulunduğu şartlar buna cevaz veriyor, siz de 0,95'le buna konut kredisi kullanılabiliyorsanız -bugünkü için söylüyorum, geçmiş için bunu söylemiyorum- o zaman demek ki piyasada bir hareket var demektir. İşe bu cepheden bakmak lazım.

Tabii, Sayın Genel Müdürüm, Bankalar Birliği Başkanı olması itibarıyla da hazır yakalamışken diğer bankalarla da öncülük etmesi açısından büyük gayretleri var. Sayın Başkanımız Lütfü Bey'in de söylediği gibi, biz muhalefet olarak her zaman şunu söylüyoruz: Doğru yapılanların yanındayız ama belki sizin de -bunu her gelen genel müdüre özellikle ben ifade ediyorum- ifade edemediğiniz, sektörün önünün açılmasına yönelik teklif ve talepleriniz varsa, burada sadece sorunları tartışmak adına değil, çözüm önerilerinizi de duymak isteriz. Yani "Biz şu şu alanlarda takılıyoruz, problemlerimiz var. Parlamentoda bunu kanun teklifiyle olabilir veya başka yöntemlerle olabilir..." Bu konuda yeter ki milletin önü açılsın. Biz muhalefet olarak ülkenin menfaatine olacak, çiftçinin, üreticinin faydasına olacak her türlü katkıyı vermeye hazırız. Bu konuda da önerileriniz varsa sonuna kadar arkasında dururuz. Bu önerge üzerinde benim söyleyeceğim şimdilik bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Tuncer.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, öncelikle ben de başsağlığı diliyorum, yeni duydum.

BAŞKAN – Sağ olun, Allah razı olsun.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Yönetim Kurulu Başkanımız Başkanlığında tüm misafirlerimize hoş geldiniz diyorum.

Sunumda -bu öneri görüşülürken- kullanılan kredinin yüzde 20'sinin tarıma ayrıldığı, 56,2 milyar lira olduğu belirtiliyor. Bu rakam cazip gibi görünse de isminin başında "Ziraat" olan bir bankanın yüzdeye vurulduğunda ziraate ve ziraatçilere, üreticilere, emekçilere, çiftçilere kullanılabilecek kredi oranının yüzde 50'nin üzerinde olması gerekiyor. Ülkemizin özellikle hayvancılıkta yaşadığı sıkıntılar, samana muhtaçlığımız, mercimeğe, bakliyata muhtaçlığımız göz önüne alındığında bu ülkenin tarımının aslında inşaattan da betondan da çok daha önemli bir sektör olduğunu ve bunun desteklenip tarım üzerinde bu ülkenin gelişmesinin gerektiği bugün çok net ve bariz ortaya çıkmıştır. Ama baktığımızda Ziraat Bankası bunu gerçekten hâliyle yapıyor mu? Yapmıyor. Niçin yapmıyor? Bir sonraki öneride bakacağız, sadece tarımla uğraşmayan bir müşterinin bankadaki oluşturduğu ve tahsilatta da çok zorlandığı sekiz senedir hâlen bir adım gidilmediği şey de 270 milyon euroluk bir kredisinin şu an bataklık görüldüğü, her ne kadar icra takibinde yasal işlemde olduğu resmiyette olsa da uygulamada sekiz yıldır bir karınca boyu gidilememiş ve de bu kredi bataklık. Bankanın kullandığı tüm kredilerinin neredeyse yüzde 2,5'ine tekabül eden bir oran bataklık durumdaysa çiftçilere verilecek desteğin çok daha yüksek olması olmazsa olmaz koşuldur.

Bu nedenle şunu ben merak ediyorum: Yasal takiplerin... Ki şunu da çok iyi biliyorum, çiftçilerin içinde olan bir arkadaşınızm, çiftçilerin yasal takibinin çok düşük olduğunu ve en azından bölgemden ve gittiğim yerlerde de görüyorum. Yasal takiplerinizde, toplam yasal takiplerinizde çiftçilerin, üreticilerin kullandığı kredilerdeki batak veya yasal takibe düşmüş oran yüzde kaçtır? Diğer sektörlerle sağladığınız kredilerdeki yasal takip batak oranı yüzde kaçtır? Bunu Sayın Genel Müdürüm cevaplandırırsa iyi olur.

Bir diğer husus, bunu ben ilgili bakanlığa da sormuştum. Amasya Merzifon'da bu yaşandı, muhtemelen diğer Ziraat Bankası şubelerinde de yaşanıyor. Çiftçiler kullandıkları kredilerin taksitini ödemek için Merzifon Şubesine gittiğinde, “Ben taksitimi ödemeye geldim, param burada.” diye ilettiklerinde banka yetkilisi “Önce senin ÇKS’ye kaydın devam ediyor mu etmiyor mu bunu bir sorgulamamız gerekir.” diyor. Yani aylık dönem olur, üç aylık dönem olur, yıllık dönem olur. Çiftçi kayıt sistemi ÇKS. “ÇKS’ye kaydınız devam ediyor mu etmiyor mu bunu bir sorgulamamız gerekir.” diyor, taksitini ödeyecek çiftçi de “Tamam, sorgulayın.” dediğinde “Sorgulamamız için bize 600 lira ile 800 lira arasında para vermeniz gerekir.” diyor. Bunu Merzifon Şubesine sorabilirsiniz. Şimdi, ben ilgili bakanlığa da 2 Ekim 2018’de bu hususu sormuştum, henüz bir cevap gelmedi. Yani her taksit ödemesinde eğer çiftçiden 600 ya da 800 lira “ÇKS” adı altında bir haksız para talep edilecekse düşük faizin ya da sübvansiyon uygulamasının da bir mantığı olmuyor, sadece şekilde, sözde kalan bir husus.

Görüşülmekte olan öneriyle ilgili, ülkemiz gençlerinin tarıma yönlendirilmesi, tarımla uğraşlarının artması bu yönde gelişmeleri için Genç Çiftçi Akademisi Projesi başlattığınızı söylüyorsunuz. Teşekkür ediyorum. Mutlaka çok iyi bir uygulamadır. Ama bu açılmamış projede. Yani bunun kapsamı nedir, içeriği nedir? Mesela sadece teorik olarak çiftçilik mi anlatılıyor, yoksa bunun yanında işte o teoride başarı sağlayan genç çiftçiliğe özenen kardeşlerimize istihdama yönelik ya da yeni iş yeri açmasına yönelik faizsiz destekler de veriyor musunuz? Bunun içeriği biraz açılırsa memnun olurum.

Yine çiftçilere verilen kredilerde hayvanların da artık rehin alınabildiğini hatta meyve ağaçlarının da rehin alınabildiğini ve bunun kredi vermede bankanın elini rahatlattığını belirtmişsiniz ama buna 7099 sayılı Kanun’un işte “Tasınır iyi niyetle devralan ya da satın alan kişinin iyi niyeti korunur.” hükmü uyarınca bir engel olduğunu belirtiyorsunuz. Yani bir çiftçi hayvanlarını size rehin edip kredi kullandıysa ve o hayvanlarını daha sonra sattıysa -ya da ceviz ağaçlarını, badem ağaçlarını sattıysa- satın alan üçüncü kişinin iyi niyeti korunuyor ve sizin o rehininizin bir önemi de kalmıyor benim anladığım. Bu konuda sayın banka yetkililerince en azından alım satım sicil kayıt defteri gibi bir defter tutulmasıyla ilgili -bir yetkili organ, işte ilçe tarım müdürlüğü olur ya da başka kuruluşlarda olduğu gibi- herhangi bir öneriniz Hükûmete oldu mu? Veya böyle bir öneriniz varsa Komisyona iletirseniz biz de Komisyon olarak bu konuda bankanın elini rahatlatacak girişimlerde bulunalım diye belirtelim.

Bir diğer öneriyle ilgili bir diğer husus, çiftçinin kredi borçlarının belirlenen faizle bir yıl ertelenmesini yaptığınızı, eğer bir yıldan fazla erteleme talep eden çiftçi olursa da bankanın sunduğu özel faiz oranlarıyla beş yıla kadar erteleme yapabildiğinizi belirttiniz.

Şu an çiftçimiz gerçekten çok zor durumda. Ben bir çiftçi çocuğuyum, çiftçilikle de uğraşan biriyim. Buğdayından para kazanamadı bu sene. Çoğu yerlerde, özellikle Amasya’nın merkez ve Göynücek’e bağlı “Geldingen Ovası” denen Türkiye’de de sayılı ovalardan biri olan ova dolu afetiyle müthiş şekilde zarar gördü, etti. Bu beş yıl ertelemeyi en azından bir defaya mahsus faizsiz olarak yani hiç faiz almadan anaparayı beş yıla yayarak yapıp bu çiftçilere bir rahat nefes aldırma imkânınız olur mu diyorum. Bununla ilgili bir yasal engel varsa ve bizim elimizden gelecek bir şey varsa biz de o konuda gerekli teklifleri yapalım diyorum.

Şimdilik teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ederiz Sayın Tuncer.

Arkadaşlar, ses sistemindeki sıkıntı nedeniyle toplantıya iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.01

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 12.03****BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)****BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)****SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)****KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Zeybek, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkanım, geçen hafta aile büyüklerinizden birini kaybetmeniz tabii ki bizi de üzdü. Başınız sağ olsun, Allah rahmet eylesin diyorum.

BAŞKAN – Sağ olun, Allah sizlere uzun ömür versin.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sağ olun.

Sayın Genel Müdürüm, bankamızın değerli yöneticileri; hepinizi selamlıyorum.

Şimdi, tabii, bugün Ziraat Bankası, bizim ekonomimiz, ülkemiz, tarım ve hayvancılıkla geçinen tüm kesimler için çok önemli bir banka. Bu bankanın varlığı çok iyi bir şekilde korunmalı, iyi bir şekilde yönetilmeli ve dağıtımını yapmış olduğu krediler de düzenli ve ülkenin üretimine daha çok destek verecek şekilde olmalıdır ama ne yazık ki son on beş yıldır bu banka dışında -üretimdeki büyük destek oranıyla beraber- siyaseten başka kuruluşlara da kurumlara da destek verildiğini görüyoruz. Bunun doğru olmadığını belirtmek istiyorum.

Sayın Genel Müdürüm, bankanın değerli temsilcileri; özellikle, tabii, bizim burada üzerinde durmamız gereken hadise tarımsal destekler ve hayvansal desteklerdir yani çiftçinin kullandığı krediler bizim açımızdan çok önemli. Şimdi, bankanın kullandırmış olduğu 360 milyarlık sektör desteğinde, kredisinde tarımsal desteklerin, tarım sektörünün çok az miktarda değerlendirildiğini görüyoruz. 56 milyar lira az bir ölçek değil; tamam, doğru bir bütçe de ama Türkiye’de şu anda tarımla uğraşan çiftçinin, hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın 100 milyarın üzerinde kredi kullandığını düşünürsek bu, Ziraat Bankasının gerektiği kadar kredi kullandırmadığı ve tarımla uğraşan, hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın alamadıkları kredileri başka bankalardan almak zorunda kaldığı gerçeğini ortaya koyuyor.

Şimdi, burada, değerli yönetici arkadaşımız dedi ki: “Biz 56 milyarlık kredi kullanıyoruz, bunun 44 milyar lirası sübvansiyonlu kredi.” Çok güzel ama altta da bir rakam belirtiyorsunuz, 24 milyar 469 milyonluk kredinin de devamlı ertelemeyle geldiğini söylüyorsunuz. Demek ki bu, üretimde bir şekilde devreye sokulmuş ama daha sonraki dönemlerde, almış olduğu krediyi yeniden ödeyebilecek duruma gelemeyen, bir şekilde iflas eden çiftçimizi üreticiyi gösteriyor. Bu “erteleme” demek, bunun bir süre sonra, daha sonraki dönemlerde çok büyük bataklara söz konusu olacağının bir delili aslında. Yani devamlı ertelenen krediler bunlar.

Şimdi, buradan çıkmanın yöntemi nedir? Biz, hayvan kredisi kullanan vatandaşlarımıza kredi kullandırırken bankalarımızın komisyonu detaylı ve yüksek aldığını, komisyonla beraber kredinin kullandırılması için ahırda hayvanını görmeye, tarlasında ürününü görmeye gittiği için de hizmet bedeli aldığını biliyoruz. Bunun, bir şekilde, vatandaşımızın kredisine de yansıdığını görüyoruz. Tamam, kredilerin yüzde 8 gibi kullandırıldığı söylene de bu kredi ölçeklerin yüzde 15’leri geçtiğinin de bilinmesi gerekiyor. Bunun brütüne bakmak gerekiyor yani vatandaşın cebinden ne kadar para

çıkıyor? Örneğin, kullanmış olduğu 100 bin liralık kredide bu vatandaşımızın bankaya hizmet bedeli olarak, komisyon olarak, diğer giderler için ne kadar bir para ödediği... Aslında bunların tamamı bir faiz meselesidir, faiz olarak eklenmesi gerekir. Buradaki mesele, kendisinin kullanmadığı bir parayı fazlasıyla ödemesi meselesidir.

Şimdi, burada ne yapılması gerekiyor? Şimdi, ben şunu söylemek istiyorum: Türkiye’de özellikle hayvancılıkta yüksek oranda kredilerin kullandırıldığı ortada. 5-10 baş hayvan veya 20 baş ila 55 baş hayvanın üzerindeki kredi kullandırmada vatandaş ığneden ipliğe ince eleyip sık dokuyorsunuz. Tarlan ne kadar, evinin bedeli ne kadar, bize verebileceğin teminatların ne kadar, küpesi var mı yok mu? Bunları bir şekilde çok inceliyorsunuz, irdeliyorsunuz. Tamam, doğru. O yüzdendir ki zaten şu anda kredi takibinde de -çok geniş anlamda çok insana kullandırmayla beraber- takipte olan kredi oranı 1,3. Diğer taraftan, kurumlara kullandırdığınız kredi zaten yüksek.

Şimdi, ben, bankanın yetkililerinden özellikle şunu yazılı ve detaylı olarak istiyorum: Türkiye’de 250 baş hayvan sayısının altında yani 10 ila 250 baş arasında hayvanı olan kaç kişiye kredi kullandırılıyor? 250 başın üzerinde ne kadar insana kredi kullandırılıyor? Bu kredilerin yüzdesi ne kadar?

Ben şu anda bilemiyorum ama önüme gelecek belgelerde 250 başın altında kullandırılan kredilerin yüzdesinin daha düşük olduğunu, 250’nin üzerinde kullandırılan kredilerin daha yüksek olduğunu göreceğimi düşünüyorum. Bu, önümüze gelecektir. Biz kendi köyünde, mahallesinde bir şekilde ikamet eden, çocuk çocuğunun da geçimini bir şekilde 3-5 hayvanıyla sağlayan insanların üretime daha büyük destek olduğu, istihdam sağlaması açısından da daha çok önemli olduğu, bu tür kredilerin de daha iyi kullandırılması gerektiği inancı içerisindeyiz. Bunu Ziraat Bankasının bu yönde yapabileceğine, yapması gerektiğine inanmak istiyoruz.

Şimdi, diğer tarafta arkadaşımızın birisi bahsetti, dedi ki: “Ziraat Bankası kredisini kullandırırken, Ziraat Bankasının aracılığıyla tarım kredi kooperatiflerinin de kredi kullandığı mevcuttur.” Bu mevcudiyette, örneğin Ziraat Bankası yüzde 5, yüzde 6 komisyon alırken, tarım kredi kooperatiflerinin yüzde 30’ların üzerinde komisyon aldığı mevcudiyeti söz konusu. Acaba, siz krediyi kullandırırken, sizin kullandırdığınız kredinin faizinden tarım kredi kooperatifi de artı vatandaşımızdan yani bu krediyi kullananın ayrıyeten bir vergi mi alıyor? Yani faiz mi alıyor? Yani “hizmet bedeli altında”, daha yüksek, vatandaşımızın bir şekilde ezdirildiğini, ezildiğini görüyoruz. Bunun da son bulmasını... Ben şahsen Sayın Ziraat Bankası Yönetim Kurulunun bu konuda daha çok kararlı, üreticiyi ve besiciyi daha çok koruyan bir durumda, tarım kredi kooperatifleri üzerinde de yaptırımcı olmasını talep ediyorum.

Ben bu vesileyle... Tabii, fazla zamanınızı almak istemiyorum.

Türkiye’de 225 milyar civarında kurumsal vergiler kullandırılmış ve bunların batağı daha fazla. Yani yüzdesi 4,4. Bakın, şimdi, burada Ziraat Bankasının takipteki kredisiz 4 milyar 400 milyon lira civarında. Yani bunun, demek ki bu kurumlarda bu kredi daha iyi kullandırılırken iyi teminatların, olumlu teminatların alınmadığından veya bu teminatların da düzenli bir şekilde, yaptırımcı bir şekilde uygulanmadığından ortaya çıktığını düşünüyoruz. Ben buradaki rakamları yanlış telaffuz da etmiş olabilirim ama anladığım kadarıyla, burada yüzdesi olarak da kullandığı, takipteki kredinin 1,9’dan olmasının, kurumsal sektörlerdekinin rakamının da böyle olmasının çok büyük bir rakam olduğunu ve bunların da bir şekliyle, gerçekten üretimden yana olan küçük sermayeli işletmelerin kullandığı krediler değil, büyük çaplı kredi kullananların ve siyaseten korunduğu insan sektörleri olduğunu düşünüyorum.

Saygılar arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, ben de başsağlığı diliyorum, devri daim olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, Allah razı olsun.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın banka yetkilileri, siz de hoş geldiniz.

Ben kısaca iki şey öğrenmek istiyorum.

Şimdi, belgelere baktığımız zaman, özellikle dış krediler konusunda bir sıkıntı olmadığını, istenildiği kadar kredi kullanılabildiğini söylediniz ya da burada belgelerde yazılı. O hâlde merak ediyorum, çiftçiler ya da üreticiler –hayvancılık yapanlar olsun, tarım sektöründe çalışanlar olsun- acaba neden diğer bankalardan kredi kullanmak zorunda kalıyorlar ve sizin kredi miktarınız daha çok artmıyor ve bu, tabana daha çok yayılmıyor?

Buna bağlı olarak, küçük çiftçilerden ve üreticilerden, özellikle kredi kullandırılırken ipotek, devlet memuru kefaleti filan gibi şeyler isteniyor. Bu tavır şu anda sürüyor mu, sürmüyor mu? Yoksa küçük çiftçiyi bu şekilde sıkıntıya sokmuş olmuyoruz diye merak ediyorum. Çünkü herkes, 10 tane büyükbaş hayvan besleyecek, onunla yaşamını temin edecek ama o arada bir devlet memuru kefil bulacak ya da işte, bir tarlası tapanı, evi neyi varsa onu ipotek edecek, bu durum her zaman sıkıntı yaratacak bir durumdur diye düşünüyorum.

İkincisi: Nihayet Genç Çiftçi Akademisinin kurulmuş olmasını sevinçle karşılıyorum. Bu çok önemli bir adım. Fakat merak ettiğim şu var burada: Özellikle 5 ürün dışında hemen hemen her şeyi dışarıdan ithal ediyoruz. Hayvancılıkla ilgili de son dönemlerde gelişmişliğimizi etle ölçer duruma geldik: Dolayısıyla hayvancılık burada çok önem kazanıyor. İşte “Az et mi yiyoruz, çok et mi yiyoruz, çok et yediğimiz için fiyatlar artıyor.” vesaire benzeri sözlemler de sık sık kullanılıyor. Hayvancılık da Türkiye’de genellikle, Doğu ve Güneydoğu Bölgelerinde yapılıyor çoğunlukla. Şu anda bazı sıkıntılar nedeniyle istenilen düzeyde olmasa bile geleneksel olarak böyleydi.

Çiftçi Akademisinin kuruluşunda Adana Çukurova Üniversitesi ve Ankara Üniversitesiyle bir anlaşma yapıldı, mutabık kalındı ve beraber çalışılacağı ifade edildi. Benim aklıma geldi, mesela Kars Kafkas Üniversitesi, Erzurum Atatürk Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Urfa’daki Harran Üniversitesiyle ilgili başta başlanmış olsaydı da o bölgelerde özellikle hayvancılık alanında çalışacak çiftçilere bir yol gösterici organ hâline gelmiş olsaydı daha faydalı olmaz mıydı? Çünkü bu bölge açısından da çok önemli. İşsizlik vesaire son derece yüksek oralarda. Ayrıca, hayvancılık neredeyse yok olma noktasına geldi. Kredi kullanmadaki zorluklar, üretimdeki zorluklar maliyetlerin artışı, özellikle besi ve yem benzeri bakım maliyetlerinin artmış olması nedeniyle böyle bir katkı olabilirdi. En azından böyle bir destek olmuş olsaydı bölge insanları da biraz daha rahat etme şansına ulaşır ve yüzde 80’lere varan şehirleşmeyi daha da artırmak için köylerini terk edip şehirlere gelmek zorunda kalmazlardı diye düşünüyorum.

Bunları yazılı olarak, ayrıntılı bir şekilde tarafıma iletirseniz sevinirim.

Diğer şeylerin çoğuna arkadaşlar parça parça değindikleri için onlara değinmeyeceğim, onlarla yetinmiş olacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Peköz.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizin sorularını, görüşlerini, önerilerini duyduunuz. Bunları yanıtlamak için sözü size veriyorum, yazılı olarak da verebilirsiniz, nasıl isterseniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Peki. Ben bir bölümünü burada cevaplayayım, bir bölümünü de yazılı olarak vereceğim.

Bir defa, Ziraat Bankası kredi veren bir bankaya dönüştürülmüştür. Ziraat Bankası sadece elektrik, su tahsilatı yapan, emekli maaşı ödeyen, emeklilere ihtiyaç kredisi veren bir bankadan reel ekonomiye ve bireylere kredi veren bir bankaya dönüştürülmüştür. Bir bankanın görevi budur. Eğer Ziraat Bankasını o tarz düşünersek, Ziraat Bankası sadece çiftçi bankası olabilir ama Ziraat Bankası Türkiye'nin bankasıysa ve Türkiye'nin en önemli aktifiyse Ziraat Bankasının sektörel bakışı asla ve kata tarımsal sektörden, adından vazgeçmeyecek ama diğer bütün sektörlerle de büyümeyi tetikleyecek diğer bütün reel kesime de desteğini sürdürmesi gerekir.

56 milyar tarım kredisi yüzde 20'dir. Az mıdır? Değil. Sunumda da gösterdik. Tarım sektörünün aldığı kredinin yüzde 62'sini Ziraat veriyor. Geriye ne kalıyor? Yüzde 38. Yüzde 38'i diğer bankalar versin mi, vermesin mi? Versin. Niye vermesin? Diğer bankaların kendi ticari amaçları, bulundukları yöreler; vatandaş onları tercih etmiş, bu işi rekabete açmışız. Peki, o bankaların verdiği bölüm ile bizim verdiğimiz bölüm arasında ne fark var? Aslında arkadaşım sunumda bunu gösterdi. Bizim sübvansane ettiğimiz bölüm Ziraat Bankası tarafından sübvansane edilmiyor, hazine sübvansane ediyor. Hazine bütçeye belli bir şey koyuyor. Biz o sübvansiyonun tamamını kullanıyoruz yıl içinde. Orada verdiğimiz kredi 40, tavan 16'sı normal, cari, bankanın kullandığı şeyden kullanıyoruz. Yani aslında tarım sektörünün sübvansiyonlu kredinin dışında talebi arttı. Köylüden çıktı bu iş, endüstriyel anlamda bu işi yapanlara dönüştü. Biz ölçekten yanayız. Adam köyünde kalsın, 2 inek beslesin, tarlasını işlesin ve biz bunlara kredi verelim. Verelim zaten. Bu hiç tartışmasız bir şey. Bunu zaten yapıyoruz. Yüz elli beş yıldır banka bu işi yapıyor, yüz elli beş yılda sektörün geldiği nokta bellidir. Ama enerji gibi, altyapı gibi daha büyük ölçekli, birbirleriyle uçtan uca... Biz domatesin üreticisine krediyi yaptık, bunu kullandı, salça fabrikasına vermedik. Elma ağacı dedik ama elmaların mevsimsel olarak saklanabilmesi için soğuk hava depolarını finanse etmedik. Pamukta olduk kumaşta olmadık, tekstilde olmadık. Sütte olduk, sütü kime verecek hesap etmedik, yoğurt yok, peynir yok, bir şey yok. Uçtan uca yapmadığınız zaman endüstri gelişmiyor. Katlıyoruz, Türkiye'nin çok stratejik bir sektördür, çok önemli bir sektördür. Ziraat Bankası bankadır yani 4603 sayılı Yasa'ya göre biz bir kredi kullanırmak için kimseden ekstra bir destek almıyoruz. Devlet, sadece "Belli kesimlere siz kredi verirsiniz ben onun belli bölümünü sübvansane ediyorum." diyor. Ziraat Bankasının birliklere -çok adı geçti, tarım kredi kooperatifine- bir kaynak sağlama mecburiyeti yoktur hukuken. Biz tarım kredi kooperatiflerine bir ticari müşteri gibi bakıyoruz. Kaldı ki tarım krediler öyledir, bir sürü iştirakleri vardır, gübresinden tutun da sigorta şirketine kadar, artık ticari bir ünite olmuş burası. Bu, bir sürü bankadan ve Ziraat Bankasından kaynak temin ediyor. Bir kooperatifin aynı kredi mi yapması lazım, nakdi kredi mi yapması lazım? Bu, benim haddim de değil görevim de değil; bu, tartışılmalı. Niye bizden "cash" alıp da "cash"i bir daha "cash" diye kullanıyor? Tartışalım, başka bir konu. Ama bizim tarım krediye ucuz vereceğimiz, bize sağlanmış bir kaynak yoktur. Hangi koşullarla vermemiz gerekiyorsa ona göre veririz. Bir pozitif ayrımcılık yapıyor muyuz? Yapıyoruz. Kardeş kuruluştur, geçmişte çalıştık, ben müfettişlik yaptım, tarım kredinin lojmanlarında kaldık birlikte, orayı da denetliyorduk ama bugünkü yapı, 2001'den sonra yapılan düzenlemelerle hukuken birbirimizden farklı, ayrı bir şekilde kuvvetler ayrılığı gereği hareket ediyoruz.

Kullandırdığımız kredilerin faizi, azami yüzde 0,25. Ziraat Bankası, bu sübvansiyonlu olarak kullandırılmış tarım kredileri için her yıla münhasır olmak üzere -bir yıllık, iki yıllık, üç yıllık- yüzde yarım komisyon alıyor. Biz, bütün kurumsal kredilerde aldığımız gibi, yüzde yarım komisyon alıyoruz. Haa, bu komisyonu da almalıym. Bu komisyonu alıyoruz, bu kâra dönüşüyor, o kârı götürüyoruz, Hazineye veriyoruz. Hazine, bunu yine bütçeye koyuyor, destekleme ödemesi olarak geriye geliyor.

Piyasa koşullarına uygun bir fiyatlamadan yanayız. Ürünün çıktısı desteklenmelidir, biz orada varız ama girdide mi yapmak lazım çıktı da mı yapmak lazım, dediğimiz gibi, bunları tartışırız. Şu anda sübvansiyon olarak kullandırılan krediler son derece ekonomik kredilerdi, çok uygun kredilerdi, ekonomikti. Devlet, çok ciddi anlamda bütçeye kaynak koyup bunu yapıyor. Bu kredilerin sadece 600 milyon TL'lik bölümü ödenmemiş, ödenmeyecek anlamına gelmiyor. Bugün için takipte kayıtlı olan miktar budur. Peki, adam parayı almış, bize vermemiş. Bu parayı adamdan alacak mıyız almayacak mıyız? Bu para bizim paramız değil. Bu para, ödeyenlerin de içinde hakkının olduğu bir paradır. Almış parayı, durumu da uygun, teminat da vermiş, biz milletin parasını geri istiyoruz, diyoruz ki: “Burada dün akşam çorba içmemişlerin hakkı var. Sen bu edinimini getir, zaten yüzde sıfırla almışsın, yüzde 4’le almışsın, yüzde 8,25’le almışsın.” Benim yasal görevim zaten. Bunu yaparken Ziraat Bankası agresif olmamalı. Adamın evine, tarlasına, hayvanına... Makul, meşru vadeler, süreler, yasal takip yerine bütün bunları idari takip yoluyla almalıdır ki ona gerekli özeni gösterdiğimizi söyleyebilirim. Bir eksiğimiziz, noksanımız varsa mutlaka onu da gidereceğiz.

Tarımdaki geri dönmeme oranı ile farklı sektörlerdeki geri dönmeme oranı birbiriyle müsavidir yani bu sektör şöyle şu sektör böyle çok demiyoruz ama genelde birbirleriyle müsavidirler. Ziraat Bankasının toplam sorunlu kredi/toplam kredi rasyosu 1,9’dur; tarım 1,3’tür, baktığınız zaman ortalama bir şey çıkıyor, biraz önce sayın vekilimizin sorduğu, İstanbul’da yoğun, yüksek montanlı bir kredimiz var, onu sistem harici ettiğiniz zaman belli şeylere gelebiliyoruz. Genel ekonomik gidişat sorunlu kredilerin aynası olarak ortaya çıkıyor. Bu 600 milyonun dağılımını da arzu ederseniz yazılı not olarak mutlaka vereceğiz.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – 600 değil, 730 milyon Sayın Genel Müdür.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – 730.

Talep edilip de vermediğimiz herhangi bir tarımsal kredi yok. Bunu ben söyleyeyim. Yani “Tarım işi yapacağım da ben kredi bulamadım.” diye bir durum yok. Dolayısıyla, kalan kaynaklarımızı sektörlün diğer oyuncularına kullanıyoruz. Biz bunu kullanırken piyasa faiz oranları kaçtı? Hepiniz biliyorsunuz, bugün, Ziraat Bankası normal kredileri yüzde 25’le kullanıyor. Bir yıl vadeli normal kredileri yüzde 25’le kullanıyor. Burada hepimiz gördük, azamisi, dört yıl vadeli olan yüzde 8,25.

Peki, biz bu ertelemeleri hiç faiz almadan yapabilir miyiz? Yapamayız. Böyle bir şeyimiz yok. Ziraat Bankası çok para kazanır, bunu Hazineye verir, Hazine faiz almadan öteleyebilir ama Ziraat Bankasının bunu kendisinin yapma şansı yok, genel olarak yok ama müşteri bazında krediyi vermişiz, risk-teminat dengesi bizim aleyhimize bozulmuş, adamdan hiçbir şey alamıyoruz, geliyor diyor ki: “Bende ne varsa budur, bununla helalleşelim.” Bankacılıkta vardır bu helalleşme ama bu, bir kampanyavari, herkese şamil bir şey değil, bu terzi usulü, kişisel anlamda bir durum olursa o yapılabilir.

Çiftçi Kayıt Sistemi’nden sorgulama ücreti alınması yanlış bir şeydir, varsa, ben bir defa öncelikle özür dilerim, var olanın da iadesini sağlarız, böyle bir şeyi almamamız gerekiyor. Hiçbir zaman borcunu ödeyen bir adama “Siz Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı mısınız?” diye sormayız ama sübvansiyonlu kredi kullanabilmek için ÇKS kaydının olması gerekiyor. Bunları biz zaten almıyoruz, sisteme otomatikman biz girdiğimiz zaman o geliyor bize. Bize otomatik olarak gelen bir şeyin parasal bir karşılığı yoktur ama bir yanlışlık varsa bakacağız. Yok, arkadaşlarım da söylüyorlar.

Genç Çiftçi Akademisinin Urfa ayağı var ama diğer bölgelerdeki ve hayvancılık tarafını da diğer üniversitelerle de iş birliğine hazırız, devam edebiliriz. Bu da bizim davetimizle oldu. Bunu biz tarım sektöründe girişimciyi artırmak, onlara farkındalık oluşturmak için yapıyoruz. Ülkenin her köşesindeki ziraat fakülteleriyle iş birliği yapabiliriz, geç kalınmış bir şeydir, devam etmemiz gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak da verebilirsiniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Son konuyu söyleyelim bağlayalım o zaman.

Doğrudur, 2001 krizi Türkiye’nin kendi kriziydi. Bugün, dünyanın yaşadığı genel ekonomide bir daralma var, ekonomik bir savaş var. Türk bankacılık sistemi 2001’den aldığı derslerle sağlıklıdır, güçlüdür. Türkiye’nin büyümesini ciddi anlamda finanse etmektedir. Sayın Başkanım da iyi bilir, biz, 2003’ten önce, 2002’den önce sadece devleti finanse ediyorduk. Topladığımız bütün kaynakları Hazineye satıyorduk. Hazineye verdiğimiz bir kredinin bataklık oranı falan da yoktu, bizim menkul kıymet departmanları çok kıymetliydi. Biz, 2003’ten sonra devletin borçlanma gereksinmesi azalınca bireyleri ve reel sektörü o zaman keşfettik. Ondan dolayı, ufak tefek aksamalarımız devam ediyor ve o günden bugüne Türkiye ortalama yüzde 6 büyümüştür. Türkiye’deki yüzde 6 büyümeyi Türk bankacılık sistemi finanse etmiştir. O gün itibarıyla millî gelir bankacılık sisteminden büyüktür, bugün ise bankacılık sistemi millî gelirin yüzde 118’ine gelmiştir. O gün itibarıyla banka bilançolarında kredilerin payı yüzde 20’ydi, bugün kredilerin payı yüzde 70’e gelmiştir. Eksiğimiz vardır, noksanımız vardır, makulü aşan taleplerimiz olmuştur, yanlışlarımız olmuştur ama Türk bankacılık sistemi Türkiye’nin büyümesine katkı vermiştir, işi de budur, görevi de budur, bundan dolayı alkışlamak da gerekmemektedir, görevimizi yapmışızdır.

Verdiğiniz katkılardan dolayı teşekkür ediyoruz. İnşallah, hep böyle hizmet etmeye devam ederiz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

“Bir bankadan daha fazlasını yapıyorsunuz.” diyorsunuz yani.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Kredi mevduat oranında bir değişikli var mı 2002’den bugüne bakıldığında?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tabii, 2002’de kredi mevduat oranına baktığımız zaman, mevduatın yüzde 20’sini, yüzde 30’unu krediye dönüştürüyorduk. Bugün, Türkiye’de topladığımız mevduat 100 ise verdiğimiz kredi 140; aradaki farkı yurt dışından borçlanarak yapıyoruz ya da kredi hacminin düşmesi lazım ya da Türkiye’deki mevduatın artması lazım. Yurt dışından borçlanma imkânları olduğu sürece ülkeye kaynağı getirip onu ülkenin büyümesinde kullanmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Öneriyle ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bizim bu öneriyi yazdığımız 2014, 2015’li yıllarda oran olarak bankanın toplam tarımsal kredilerdeki payı 55-yüzde 58’ler civarındaydı. Daha sonraki yıllarda bu oran yüzde 60, 61, 62’lere kadar çıktı. Sübvansiyonlu ve fon kaynaklı kredileri göz ardı ettiğimizde de yüzde 20’lerde olan pay, yüzde 25, yüzde 28, yüzde 33... Şu anda yüzde 33’ler civarında. Dolayısıyla, bankanın toplam krediler içindeki, Türkiye toplam kredileri içerisinde payı yüzde 14, yüzde 15’ler civarında ama bankanın tarım kredilerindeki payı yüzde 62’ler civarında. Dolayısıyla, biz bundan sonraki yani 2015 yılı raporundan sonraki raporlarımızda konuyu izliyoruz, değerlendirmeler yapıyoruz ama öneriye bağlamamıştık. Düzenli ve olumlu bir gelişme izlediğimiz için de bunu böyle yapmıştık. Konuyu Komisyonun takdirlerine sunuyoruz, biz gelişmelerin olumlu olduğunu değerlendiriyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, siz önerileriniz doğrultusunda banka yönetiminin gereğini yaptığını düşünüyorsunuz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet yani olumlu gelişmeler olduğunu izliyoruz.

BAŞKAN – Ben de önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Bir dakika Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayıştayın şu anda belirttiği gibi, bu tarım kredi kooperatiflerine kullandırdıkları kredinin yüzdesinin yükselmesi, Ziraat Bankasının kullandırmış olduğu kredinin detaylı ve üretim yönündeki desteğinin bir şekilde olumlu olduğunu göstermez. Bir tarafta “Biz ayrı güçleriz.” diyeceksiniz -tarım kredi kooperatifleri ile Ziraat Bankası- öbür tarafta da diyeceksiniz ki “Tarım kredi kooperatifleri görevini ve sorumluluklarını düzenli bir şekilde yerine getirmiştir, Ziraat Bankası da bunu bu şekilde desteklemiştir.” Bu, bu şekilde geçirilemez. Bu şekilde Ziraat Bankası...

BAŞKAN – Sayın Zeybek, teşekkür ediyorum.

Zaten Sayıştay üyeleri görüşlerini beyan ettiler. Ben de Komisyon Başkanı olarak size önerimi sunuyorum.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Biz buna itiraz ediyoruz efendim, bu doğru değildir.

BAŞKAN –O sizin görüşünüz, saygı duyuyorum.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Değerli Başkanım, baştan beri de vurguladığımız gibi, tarım sektörü stratejik bir sektördür. Dolayısıyla, burada sağlanan kredilerin en azından ülkenin içinde bulunduğu durumu da dikkate aldığımız takdirde yani tarım nereye gidiyor, bankalar bunu ne kadar destekliyor, bu çerçevede izlenmesinde ben fayda görüyorum. En azından burada neler olup bittiğini de görme şansımız olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Zaten biz Sayıştay yetkilileriyle de görüştüğümüzde, üyelerle görüştüğümüzde... 2017'nin raporunda var mı bununla ilgili öneri?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2016'da da yok, 2017'de de yok ama şeyimiz var Sayın Başkanım yani değerlendirmeler yapıyoruz ama bulguya bağlamadık.

BAŞKAN – Yani izliyorsunuz, tabii ki değerlendirmeniz var, izliyorlar yani. Zaten böyle bir problem olduğunda Sayıştay tekrar gündeme getirecektir, öneri olarak raporunu yazacaktır, burada bir problem yok, izlemeye de devam ediyor zaten. Geneli üzerinde de biz burada zaten bu konuları konuşuyoruz, değerlendiriyoruz.

Ben önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, söz istedim.

BAŞKAN – Oylamadan sonra vereyim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu konuyla ilgili ama...

BAŞKAN – Yapalım oylama, oylamadan sonra vereyim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama oylama yaptıktan sonra sözün bir kıymeti...

BAŞKAN – Artık elimizi kaldırdık Sayın Sertel.

Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bir dakika ama, kabul etmeyenleri saymadık ki.

BAŞKAN – Sayalım ve tekrarlayalım.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... 14 kişi. Kabul etmeyenler... 8 kişi. Kabul etmeyenlerin de sayısı belli. Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, biz bankanın tarım kesimine verdiği desteğin, krediler açısından desteğin büyümesinden memnuniyet duyuyoruz, bunu ifade edeyim. Ama bunun izlenmesinin, tarımı geliştirmeye yönelik Ziraat Bankasının faaliyetlerinin Komisyon tarafından izlenmesinin sakıncasını merak ediyorum. Öyle bir şey yok, izlensin. Sayıştay izlemesi bence bir denetim mekanizması olarak Ziraat Bankasının faaliyetlerinin daha olumlu yönde gelişmesi noktasında katkı koyar diye düşünüyorum, benim söylemek istediğim buydu. Belki bu konuşmadan sonra oylama yapsaydınız 14 olan sayı 10’a düşebilirdi...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) - ...ama siz oldubittiye getirdiniz.

BAŞKAN - Estağfurullah, etkileyici gücünüzün yüksek olduğunu bildiğim için...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sağ olun, eksik olmayın da...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bunun biz iyi niyetle devamından yana olduğumuzu beyan etmek istedik.

BAŞKAN – Sayın Sertel, zaten Sayıştay izliyor devamlı olarak.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayıştay bir dönem sonra izleyemez noktaya gelecek.

BAŞKAN – İzler efendim, izler.

Peki, teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Şöyle bir algı oluşmasın yani sanki buradaki şeyin gündemden çıkarılması, tarım sektörünü desteklemeyelim sonucuyla şey olmasına açıklık getirmek açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Yok canım, olur mu öyle şey ya?

TAMER DAĞLI (Adana) – Kayıtlara girsin.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Aynı şeyi söyledik.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tarım sektörünün desteklenmesi zaten Ziraat Bankamızın asli görevi, zaten de destekliyor.

BAŞKAN – Tabii ki.

TAMER DAĞLI (Adana) – Buradaki konu, zaten Sayıştayın sürekli gündeme aldığı ve değerlendirdiği bir konu olduğu için tekrardan bunu bizim izlememizin bir anlam ifade etmediği yönünde.

ATILA SERTEL (İzmir) – Farklı bir şey söylemedim ben de.

TAMER DAĞLI (Adana) – Açıklık gelsin bu konuya.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Dağlı, açıklık getirdiğiniz için teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, bir cümle ilave edeceğim.

BAŞKAN - Peki, buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, ben ilk Komisyon toplantısıydı, demiştim ki: KİT Komisyonunda da Genel Kurulda olduğu gibi partiler hep birlikte el kaldırıp el mi indirecek? O zaman bana yönelik de tepki olmuştu “Ya, biz kendi özgür irademizle işte kaldırırız el, indiririz el.” diye ama biraz önce oylama yapılırken bazı sözler sarf edildi “Ya zaten biz elimizi kaldıracamız kaç kere oylama da yapılsa.” diye. Bunu doğru bulmadığımı ifade ediyorum.

Bir diğer nokta da şu: Şimdi, Sayıştay tabii incelemesini yapacak ama aynı zamanda sunum esnasında Sayın Başkan siz dediniz ki: “Bunlar BDDK verileri, değil mi? BDDK’den aldınız verileri.” Sayın Genel Müdür de o noktada “Evet, o şekilde.” dedi. Yalnız, burada bir soru işareti var. Bakın, ORA AVM’nin finansmanı konusunda -ilerleyen aşamada geleceğim, bir saptama var burada- burada batık bir krediyle ilgili olarak, Ziraat Bankası yöneticisi, Kredi eski Genel Müdürü Can Akın Çağlar daha sonra 2011 yılında bankadaki görevinden ayrılarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunda 2’nci Başkan olarak göreve başlıyor. Yani, demek istediğim, veri hangi kaynağa dayanırsa dayansın biz onu sorgulamak durumundayız. Hep birlikte KİT Komisyonu olarak sorgularız, araştırırız, kaynakları karşılaştırırız -Sayıştay da dâhil olmak üzere- en doğru sonuçla vazifemizi yapmak istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi 2015 yılının 3 no.lu önerisiyle aynı mahiyette olan 2016 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

54428736 müşteri numaralı firma üzerindeki alacağın banka portföyünde önemli bir yer tuttuğu dikkate alınarak takip işlemlerinin bir an önce sonuçlandırılması konusunda gerekli gayretin gösterilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yine Cengiz Bey yardımcı olacak hukuki süreçle ilgili.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Değerli Başkanım, İstanbul’un Bayrampaşa semtinde yerleşik, kurulu olan bir entegre tesistir. 70 bin metrekare arsa üzerine kurulu 68 bin metrekarelik kiralanabilir alanı olan bir AVM. 800 yataklı 2 tane otel, 6 bin kişilik bir kongre merkezi, 2.500 araçlık otopark, 20 bin metrekarelik bir çocuk eğlence merkezi olan entegre bir tesistir. Yüzde 95’i bitmiş ve işletmeye açılmışken ortakları ve kefilleri tarafından verimli çalıştırılamamış, zaten yeterli öz kaynak konulamamış, bu kredinin şartı olan 270 milyon euroyu aşan kısmın öz kaynak olarak kullanılması şartına rağmen öz kaynakları koymayarak bankadan ilave kredi istemeye devam etmişlerdir. Daha sonraki süreçte de hiçbir uzlaşma tavrı

göstermeyerek sürekli isteklerini iletmişler, hiçbir şekilde uzlaşma göstermemişler, ortak bulamamışlar, tesisi çalıştıramamışlar ve tesis dışında sair gayrimenkullerini iyi şekilde değerlendirip sermaye ya da borç ödemeye matuf gelir getirici unsur olarak değerlendirememişlerdir. Maalesef uzun bir süre sonunda iflas masası kurulmuştur. İflas masası, iflas idaresi de kurulmuştur. İflas idaresi çalışmaya başlamıştır, ilk aldığı kararlardan bir tanesi “Satış süreçleri sonuçlanıncaya kadar geçecek sürede tesisin toptan ve/veya parçalar hâlinde kiralanması, işletilmesi için gereken etütleri yapmak.” şeklindedir. İflas idaresi malunuzun banka dışında İflas Müdürlüğü tarafından yönetilen bir konudur.

Biz bu geçen süre içerisinde -tesisin dışındaki gayrimenkullerden bahsediyorum- 150 milyon liraya yakın ekspertiz değeri olan gayrimenkulleri 100 milyon civarında bir değerle icradan sattık, bunun 65 milyon lirasını alacağı tahsil ettik, geri kalan kısmı, ihalenin feshi süreçleri devam ettiği için henüz tahsil edememiş durumdayız ama yakında sonuçlanacaktır. İflas idaresinin aldığı kararlar doğrultusunda en kısa sürede tesis satışa götürülüp makul, mantıklı bir şekilde ekonomiye kazandırılması ve çalışması en önemli önceliğimizdir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Başkanım, küçük bir ilave yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Genel Müdür Yardımcısı arkadaşımız detaylarını verdi, İstanbul’da bu işletmeyi bir şekilde çalıştıracamız, yolu yok ama borçlu hukukçu olunca hukukun bütün imkânlarını kullanıp süreci çok uzattı; yoksa iki otel bahsedilen bölümler; mutlaka o parayı geri alacağız. Onu ben tekrar paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür son anda söyledi “Mutlaka bu parayı geri alacağız.” diye, bu önemli bir durum. Altı yıldır süren, Ziraat Bankasını da en büyük batağa sürükleyen kredilerden biri burası. ORA Gayrimenkul, Bayrampaşa’daki yer söz konusu. Bence orada hukuka takılan yönleri neresiydi, nasıl aşılamadı o olay ve bugüne kadar nasıl altı yıldır bankanın bu kredisi... Çünkü siz krediyi verdiğinizde sanıyorum euro 2,2’ydi, şimdi nerede siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz yani giderek artan bir değer kaybı var Türk lirasında o süreç ile bu süreci değerlendirdiğinizde. Bankanın zararı sadece krediyi geri almamakla değil, arada geçen zamanda euro ve dolar karşısında Türk lirasının erimesinden de büyük oranda zarar gördü banka. Aslında bu bankanın böyle bir krediyi verirken -bunu krediyi verenler için söylüyorum, belki Sayın Genel Müdür o dönemde görevde değildi ama- bunun teminatını tam olarak irdeleyebildi mi alabileceği noktada, onu merak ediyorum çünkü çok büyük bir kredi. Bu kredileri kullandırırken Ziraat Bankasının böyle, boğaz dokuz boğum hani bir söz çıkıncaya kadar 9 kere yutkunur ya, sizin herhâlde 19 kere falan kararı tekrar tekrar gözden geçirmeniz lazım gelirdi diye düşünüyorum.

Yine, sizin bankanın hiç görevi değildi, siz bir de gittiniz mesela Doğan Medya Grubu için Demirören Grubuna 700 milyon dolar civarında kredi kullandırdınız, medyada yer aldı. Şimdi, iki yılı ödemesiz bunun, işte bilmem kaç yılda geri alma gibi. Bu kredi de öyleydi yani işte ödemesiz süre vardı, “Ödeme süresinde de sonuçta şirket battı ve battığı için de biz bunu peyderpey satarak, işleterek falan almaya çalışıyoruz.” diyorsunuz. Buradaki bankacılık sektörünün başında bulunan bir

insansınız siz yani önemli bir görevde de bulunuyorsunuz, diğer özel bankalar acaba bu tip şeylerde faka basıyorlar mı, bu tip bir olayın içine düşüyorlar mı? Merak ediyorum doğrusu, var mı böyle bir örnek? Varsa örnekleri bize de verin. Yani devlet bankalarının bu kadar kolay kredi kullandığı bir noktada özel bankalar da böyle yapıyorsa Türkiye’de bir hayli sıkıntı var olacaktır diye düşünüyorum. Bu konuda benim kafamın basmadığı olay bu, altı yedi yıldır bu hâlâ çözülemiyorsa altı yedi yıl daha sürer mi diye de merak ediyordum. Sayın Genel Müdür, herhâlde bu konuda çok aktif olmanız gerekir diye de görüşümü belirtiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, eurodaki ciddi artıştan dolayı bankanın ortaya koyduğu rakam da bugünkü şeye baktığımız zaman 1,66 milyar civarında. Acaba İstanbul’da da gayrimenkuller hızla değer kazandığına göre, yapılan ekspertiz raporlarına göre oradaki değer artışları bizim burada verdiğimiz krediyi karşılıyor mu? Yani karşılığında aldığımız teminatlar açısından söylüyorum, değerlendirmeler hiç olmazsa bunu karşılıyor mu? Bu konuyla ilgili bilgi verirse memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, bu, tabii, Sayıştayın 2012 yılı raporunda yer alan ve Başbakanlık Teftiş Kurulunca da “cumhuriyet tarihinin en büyük batık kredisi” olarak adlandırılmış bir denetlemeden geçen bir konu. Dolayısıyla tabii, mahkeme süreci de uzun yıllardır devam ediyor. Daha önce Garanti Bankasının finansman sağladığı ancak ORA Gayrimenkulün mali yapısının yeterince güçlü olmaması nedeniyle projeden çekildiği, daha sonra Ziraat Bankasından bu kredinin temin edildiği bir olaydan bahsediyoruz. Bu noktada özellikle Ziraat Bankası bu krediyi vermeden önce tahsis birimince herhangi bir uygunsuzluk raporu düzenlenmiş mi? Şayet düzenlendiyse bu rapor neden dikkate alınmamış veya revize edilmemiş de kredi verilmiş? Çünkü bundan sonra verilecek kredilerde de bu olaydan çıkarılması gereken büyük dersler var.

Bir de bu kredinin özellikle euro bazında olması nedeniyle euro kur tahminleri noktasında banka bu tip kredileri döviz cinsinden verirken aynı zamanda tabii bunun geri dönüşü için de kredi geri ödemesi için de orta vadeli olarak bir geri dönüş planlaması yapıyor. Şimdi, bu planlama bağlamında özellikle daha önce Kalkınma Bakanlığı çeşitli kalkınma planlarında beş yıllık veya üç yıllık döviz kur öngörülleri yapıyordu. 2013 yılındaki Onuncu Kalkınma Planı’na göre de 2018 yılı için yapılan kur öngörüsü 1,97’ydi. Şimdi, sormak istediğim, siz de bu öngörülleri mi baz alıyorsunuz? Şu anda Kalkınma Başkanlığının Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına yetkileri devr oldu, artık onlar bu konuda görev alıyorlar. Bu noktada eğer bu baz alınarak bu kredi verildiyse öngörü modelinden kaynaklı çok ciddi bir sapma ve hata payı var çünkü bugün 1,97’yle kıyasladığımızda yüzde 300’lük bir sapma var, çok ciddi bir tutarsızlık var. Bu kredi verilirken geri dönüşündeki dolar kuru öngörüsü neydi Ziraat Bankasının? Bunu öğrenmek istiyorum. Bugün geline nokta ile, gerçekleşen kur seviyesiyle aradaki farkı nasıl açıklıyorsunuz? Planlama bakımından bile olsa burada bir kamu zararı dolaylı olarak doğmuş oluyor; somut değil ama soyut bağlamda görünüyor.

Aynı zamanda bu krediyi kredi tahsisı noktasında görev alan eski Genel Müdür Can Akın Çağlar'ın daha sonra BDDK'de görevlendirilmesi gerçekten anlaşılması güç. Bu noktada kredi tahsisinde bir sorun olmadığı yönünde bir değerlendirme var da böyle bir atama gerçekleştiriliyor? Hem de teftiş edilmesi gereken merciler teftiş eden noktasına geliyor. Bu bakımdan da kredi tahsisinde Ziraat Bankası'na bir sorun yok mudur? Bunu sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Sayın Tuncer, buyurun.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Ben önce şeyi söyleyeyim, bu ilave konusu geçti de 30 milyon euro da verilmiş mi sonradan?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Hayır.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Yapılandırma açısından vazgeçilmiş. Burada hukuki yolları kullanarak bankayı dolandırmaya çalışan müthiş bir insan var. Baktığımızda hem bankayı yapılandırma adı altında bekletmeye almış hem bir taraftan da iflas erteleme açarak hem vefa hakkına engel olmuş, bankanın bu şekilde para almasını engellemiş hem de süreci uzatmış; bu, net görülüyor. Ama bu süreçte bankanın ve o dönemdeki yöneticilerin de çok büyük ihmalleri var. Mesela, mahkeme iflas ertelemeyi reddetmiş, şirketin iflasına karar vermiş ama karar düzeltmeyi daha sonra Yargıtay bozmuş fakat Yargıtayın bozmasında tashihikarara gidilmemiş. Yine, mesela, borçlunun ilk kıymet takdiri yapıldığında 2 parseli 760 milyon lira iken ve bu parseller cebri icrayla satılsa ve banka alacağı mahsuben alsa veya iflas masasındaysa belki de yüzde 50'yle, yüzde 60'la satılsa 400 milyona satılacakken kıymet takdiri için iki yıllık süre içinde herhangi bir işlem yapılmamış, o iki yıllık süre kaçırılmış, yeniden kıymet takdiri yapıldığında 1 milyar 318 milyon lira değer biçilmiş. Bu şekilde de borç sabit dururken kıymet takdiriyle o değerler 2 katına yakın değer kazanmış. Bu şekilde de banka orayı tekrar o gayrimenkulleri kendisine alsa da o gayrimenkullerden kazanacağı edinim zaten ortadan kalkmış. Yine bakıyoruz, mesela, Bureau Veritas Türkiye Gözetim Hizmetleri aleyhine 1,3 milyon liralık banka tarafından tazminat davası açılmış ama bu dava reddedilmiş. Bu davadan dolayı yüklü miktarda hem yargılama masrafı yapılmış banka tarafından hem de muhtemelen avukatlık ücreti karşı tarafa ödenmiş. Bunun gibi ihmal ve sorumsuzluklar görünüyor. Bununla ilgili, o dönemdeki yöneticilerle ilgili banka tarafından herhangi bir görevi ihmal ya da rücu şeklinde işlemler yapılmış mıdır, bunu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tuncer.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdürüm, burada Komisyon üyesi Sayın Mustafa Tuncer Bey'in anlattığına göre, ona ilaveten bir şey söylemek istiyorum.

Tabii, bu fizibilite zamanında yapılıp da iki yıl öncesi satışı yapılsaydı ihaleye çıkarılıp bu gayrimenkuller, yüzde 40'lık gibi bir rakamla satılacaktı yani 100 lira tespit edilen gayrimenkul bedelini 40 liraya banka almış olacaktı. Yani banka yüzde 40'ıyla aldığı zaman gayrimenkulün daha sonrasında yükselmesiyle bankanın ne kaybı vardı? Banka burada şahsen, çok açık ve net, o şirketi korumuştur, korumaktadır. Şu andaki gelişmeler, Sayıştayın denetimindeki bize belirtmiş olduğu rakamlar veya daha sonra devamlı ertelemeli bilirkişi tespitlerinin yapılması bunu göstermektedir. Ben ticarete böyle bir şey görmedim. Yani bir bankanın alacağını bilirkişiye tespit ettirip -gayrimenkul

bedelini- o bedel üzerinden satışa çıkarılıp satışı yapılmayan bedel üzerinden de bankanın kendisine kalması mümkünken bu neden yapılmadı acaba? Mümkünatı vardı mı bunun. Yüzde 40'lık bir durumla kendi üzerine kalması gerekiyordu bankanın. Banka şahsen görevini yapmamıştır, şirketi korumuştur, bir iki yıl sonrasında yeniden fiyat tespitine giderek daha hâlen paranın, gayrimenkulün yükselmesi, alacağın alınmaması gibi bir durum mevcuttur. Bu doğru değildir arkadaşlar. Bu açık ve net gözüküyor. Biz taciriz yani biz milletvekili olduğumuz kadar da ticaretle yapılanları, olanları görebiliyoruz. Burada resmen şirket üzerinde bankanın bir kayırması ve kollanması söz konusudur. Sayıştayın bu konuda gerekli tedbirleri yeniden ortaya koymasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm, detaylı olarak bu konuyla ilgili...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum.

Tabii, geçmiş komisyonlarda da çok sorgulandı, tartışıldı bu konu. Yani bankalar maalesef verdiği kredilerden bazılarını geri alamıyorlar. Bu da bunlardan biri. Elbette yapılan, sonuç aşamasında tartışılan bir konu var. Yanlıklar var mı? Var. İşe Garanti Bankası başlıyor, Garanti Bankası belli bir noktaya geliyor. Sonra refinansmanını Ziraat Bankası alıyor, ilk Ziraat başlamıyor. Peki, bankacılıkta böyle bir şey var mı? Var, biz de yapıyorduk, yaptık da, olan bir şey. Ziraat Bankası ilk defa bu ölçekte bir kredi yapıyor. Yani emekli maaşı, su parası, o işlerle uğraşan Ziraat Bankası ilk defa böyle bir iş yapmaya kalkıyor. Yani pratikte kasıt olmamak... Çünkü incelemeler yapıldı, öyle bir şey çıkmadı. Kusurlar oluyor ama asıl kusur, bu işi yapmaya çalışan kişinin bu işi yapmak istememesi. Bir avukat, bir paşazadeler –yazılı olarak hepsini size bildireceğiz- adam burayı açmamak ve çalıştırmamak için direnmiş. Ama şunu söyleyeyim: Bu işlemden hemen sonra biz Ziraat Bankasına geldik. O gün bu krediyi açan, yapan, bulunan bütün arkadaşları görevden aldık. Olan olmayan, o arkadaşların hiçbirisi artık bu karar mekanizmalarında çalışmıyor. Bu alacak bankanın alacağıdır. Banka bu alacakla ilgili hukuken yapılması gereken ekonomik, iletişim, her şeyi yerine getirmiştir. Eksik hiçbir şey bırakmadık. O satışa götürüp yüzde 40'ı alma, bunların hepsi yerine getirilmiştir. Olup da yerine getirmediğimiz şey yok, kaçan bir şey de yok. Biz bunu takibe attığımız zaman yabancı paradan TL'ye geçiyoruz ve yabancı para pozisyonumuzu kapatıyoruz, TL olarak izliyoruz ama nihai tasfiyede mutlaka verdiğimiz para cinsi ile aldığımızı kapatıp kapatmadığımızı denkleştiriyoruz. Bunda müsterih olun. Bakın, İstanbul'da otel, AVM, bir sürü eğlence, bunu doğru işletirsek, doğru yaparsak... Bizim şimdi burada, bu toplantıda mahkemelerle ilgili, hâkimlerle ilgili “Böyle verdi, şöyle verdi.” gibi bir şey söylemek hem haddimize değil hem doğru da değil.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Banka mı işletecek orayı?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi bakınız, şu yaptığımız şey...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Mahkemelerle ilgili ağır sözler var.

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım. Sayın Genel Müdürümüz konuşuyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, açılış diye.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yok yok, ben bilgi vereyim. Bakınız, şimdi, çalışan bir yeri satmak çok güzel bir şey. Çalışmayan bir şey birtakım sıkıntıya gelmiş. Bugün ilk defa iflas idaresi başlamış, iflas idaresini kontrol edebiliriz yani yönlendirebiliriz, artık oraya egemeniz. Sadece biz değil, reel sektörün de alacağı var bu kişiden. Yani yaptırdığı işlerin hiçbirisi... Ve bu adam 5 milyon koymadı diye, arkadaşımız bahsetti, biz 150-200 milyonluk mal varlığı sattık, mal varlığı yok diye bir şey değil ama bu hukuki kavgayı seven bir arkadaş. Yani böyle

kelimelerle bu işi çok seviyor. İnsan Hakları Mahkemesine falan da götürür. Yani bunu ilk yaptığı zaman olaya siyaset falan, birtakım şeyleri sokmuş. Ben şimdi onlara girmek... Ben şunu söylüyorum: Biz bu parayı, bir şekilde burayı hem ekonomiye kazandıracamız hem tahsil edeceğiz ama on beş yılda almayacağız da alacağız otuz yılda ama bunu alacağız çünkü Ziraat Bankası olduğu zaman bu işi vermeye çalışan, hem işleticiler ona göre kaliteli olur ama biz gayrimenkulcü değiliz. Zaten yasal olarak bir gayrimenkulü kiraya vermek, belli bir süre yedimizde tutma hukuken mümkün değil ama belli bir noktaya getirdiğimiz zaman, Türkiye’de bunu kim iyi yapıyor ise onlarla bir şekilde, birlikte veya ayrı ayrı bunu ekonomiye kazandıracamızı size taahhüt edebiliriz. İşini eksik, noksan yapan bütün arkadaşlar o kendi pozisyonlarına iade edilmişlerdir, aktif görevde değillerdir, bir daha bu tarz konular için karar almıyorlardır. Oradaki sayın genel müdürün bir başka yere atanması, değerlendirilmesi bizim takdirimizin dışındadır. Genel müdür sadece yapmıyor tabii, ekip yapıyor, ekibin getirdiği bilgilerle yapabiliyor. Onunla ilgili Sayıştayın talebi de oldu, Başbakanlık da inceleme yaptı. Buna ilişkin herhâlde bilgi vereceklerdir. Bütün hukuki incelemeler tamamlanmıştır. Bize herhangi bir personelle ilgili şöyle şöyle idari müeyyide çıktı diye bir şey gelmemiştir, ulaşmamıştır. Yani daha doğrusu o raporu okuduk, baktık, böyle bir şeye biz rast gelmedik.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kayıtlara geçmesi açısından soruyorum, BDDK İkinci Başkanını hangi merci atıyor acaba?

BAŞKAN – Söz istediniz mi Sayın Yavuzylmaz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Açılım sağlasın diye yapıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – BDDK Kurul üyeleri Bakanlar Kurulu kararıyla atanıyor yanlış hatırlamıyorsam.

BAŞKAN – Yani bu işin...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Başkan, biz konuşuyorduk hep kendi aramızda.

BAŞKAN – Evet Sayın Sertel, biz de söz veriyoruz zaten ama Sayın Yavuzylmaz’ın düğmesine basması lazım. Usul olarak, yöntem olarak bu şekilde işliyor. Söz de veriyoruz, kesmiyoruz da.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Doğru.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben Sayın Başkanım, ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürem, yazılı olarak da verebilirsiniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tamam, yani bir konuyu sadece ilave edeceğim. Bir sayın vekilimiz “Bu işi yapmak göreviniz miydi?” Bankalar bu işi yapıyor yani görev, onda bir şey... Burayla ilgili, bir medya grubunun satın alınmasıyla ilgili, finansmanla ilgili soru sordu. Ben daha önce Halk Bankası Genel Müdürüydüm. Orada da bir medya grubunun satın alma işlemini yapmıştık. O para tahsil edildi. Kaynağımız var, paramız var, bunu değerlendirdik. Kimseye bedava bir şey vermedik, faizi bellidir. Ha, kaynağımızı oraya mı verseydik, başka bir yere mi verseydik; bununla ilgili zaten kamuoyuna gerekli eleştirileri yaptı. Orada da almadığımızı tedbir, önlem, teminat, hiçbir eksikliğimiz yok, yapılması gereken her şeyi yerine getirdik.

Saygıyla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürem.

Sayın Zeybek, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdürüm, daha önceki konuşmamda da belirttiğim gibi, burası gayrimenkul tespiti yapıp ihaleye çıkarılıyor. İhalede haciz satışı yapılıyor, alıcı bulunmıyınca banka neden kendi üzerinde kalması için işlem yapmadı? Ben bunun cevabını istiyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, böyle bir şey yok. Size bu bilgiyi kim verdi? Yok böyle bir şey, satışa götüremedik.

BAŞKAN – Yani satışa çıkmamış daha.

Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak Sayın Zeybek’e verirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN –Riskimiz ile teminatımız zaman zaman iniş çıkış gösterebilir ama hâlen borcumuzu karşılayacak kadar bir değer ifade edeceğini ümit ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Öneriyle ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu öneri, malumları olduğu üzere, yıllardır devam edegelen, Komisyonumuzda da tartışılan bir öneri. Biz de tabii Sayıştay olarak izliyoruz, güncel gelişmeleri takip ediyoruz. Bahse konu krediyle ilgili teminatların son kıymet takdirleri yaklaşık 1,4 milyar TL civarında, ekspertiz değerleri 870-900 milyon TL civarında. Yani risk/teminat dengesiyle baktığımız zaman bu krediyi -tabii, süreç uzayabilir ama- önemli oranda karşılayacak teminatları var. Bizim diğer bulgularımızda, önerilerimizde bundan çok daha düşük risk/teminat dengesine sahip bulgularımız, önerilerimiz var. Bu da onlardan birisi ama bunun teminatları biraz daha güçlü, gayrimenkuller olduğu için. Bu, Komisyonun gündeminde olan da bir önerimiz, takdir Komisyonundur efendim, biz Sayıştay olarak izlemeye devam edeceğiz ama.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 4 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 4:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, 10 numaralı öneri var ama nasıl okunup yanıtı okunacak?

BAŞKAN – Evet, gündeme alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Gündeme alınmıştır.

Buyurun arkadaşlar, okuyun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 10:

Kredi kartı sayısının Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'nin sektördeki durumuna paralel seviyelere ulaşmasını teminen yaygın şube ağı avantajının kullanılarak ve pazarlama çalışmalarına ağırlık verilerek kredi kartı sayısının artırılmasına çalışılması, ayrıca banka iştirakleri müşterilerinin banka kredi kartlarına yönlendirilmesini sağlayacak kampanyalar uygulanması ve bu kampanyaların sürekliliğinin sağlanması.

BAŞKAN – Evet, yanıtı alalım.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tam bunu yaptık, sayın denetçiler de ifade edeceklerdir. Ziraat Bankası Türkiye'nin en yaygın şube ağına sahip ve perakende bankacılık yapan bir banka ama kendine ait markalı bir kredi kartı yoktu. “Bankkart” adıyla -biraz önce de ekrana çıkmıştı sunum yaparken- hem kredi kartı hem “debit” kart özelliklerini taşıyan tek bir kart çıkardık. Sektörde de çok ciddi mesafeler aldık, ilk 5'e doğru hızla geliyoruz. Dolayısıyla, çok yakın zamanda çok daha etkili bir Bankkart huzurlarınızda olacaktır. Bu kadar geç kaldığımız için de bütün kamuoyundan, müşterilerimizden özür diliyoruz. Ama iyi bir kartımız oldu, inşallah, her gün piyasa payımızı artırarak devam ettireceğiz.

BAŞKAN – Toplam kredi kartı hacminden ne kadar alıyorsunuz Sayın Genel Müdürüm? Onu da yazılı olarak daha sonra alabilirim ben.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Peki, teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Ziraat Bankası ve kredi kartı denilince Sayın Genel Müdürün görev süresinden önce bazı sıkıntılar var. Özellikle, Ziraat Bankasından alınan 4.541 kredi kartından en az 500 milyon liralık bir vurgun olduğu... Bu bir iddiayı ancak daha sonra İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bir soruşturma yürütüldü. Bu noktada, Türkiye'nin üç kamu bankasından biri olan Ziraat Bankası üzerinden binlerce sahte hesap açıldığı, bu hesaplara binlerce sahte kredi kartı tanımlandığı, 100 milyonlarca liralık vurgun yapıldığı sonucuna ulaşıldı. Bu noktada tabii, bazı iddialar var yani siyasi yönden de iddialar var, onu özellikle burada dile getirmeyeceğim. Ancak şöyle bir sorun var: Sahte nüfus bilgileri kullanılarak, aslında, Ziraat Bankası kartları bir noktada tabii taklit edilerek piyasanın dolandırıldığı iddiaları var. Bu doğrultuda da özellikle Kıbrıs şubesinden alınan kartlar üzerinde böyle bir dolandırıcılık yapıldığı, bu konuyla ilgili olan kişilerin görevden el çektirildiği... Yalnız, şöyle de bir not düşülmüş: Uzmanlar, böylesi büyük çapta bir yolsuzluğun kamu otoritesinin desteği olmadan yapılabilecek basit bir dolandırıcılık faaliyeti olamayacağına, diğer türlü, bunun uygulanmasının mümkün olmadığına da vurgu yapmışlar. Bu bağlamda, daha çok, özellikle bu suç isnadı Kıbrıs şubesi üzerine bırakılmış ve iki yıllık dönemde 500 milyon ile 1,3 milyar lira arasında tahmin edilen bir yolsuzluk yapılmış. Konuyla ilgili olarak kredi kartları sayısını artırmak hedefi de göz önüne alındığında bu tür olayların olması kredi kartı sistemi üzerinde piyasa ve tüketici beklentileri anlamında da ciddi bir olumsuzluk yaratmış. Şu anda Ziraat Bankası bu olumsuzluğu hem bertaraf edip hem de daha yaygın bir kullanım sağlamak ve marka değerini artırmaya yönelik bir çalışma yapıyor. Ancak geçmişteki bu konuya da değinmek istiyorum, bu kısım da oldukça önemli. Daha önce bu kartları kullananlar tespit edildi mi tümüyle? Ziraat Bankasında bu konuda ihmal olan yöneticiler

tespit edildi mi? Bu doğrultuda bir istifa gerçekleşti mi? Yapılan soruşturmanın güncel durumu nedir? Bu konuyla ilgili sizden bilgi talep ediyoruz ve kamuoyuna konuyla ilgili, kredi kartlarının sayısının artırmak hedefi de göz önüne alındığında, bunun güvenlik tedbirlerinin yeterince alınıp alınmadığı noktasında da doyurucu bir bilgi verirsiniz bu noktadan da kredi kartını kullanmayı düşünen tüm vatandaşlarımızın Ziraat Bankasının yüksek itibarı noktasına da güven duyarak destek olmalarını sağlamış oluruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben tekrar sayın vekilime teşekkür ediyorum.

Mart 2014’te böyle bir olayın varit olmadığı hususu medyada tekziple kamuoyuna duyurulmuştur.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 10’uncu maddeyle ilgili, buyurun Sayıştay.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu Bankkart Combo yeni zaten, 2018 yılı içerisinde uygulamaya konuldu. Biz tabii, 2018 yılı raporlarını henüz yazmadık, değerlendireceğiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Yani önerinin izlenmesi konusunda tavsiyeniz var, öyle mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet efendim.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bu öneri niye izlensin ki?

BAŞKAN – Gündeme aldığımız için arkadaşlar.

TAMER DAĞLI (Adana) – Gündemden çıkarılması lazım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yani olumlu gelişme var, Bankkart Combo -zaten dediğim gibi- yeni çıktı. 2018 yılında uygulama başladığı için biz izleyeceğiz Başkanım. Yani gelişmeleri takip edeceğiz anlamında söylüyorum, izleme derken öneri anlamında değil.

BAŞKAN – Siz Sayıştay olarak takip edeceksiniz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Hayır, verilen yanıt kadar değil konu. Siz cevabın tümünü okudunuz mu?

TAMER DAĞLI (Adana) – Mahkemelik konu, o sonraki süreç.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Hayır, ben ondan bahsetmiyorum, ilgili maddenin cevabını okuyorum. Bu izlenmesi gereken, cevabın diğer devamı.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, kurumun 2016 yılına ait 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Gaziantep Kurumsal Şubesi müşterisi 22610 numaralı grubun faaliyetlerinde daralma olması, kredi teminatının riskleri karşılamada yetersiz kalması nedenleriyle bankanın söz konusu grubun faaliyetlerini yönlendirerek mevcut riskin tasfiyesini sağlaması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Göğebakan cevap verecek.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Göğebakan.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Değerli Başkanım, Antep kökenli, imalat firması da Gebze’de kurulu bir firmadır. Firma -büyük işi- Kuzey Irak bölgesinde temizlik ürünleri ve gıda tüketim malları ticareti yapan bir firmayken 2013, 2014’te o bölgede oluşan olumsuzluk ortamından ötürü ticaretinde büyük bir daralma yaşamış bir gruptur. Gebze’de kurulu tesisiyle de ciddi bir sakız ve şekerleme kapasitesi imalatı olan bir gruptur bu grup. Fakat bu şekerleme ve sakız imalatında da yine Kuzey Irak bölgesini pazar olarak seçtiği için, o yörede oluşan olumsuzluktan ötürü ihracatı da durmuştur, kapasitesi de daralmıştır, üretimini de durdurmuş durumdadır. Biz banka olarak Antep’te yerleşik olan 16 bin metrekairelik imarlı arsayı -şehrin içinde imarlı arsayı- merkezî iş alanı, turistik tesis ve otel imarı bulunan bir arsayı; 22,5 milyon ekspertiz değerinde olan bir arsayı 18 milyon lira değerle borca mahsuben aldık. Şu anda kayıtlı bakiyemiz 42 milyon liradır. Sektörde 117 milyon lira toplam banka borcu bulunan bir firmadır bu firma. Mevcut teminatlarımızda 2 milyon lira civarında bir teminat var. Gebze’de kurulu sakız ve şekerleme üretim tesisi bugün anahtar çevirseniz çalışacak durumdadır. Pazarı da yavaş yavaş oluşturuyor. Bugünlerde yeni bir ortak üzerine, Japon bir fon kuruluşuyla ortaklık anlaşması çalışmasını yapıyorlar. Eğer olabilirse Gebze’deki tesis 40 bin metrekaire üzerinde kurulu 17 bin metrekaire kapalı alan ve önemli bir imalat yatırımı olan bir tesistir. Biz de firmayı teşvik ediyoruz bir ortak bulsun, içeri biraz sermaye soksun, biz de işletme kredisi verelim diye. Yaklaşık 400 işçi çalıştırılacak, önemli bir şekerleme, sakız ihracatı yapacak bir firmadır. Şu anda firmanın ortaklık görüşmelerini bekliyoruz. Bir yandan da teminatımızda bulunan 2 milyon liralık ipoteki satmaya çalışıyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, biz raporu yazdığımız dönemde yakın izlemede olan bu firma daha sonra 22/12/2017 tarihinde takibe alındı. Sayın Genel Müdür Yardımcısının da bahsettiği gibi, takip edilmesi gereken, izlenmesi gereken bir durum var. Biz Sayıştay olarak bu firmayı izleyeceğiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2016 yılının 2 ve 3 no.lu önerilerini görüşmüştük.

Şimdi 2016 yılının 4 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 4:

Kozyatağı/İstanbul Kurumsal Şubesi 53417808 müşteri numaralı firmanın üzerinde cari temerrüt faiz oranları üzerinden 140,8 milyon TL banka alacağı bulunduğu, dâhil olduğu grubun toplam memzuç riskinin Aralık 2016 itibarıyla 693 milyon TL olarak gerçekleştiği, borca kefil olan Arnavutluk’ta kurulu firmanın iflas erteleme talebinde bulunduğu ve dava dosyasına 210,3 milyon avro banka borcu olduğunu beyan ettiği dikkate alınarak, takip ve tasfiye işlemlerinin etkin bir şekilde sürdürülerek sonuçlandırılması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Göğebakan cevaplayacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Göğebakan.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Değerli Başkanım, Gebze’de kurulu 30 bin metrekare arazide 11 bin metrekare kapalı alan bir haddehane, çelikhanedir. 2015 yılına kadar 300 milyon dolar civarında bir ciro gerçekleştirmiş olumlu bir firmadır, kredi değerliliği de olumludur. Aynı firmanın Arnavutluk’taki yatırımları Türkiye’deki yatırımlarından daha da büyüktür. Kendisi hem Türk vatandaşı hem Arnavutluk vatandaşı olmuş, Arnavutluk fahri konsolosluğu da yapmakta olan bir beyefendiydi. Arnavutluk’ta 220 bin metrekare açık arazide 90 bin metrekare kapalı alanda haddehane, çelikhane var. 4 adet hidroelektrik santralinde 77 megavat bir hidroelektrik santralini Arnavutluk Özelleştirme İdaresinden 120 milyon euro değerle satın almış 2013’te ve yurt dışı bankaların kurduğu bir konsorsiyumla bunu finanse etmiş bir firmadır. Arnavutluk’taki faaliyetleri toplam 600-650 milyon euro civarında ciro oluşturmuş bir firmadır. Aynı zamanda büyükçe bir sigorta şirketinin de sahibidir. Bu firma 2015 yılında iflas ertelemeye gitti Türkiye’de. Bu büyüklükteki kompleks bir firmanın iflas erteleme başvurusu ertesi gün kabul edildi Türkiye’de. Ertesi gün kabul edilecek kadar hızlı gelişti her şey ve aynı anda da Arnavutluk’taki firmalar için de iflas ertelemeye başvurdu. Bütün bankalarımız gerekli tedbirleri aldılar. Bu firmanın Arnavutluk ve Türkiye’de yaklaşık 550 milyon dolarlık bir banka borcu vardır. Bizim bankamızın alacağı yüzde 8 civarındadır. Türkiye’deki bankalar içerisinde de yüzde 14 civarında bir alacağımız bulunmakta olan bir firmadır. Kayıtlı bakiyemiz 115 milyon liradır. Çok yönlü şekilde takiplerimiz devam ediyor.

Birincisi, iflas ertelemeye gitmeden önce eşine, eski eşi diyelim, ayrıldığı eşine yaklaşık 35-40 milyon lira civarında piyasa değeri olan mal varlığı devrettiği görüldü. Başka yakınlarına mal varlığı devrettiği görüldü. Tamamına tasarruf iptali davaları açıldı. Hacizlerimiz üzerine işlendi. Satış süreçleri işleniyor. İflas erteleme davasına hukuksuz bilgi ve belge sunmak kaydıyla, tahrif edilmiş mali veriler sunması şeklinde bu kararı aldığı şeklinde hem kararı veren mahkeme heyetine hem atanmış kayyum heyetine hem de olumlu görüş veren bilirkişi heyetine karşı gerekli suç duyurularımız yapıldı. Şu anda Anadolu Başsavcılığı suç duyurumuzu işleme almış ve nitelikli dolandırıcılık konusunda ön dosyayı açmış, ağır ceza mahkemesine dosyayı tevdi etmiştir. Önümüzdeki günlerde konu bir yandan da burada değerlendirilmeye devam edilecek. Arnavut’taki tesislerde bizim bankamızın bir kredisi yok ancak o firmanın bizde kefaleti olduğu için Arnavutluk’tan da yasal takip talep edip oradaki iflas ertelemeye de başvurumuzu yaptık. Süreç devam ediyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Göğebakan.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Öneriyle ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, benim notlarımda 18/4/2018’de firmanın iflasına karar verildiğine dair bir bilgimiz var, bilmiyorum, Sayın Genel Müdür Yardımcım söylemedi ama herhâlde doğrudur kaydımız.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Doğrudur, doğrudur Başkanım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yani istinaf aşamasında, istinaf şeyi var. 40 milyon lira tasarrufun iptali davası var, zaten Sayın Genel Müdür Yardımcısı bahsetti. Tabii, bu firma da alacağımız olan takipteki bir firma. Sayıştay olarak bizler izlemeye devam edeceğiz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2016 yılının 5 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 5:

Adana Kurumsal Şubesi 44695062 müşteri numaralı firmanın 265 milyon ABD Doları memzuç riski ile ilgili olarak, bankanın da dâhil olduğu alacaklı finansal kurumlar tarafından imzalanan borç yapılandırma protokolünün ön koşullarının yerine getirilmesinin sağlanması, aksi hâlde gerekli önlemlerin ivedilikle alınarak, 31/12/2016 tarihi itibarıyla cari temerrüt faiz oranları üzerinden 102,6 milyon TL olarak gerçekleşen banka alacağının tasfiyesinin sağlanması.

BAŞKAN – Evet, yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Değerli Başkanım, Dörtüyl Payas tarafında kurulu bir haddehane ve çelikhanedir. 15 bankadan kredi kullanmış durumundadır, yaklaşık 250 milyon dolar kredileri var ve çalışırken bu şirket yaklaşık 550-600 milyon dolar ciro ve ihracat yaparken 2015 yılında Maliye Bakanlığımızın vergi dairesinin bir haciz alacağıyla ilgili, hacziyle, vergi alacağıyla ilgili hacziyle başladı sorunlar. Maliye Bakanlığımız haczi koyunca firma üretimi durdurdu, bir miktar mal kaçırdığını düşünüyoruz, izlerini sürüyoruz. Ondan sonra oturduk Maliye Bakanlığımızın alacak yapılandırması süreciyle 15 banka bir araya geldik, bir yapılandırma sürecine girdik. Firmanın bir miktar sağda solda değerlendirdiği varlıkları vardı, onları içeri koyması kaydıyla -ki 10 milyon dolar civarında bir varlığı vardı- bankalar da “45 milyon dolar ilave kredi açmaya hazırız.” dediler. Çünkü Maliye Bakanlığımız da 420 milyon liralık vergi alacağımızı -kamu alacakları- 110 milyon liraya indirmişti. Bütün altyapıyı hazırlamıştık, yapılandırmayı ama firma ortağı bu konudan sarfınazar etti, yapılandıramadık. Şu anda 450 milyon lira ekspertiz değerli yerde hacizlerimiz var, bütün varlığı budur firmanın. 220 milyon dolar civarında bir banka borcu var. İflas aşamasındayız. Hacizler ve tasarruf iptali davalarımız devam ediyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – “Taşınmazlar üzerinde hacizlerimiz var.” dediniz de hacizlerde kaçınıcı sıradayız acaba?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN - Değişik sıralarda efendim, değişik sıralarda. Önde piyasa alacakları var, bankalar değil, piyasa alacakları var, biz 7’nci, 8’inci sıradayız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bankalar arasında?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN - Bankalar arasında...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN - Vakıfbank önde.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN - Önde Vakıfbank var.

BAŞKAN – Peki.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN - Ama iflas masası açılacağı için hükmü yok efendim, bütün haciz sıraları eşite gelecek. İflas masasını açmak üzereyiz, başvuruları yaptık, bütün hacizler eşit sıraya girecek, garame paylarımıza göre işlem yapacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzlememiz gereken bir öneri.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Peki.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi de 2016 yılının 6 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 6:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyenin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Geneli üzerinde konuşmak üzere bastım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize –bu konuda hassasız, on beş günü geçirmemesini önemle rica ediyoruz- Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

II.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.-T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN - Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize şimdi söz vereceğim.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür, ben yazılı olarak sorularıma yanıt bekliyorum. Sayın Başkan da söyleyecek zaten “On beş gün içinde yanıtlayın.” diye.

İki gün önce bir haber okudum gazetede “Ziraat Bankasının 3’üncü çeyrekteki net kârı yüzde 22 düşüşle 1,7 milyar liraya indi.” diye. Bankanın ticari zararının 5 kat artarak 1,55 milyar liraya çıktığını söylüyordu gazete. Yani en büyük bankalarımızdan biri olan Ziraat Bankasında böyle bir zarar var mı? Böyle bir zarar varsa bunun nedenini merak ediyorum.

2018 yılı itibarıyla takipteki kredilerinizin miktarı ve sayısı nedir rakamsal boyutlarla?

Döviz olarak kullanılan kredilerden kaç tane takibe düştü bankanızda? Döviz üzerinden kullanılarak ödenmeyen kredi tutarı 2018 yılı itibarıyla ne kadar oldu?

Bankanızdan kredi kullanan şirketler var. Bunların kaç tane konkordato ilan etti? Çok sayıda şirketin konkordato ilan ettiğini takip ediyoruz. Bu nedenle doğan alacak miktarınız var mı, varsa ne kadar?

Bankanız tarafından kullanıma sunulan kredi kartının başarılı olduğunu söylediniz, yani 5’inci sıraya yerleştiğini söylediniz, bu sevindirici. 5 milyon 493 bin 215 adet olduğu belirtiliyor. Son üç yılda bakıldığında kredi kartı borcunu ödeyemediği için takibe düşen vatandaş sayısı kaçtır? Bu kişilerin kredi kartı borcu ne kadardır, bankanızın alacağı kredi kartı borcu ne kadardır?

Son üç yılda bankanız tarafından kullanılan konut kredisi sayısı ve toplam tutarı nedir? Yine son üç yılda konut kredisi ödemediği için takibe düşen kişi sayısı ve alacaklarının toplam tutarı nedir? Banka konut sahibi olmuş mudur ödeyemeyenler nedeniyle? Konut sayısı kaçtır ve hangi illerde? Yani iller bazındaki sayıyı da merak ediyorum.

Günümüz itibarıyla krediler tahsil edilemediği için bankanız tarafından ipotek karşılığında olan gayrimenkul sayısını sordum. Bunların kaç tane konut, kaç tane iş yeridir, bu ayrımı da yaparsanız memnun olacağım.

Sunumuzda otoyollar, köprüler, havaalanı gibi büyük projelere finansman sağladığınızı belirttiniz. Bu anlamda projeler kitapta, Sayıştayın yayınladığı kitapta yer alıyor ama orada yer almayan, bu anlamda hangi büyük projelere finansman sağladınız, yer almadığı noktada yani 2017-2018 için söylüyorum. Bu kredilerde hangi firmalar ve oluşumlar vardır?

Şeyi sordum aslında, siz böyle nispeten cevap verdiniz, Doğan Medya Grubuna kredi kullandırıp kullandırmadığınızla ilgili “Evet, kullandırdık.” dediniz. Onun için de gerekli teminatın olduğunu ve bankanın herhangi bir zarara uğramayacağını söylediniz. Bu ilk iki yıl ödeme yapılmayacaktı. Bu süre ne zaman doluyor? Ve imzaladığınız tarih ne zaman? Sonrasında tahsilat nasıl gerçekleşecek, onunla ilgili bilgi istiyorum.

Şeyi sormuştum, bu tarım hayvancılık kredisini konuşmuştuk 2’nci maddede. Şimdi, Sayıştayın 2016 Denetim Raporu içerisinde sayfa 50, burada sponsor olduğunuz ve televizyon reklam giderlerinde harcama konusu, banka hizmetleri reklam giderleri, gazete reklam giderleri, dergi kitap reklam giderleri, sinema sosyal medya harcamaları yine sponsorluk giderleri filan var. Tabii, Ziraat Türkiye Kupası devam ediyor. Bence de verdiğiniz rakam öyle çok büyük bir rakam değil, onda bir sıkıntı yok.

Yavuz Sultan Selim Köprüsü reklam kampanyasına para ayırmışsınız, iyi para ayırmışsınız, 107 bin TL; devam etmişsiniz bir dahaki şeyde, gazete reklamlarında da 81 bin 746 TL. Yani Yavuz Sultan Selim Köprüsü Ziraat Bankasını ne kadar ilgilendiriyor bilmiyorum ama niye öyle sponsorluklar ve

reklamlar üstleniyorsunuz, onu da tam bilmiyorum. Topladım, rakamlara baktım: Televizyon reklam giderlerine 14 milyon 379 bin 508 lira harcamışsınız o süreçte, gazete reklam giderlerine 1 trilyon 873 milyar 515 lira –eski parayla konuşuyorum- dergi kitap giderlerine 673 bin 129 lira.

Şimdi, ben bu reklam giderlerini bir gazeteci olarak merak ettim yani hangi gazetelere siz reklam veriyorsunuz ve hangi gazete büyük payı alıyor, hangi televizyon büyük payı alıyor? Hangi medya kuruluşlarına hangi ölçülerle reklam veriyorsunuz, bunları merak ediyorum.

Bir de bu MEB’in bir kütüphane projesi için 2 milyon 765 bin lira civarında bir rakam harcamışsınız. Orada işlemi yapanlardan biri FETÖ’den tutuklandı herhâlde, onu öyle biliyorum ben ama bir yanlışlık da olabilir. Merakımı gidermeniz için, kütüphane projesindeki katkınız hangi aşamaya vardı ve o kütüphane nasıl işliyor, onu da sormak istiyorum. Ama özellikle gazeteler arasında bir ayırım söz konusu mu değil mi, ciddi biçimde onu merak ediyorum. Nasıl bir reklam kampanyası; tiraja göre mi veriyorsunuz, isme göre mi veriyorsunuz, telkine göre mi veriyorsunuz? Onları teker teker almakta yarar görüyorum.

Bir de kiralık araçlara baktım. Orada da bayağı ciddi, 2015’te 24.171, 2016’de 32.186, 8 bin lira... Bankanın 2016 yılında gerçekleşen hizmet alımlarında yüzde 14,65 artış var; 83,4 milyon TL artıyor; 652,3 milyon TL’ye yükseliyor. Buradaki hizmet alımları neler genellikle? Yani bu hizmet alımlarını kalem kalem dökerseniz biz de bu para yani bankanın parası nereye gidiyor, bir bakınız. En son 30/12/2016’da yine 102 adet hizmet aracı kiralaması yapmışsınız, Passat aracı, 102 adet; 1 milyon 780 bin 920 euro. Euro bazında yapmışsınız bunu. Banka bu kadar araçla ne yapıyor, ben merak ediyorum. Bu Passat’larla nasıl bir işlem görüyor, onu da bilmiyorum tabii. Bunları merak ettiğim için sordum Sayın Genel Müdür, herhangi bir suçlama yok. Elbette ki sizin vereceğiniz yanıtlar bizi tatmin edecek ama açıklıkla olursa ve bizi ikna edecek temelde ayrıntılı olursa memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Sertel.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Çok teşekkür ediyorum efendim.

Ben, Ziraat Bankasının çok değerli Yönetim Kurulu Başkanına, üyelerine ve Sayın Genel Müdürüne Komisyonumuza hoş geldiniz diyorum.

İlk defa söz aldım. Epey not aldım ama bunların bir kısmını da konuşmalar, görüşmeler oldukça çizdim.

Öncelikle ben şunu belirtiyim: Tabii, Ziraat Bankası bir ihtisas bankası. Dolayısıyla tarımsal finansman ihtiyacının karşılanması noktasında önemli işlevi olan ya da bizim bu şekilde beklediğimiz bir banka ama buradaki tartışmaların belki de önemli bir kısmı, daha çok, tarımın genel sorunları ve finansman ihtiyacı üzerinde yoğunlaştırılmaya çalışıldı. Şu hakkı da teslim etmemiz lazım: Ziraat Bankası sonuç itibarıyla bir bankadır ve bankacılık faaliyeti yapıyor. Sayın Genel Müdür de ona hep işaret etmeye çalıştı ve bir nezaket içerisinde “Tarımı destekleyeceksek bana fon verilir, ben de bunun âlâsını yaparım, değilse bankacılık yapıyorum.” dedi. Şimdi, tabii, bu noktadaki değerlendirmeleri doğru, kesinlikle doğru bir yaklaşım. Bizim burada Ziraat Bankasını değerlendirirken kendilerine teslim etmiş olduğumuz kamu kaynaklarını nasıl değerlendirmişler, çarçur etmişler mi etmemişler mi, daha çok bu yönüyle belki bakmamız gerekiyor. Ama Ziraat Bankasının Türkiye’de tarım sektörü içerisindeki önemi ve fonksiyonu ne olacak, onun biraz Ziraat Bankası yönetimini aşan, dolayısıyla ülkenin tarım politikalarıyla, doğrudan doğruya bu politikaları yürüten Hükümetle alakalı bir durum

olduğunu da tespit etmemiz lazım. Yani bizim burada Ziraat Bankasına tarımı daha çok destekleyin demekle ya da bu konuda öneriler getirmekle aslında belki söylediğimiz doğru ama muhatap olarak aldığımız adresin çok doğru olmadığına inanıyorum.

Tabii ki kredi noktasındaki, kredilerin hacimleri noktasındaki değerlendirmeler üzerinde çok konuşabiliriz. 56 milyar bir tarımsal kredi kullanılması, tarımı finanse anlamında bakıldığında olumlu bir durum. Belki de bizim buradaki itirazlarımız, ağırlıklı olarak tarım sektörünün borçlandığı konusu üzerinde belki konuşmamız, bu noktada tarımın bu kadar borçlanmasına rağmen tarımdaki sıkıntıların neden kaynaklandığı üzerinde durmamız, çözüme doğru gitme anlamında, belki daha doğru bir yaklaşım olur diye düşünüyorum. Yani Ziraat Bankasını kurumsal olarak tarımı niye desteklemiyorsun şeklindeki bir yaklaşımdan ziyade, bunları tarımın genel politikaları içerisinde değerlendirip Ziraat Bankasına da bu politikalar içerisinde nasıl bir rol düştüğü konusunda ama muhatap olarak da, dediğim gibi, Hükümeti esas alarak değerlendirebiliriz.

Bunu, şunun için söyledim: Burada özellikle Ziraat Bankasının mali tablolarına baktığımızda, özellikle 2001 yılından beri bankacılık sistemine getirilmiş olan risk odaklı yönetim anlayışının önemli ölçüde icra edildiğini ben, işin doğrusu, ifade etmek istiyorum. Tabii ki buradaki özellikle kredilerin zarar niteliğine dönüşmesi ya da tamamen aktiften silinme durumuna gelmesi hâli konusunda, doğal olarak, bu hacimdeki, bu büyüklükteki işletmelerde, bankalarda, bütün sektör içerisindeki ve benzer büyüklükteki bankalarla değerlendirme yaparak bu konularla ilgili eleştirileri getirmek gerekir diye düşünüyorum. Bu anlamda da sektör içerisindeki oran düşük. Bu, şu anlama gelmiyor yani oranın düşük olması, bu kredilerin bir batık kredi hâline getirilmesi, bunlarla ilgili gereğinin yapılmaması, varsa hata, yanlış, ihmallerin dikkate alınmaması anlamına gelmiyor elbette. Sayıştayımız da bu konularda dosya bazında, kredi bazında zaten bu değerlendirmeleri yaparak önerilerini getiriyor. Burada da gerekli uyarılar yapılıyor.

Ben daha önce de ifade etmiştim yani tarımsal kredilerin özellikle Ziraat Bankasının aktifindeki büyüklüğüyle Ziraat Bankasının da övünmemesi gerektiğini... Ki Sayın Genel Müdür de biraz önce aslında oraya vurgu yaptı, toplam 56 milyar kredinin 40 milyarı sübvansiyonlu olarak verilen kredi yani bu, Ziraat Bankasının kendisinin kullandığı bir kredi değil. Evet, kaynağı kendisi sağlıyor vesaire ama sonuçta diğer bankaların kullandırmadığı bir kredi. Burada Ziraat Bankasının bir tekeli var. Belki de bu değerlendirmeleri yaparken bunun dışındaki kalan kısımdan bir mukayese yapmak lazım diye düşünüyorum.

Yine, doğru değerlendirmeler açısından... Bilemiyorum, resmî mevduatın toplam resmî mevduatlar içerisindeki payı nedir? Yani mevduat tarafından bakarken değerlendirmeyi ona göre yapmakta fayda olduğunu düşünüyorum.

Bazı sorularım olacak ama o sorulardan önce aldığım şu notlarla ilgili olarak tarım sektöründeki borçluluk oranının çok ciddi şekilde arttığını ifade etmek istiyorum. Yani 2002 yılıyla genellikle mukayeseleri yapıyoruz ama 2002 yılında bankaların aktif büyüklükleri gerçekten çok düşüktü, çok ciddi artışlar oldu, ciddi büyümeler oldu ama diğer taraftan, tarım sektörünün borçlanma şeyine bakacak olursak tarımsal krediler 2018 Nisan tarihi itibarıyla -bendeki en son veri- 93 milyar civarında bir rakama ulaşmış durumda. 2001 yılında bu rakamlar 3-4 milyar civarındaydı yani çok ciddi bir şekilde artış var. Bunun dışında, tabii ki tarımın diğer alanlarda borçları da söz konusu. Yani kredi ihtiyacının olması, bu kadar talebin olması tarım sektöründe bu anlamda ciddi sıkıntıların olduğu anlamına geliyor ama bu sorunların çözümü ya da muhatabı, sorulacağı yer de bana göre Ziraat Bankası değil. Dediğim gibi, politikalarla alakalı diye düşünüyorum.

Efendim, tabii, risk odaklı yönetim konusunda ben biraz mali tabloları karıştırdım. Daha çok geleneksel yöntemlerin kullanıldığını ben burada görüyorum. Özellikle “futures piyasalar”la ilgili, türev ürünlerle ilgili de fazla bir kullanım olmadığını, türev ürünlerin “hedging”den ziyade ağırlıklı olarak spekülatif maksatlı kullanıldığını ama o spekülatif maksatlı kullanımın da başarılı olmadığını ben mali tablolardan gördüğüm kadarıyla ifade etmek istiyorum.

Bir başka husus şu: Döviz tevdiat hesaplarınıza baktığımızda, döviz tevdiat hesapları toplam mevduatlar içerisinde yaklaşık yüzde 30’lar civarında, 2016 rakamları itibarıyla söylüyorum. Tabii ki döviz kurlarının artmış olması, doğal olarak evalüasyon sonuçlarıyla birlikte bu oranları da değiştirecek. Ben, doğrusu, bu son dönemdeki döviz kurlarındaki artışlar ne ölçüde değiştirdi, bunu merak ediyorum.

Bir de 2016 sonunda, 2017’de çıkarılan Karşılıklar Yönetmeliği’nde önemli değişiklikler vardı, Türkiye Finansal Raporlama Standardı 9’a göre kredilerin yeniden sınıflandırılması ve karşılık oranlarının ona göre belirlenmesi şeklinde. Ziraat Bankası bu konuyla ilgili, bu süreçte uyum çalışmalarında ne yaptı? TFRS 9’a geçti mi? Finansal raporlar TFRS’ye göre hazırlanan, denetimden geçen, bize sunulan raporlar öyle ama 2018 yılında kesin etki sonuçları belli olacak olan bu Karşılıklar Yönetmeliği’ndeki değişiklik ya da TFRS 9’a geçişin mali tablolar üzerindeki etkisi ne olacak? Bunların risk değerlendirmesi açısından, özellikle karşılıklar açısından mali tablolara bir yansımaları söz konusu olacak mı, onu merak ediyorum.

Yine, tabii ki döviz kurlarındaki ciddi bir artışın... Burada, mali tablolardan benim göremediğim önemli başka bir husus şu: Ağırlıklı olarak mevduatla finanse ediliyor yani o görülüyor, belki birçok bankadan farklı olarak. Bu aslında iyi bir şey ama biraz önce döviz tevdiat hesaplarıyla bağlantılı olarak aktifte, aktifin kalitesi de 2015-2016 itibarıyla düzgün görünüyor. Ki geçmiş yıllarda, ondan evveliyatında da böyle. Bundan dolayı, bu risk odaklı yönetimdeki hassasiyetten dolayı ki bu sizinle doğrudan alakalı olduğu için ben tebrik ediyorum, bunu açıkça ifade etmek istiyorum. Ama önümüzde bu 2018’i, 2017’yi ve özellikle 2018’i göremediğimiz için benim merak ettiğim husus; aktifin dağılımını da -kredileri- tam göremedim: Orada yani dövizle borçlanılan ya da döviz tevdiat hesaplarının plasesinde TL olarak gidip onun yarattığı bir kur farkı, bu kur farkına yönelik aldığınız herhangi bir koruma aracı var mı veya bu kur farkları ne ölçüde etki edip mali tablolara yansıyacak?

Kârlılık oranlarına baktığımızda, aslında çok ciddi bir kârlılık oranının olduğunu görüyoruz, yüzde 33’lerde faiz gelir gideri... Daha doğrusu sürdürülen faaliyetlerle ilgili kalemden, satırdan baktığımızda önemli bir rakam. Sonuçta net kâr açısından baktığımızda yüzde 24. 2015-2016 dönemindeki makroekonomik dengeler itibarıyla baktığınızda bu yüksek bir oran yani kâr edilme anlamında bakıldığında. Ki bunun da ağırlıklı olarak geliri menkul kıymetler ve birinci sırada da faiz gelirleriyle karşılanıyor. Doğrusu, bu rakamlara bakarken de “Sayın Cumhurbaşkanı bu konularla ilgili eleştirilerde hakikaten çok mu haklı?” diye de düşünmedim değil. 2001 yılında getirilen yeniden yapılanmayla birlikte, Türkiye bankacılık sisteminde... Tabii ki bankacılık krizi yaşanmıştı, çok ciddi tedbirler alındı. Bunun üzerine Türkiye birçok ekonomik krizi atlattırken, sıkıntıları, çalkantıları bir kenara iterken burada bizim finansal yapının ve bu yapı içerisinde para piyasasının, para piyasası içerisinde de bankaların son derece etkili olması, sağlam yapıda olması önemli bir fonksiyonu, önemli bir işlevdi. Yani 2001 yılında özellikle bankaların yeniden yapılandırılması konusunda alınan tedbirlerin, bugüne kadar geline o sıkıntılar içerisinde ya da çalkantılarda bir bankacılık krizinin, bir finansal sistem krizinin ortaya çıkmamasının en önemli faktörü, en önemli etkisi olduğunu herkesin bilmesi gerekiyor çünkü Türkiye’de o güne kadar bir bankacılık sistemi yoktu. Hatta bakkal açmaktan çok daha kolay, bir banka açmak söz konusu olabiliyordu.

Bir de siz hiç bahsetmediniz, genellikle bankalar kendilerini anlatırken hemen sermaye yeterlilik rasyolarına girerler, sermaye yeterlilik rasyolarının kalitesinden, yüksekliğinden bahsederler. Sermaye yeterlilik rasyosuyla ilgili ne hiç veri görebildim ne de sizin ağzınızdan öyle bir şey çıktı. Bu sermaye yeterlilik rasyolarında bir geriye gidiş mi oluyor, ne oluyor, onu bilemiyorum. Dolayısıyla benim bildiğim, daha önceden Basel standartlarının çok daha üzerinde rasyolar söz konusuydu. Bu sermaye yeterlilik rasyosunun özellikle hesabıyla ve üçüncü kuşak sermaye hesabının da açılımla ilgili bir cevap verebilirseniz çok memnun olacağım.

Bir de kredilerin yine Karşılıklar Yönetmeliği'ndeki o beşli sınıflandırmaya göre, standart nitelikli donuk kredileri görebildim ama aradaki yakın izlemede bir grup mu yok yani bankanın öyle bir şeyi mi yok, yoksa ben mi göremedim, bilemiyorum. Yani o beşli sınıflandırmaya göre bir dağılımını eğer son veriler üzerinden verebilirseniz çok memnun olacağım.

Sorular herhâlde anlaşıldı. Bu noktada...

Yine bir hususta daha bir soru... Yani biliyorsunuz bu Karşılıklar Yönetmeliği'nde işin özü, esası, bankacılıkta borçlu analiz ediliyor, borçlu değerlendiriliyor ama bir istisna getiriliyordu, ben takip edemedim ama bildiğim kadarıyla -yanlış biliyorsam düzeltin lütfen- tüketici kredilerinde dosya bazında yani bir dosya sıkıntıya girdiğinde -bir kredi- birden fazla kredisi varsa tamamı donuk alacaklara alınıyordu, orada bir düzenleme yapılmıştı. Onun bir etkisi oldu mu? Ki zaten Karşılıklar Yönetmeliği'ndeki TFRS 9'la birlikte gelen etkileri ve mali tablolara yansıma üzerindeki hususları öğrenmek istiyorum.

Ben şunu söyleyebilirim: Ziraat Bankası olarak Sayın Genel Müdür, mutlaka bireysel bazda tamam ama genel bazda, bireysel olarak hesap bazında, dosya bazında yapılan eleştiriler olabilir, olacak da olması da gerekiyor. Ki burada da çok değerli Komisyon üyelerimiz o konuda dikkatleri çektiler, haklı, yerinde olan dikkatler. Ama ben daha çok işin bir makro bazdan bir banka olarak, banka yönetimi olarak son derece başarılı bir mali tablo, bir gidiş olduğunu ama belli konularda da işaret etmeye çalıştığım alanlarda da risklerin söz konusu olabileceğini... Bunlarla ilgili tedbir -zaten sizlerin uzmanlık alanı- mutlaka alınıyordur ama onları görmek ve izlemek adına cevaplandırırsanız çok memnun olacağım.

Tekrar çok teşekkür ediyorum.

Burada bir daha altını çiziyorum, demin Tamer Bey de çok önemli bir şeyi... Yani buradaki Ziraat Bankasının işlevi, Ziraat Bankası yönetiminin halledeceği ya da Sayıştayın bu konuda ortaya koyabileceği bir işlev değil. Burada, bu konu başka bir konu ama Ziraat Bankasının yaptığı görevleri, işlevleri ve faaliyet sonuçları başka bir konu, o kapsamda değerlendirmek lazım. Elbette ki biz, Ziraat Bankasının daha çok tarımsal kredi vermesini, daha çok bu alana girmesini, bu ihtisas alanında işlevlerini yerine getirmesini arzu ediyoruz, buna ihtiyaç da var. Bu işin tamamen ayrı bir konusu.

Ben, tekrar sabır için de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım ama önerilerde söz almadığım için tamamını son değerlendirmede kullanmış oldum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Estağfurullah Sayın Karakaya. Biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ziraat Bankasının yurt dışı şubelerinden bahsettiniz, 100 civarında irtibat noktası olduğunu söylediniz. Bunlardan bir tanesi de Türkmenistan'daki Türkmen Türk Ziraat Bankası. Ben de sekiz, on yıl kadar Türkmenistan'da kaldım. Orada -geçmiş itibarıyla- 600 civarında Türk firması vardı. Bugün,

Cumhurbaşkanımızın da teşvikleri mümkün olduğunca yerel paralarla ticaret yapılmasına yönelik ama Türkmenistan'da özellikle yerel parayla ticaret yapan, iş yapan kişiler -ben, aynı zamanda DEİK Komisyonundayım, dostluk grubundayım- buradan, bizden bir haber de tabii bekliyorlar, son dönemde bu yerel paralarla yapılan işlerle ilgili tahsilatların tamamı, önemli bir kısmı Ziraat Bankasında olmasına rağmen bunu Türkiye'ye getirmekte çok ciddi zorluklar yaşıyoruz. Yani Türkmenistan, bugün “Bizim iki yıldır bankada paramız var, Türkiye’de ödemelerimiz var ama o parayı konverte edip buraya getirmede zorluğumuz var...” Tabii Ziraat Bankasının yarısı onların, yarısı bizim. Yüzde 50 bir oranı var, yaptırım gücümüz zayıf gibi algılıyor ama Türkiye Cumhuriyeti’nin de bir yaptırım gücü olmalı. Bunun yanı sıra, özellikle kendi firmalarına yani orası Türkmen-Türk Bankası ama kendi firmalarına imkânları ölçüsünde, bazen haftada yüzde 2, bazen ayda yüzde 3, yüzde 4 gibi rakamları konvertasyon yapıyorlar. En azından Türk firmalarına da, devletin imkânları ölçüsünde yüzde 2’ye, 3’e cevaz veriyorsa aynı oranla Türk firmalarına da bu rakamlar yapılsın. Bundan dolayı çok ciddi mağduriyetler var. Zaten sürekli oradaki aldığımız ihaleler de dolar bazında belli bir rakamdaydı, onlar da ciddi oranda düştü ama yerel bazda şu an oradan ihale almamız neredeyse mümkün değil yerel rakamlarla, yerel para birimiyle. Çünkü onları buraya konverte edip getiremediğimiz sürece bir anlamı yok. Türkiye’nin içinde bulunduğu durumu da şöyle bir düşündüğümüz zaman, bizim kesinlikle yurt dışında bir şeyler yapmamız lazım. Yurt dışından ülkemize bir şeyler getirmemiz lazım. Bunlar da dikkate alındığı zaman -Sayın Cumhurbaşkanımız da ha bire teşvik ediyor “Yerel paralarla bu işi yapın.” diye- “En azından Ziraat Bankası bizim oradaki mevduatlarımızı esas alarak burada sorunlarımızın çözümüne yönelik bize bir yol gösterebilir mi?” diyor iş adamı arkadaşlarımız. Ben, ayrıca burada, Sayın Genel Müdür Yardımcısına da özel teşekkür ediyorum, bu konuyla ilgili bir çalışma yaptı ama henüz ciddi bir sonuç almış değiliz. Dışişleri Bakanımız da... Onunki özel bir teşvikti. Dışişleri Bakanımız da ayın 8’inde oradaydı, sonuçlarının ne olduğu konusunda bir fikrimiz yok ama bu, çok ciddi bir problem. Özellikle Türkmenistan’la ilgili bu problemin halledilmesi konusunda en azından bir şeyler yapabilirsek iyi olur yoksa çok ciddi mağduriyetlerin oluşacağı kesin.

Bunun devamında, biraz da yapılandırılan kredilerden bahsetmek istiyorum. Yani kredileri yapılandırıyoruz, bunlar hangi oranda düzenli ödeme yapabiliyorlar? Buna bir yazılı olarak cevap vererseniz memnun oluruz. Yani ha bire yapılandırdığımız kredilerden olumlu dönüşler alabiliyor muyuz? Bunu görmek istiyorum.

İkincisi, bu yüksek montanlı kredilerden -biraz önceki önerilerde de gördüğümüz gibi- birinde sorun yaşadığımız zaman bu çok ciddi bir rakama tekabül ediyor. İşte, görüştüğümüz gibi alışveriş merkezi de dâhil, diğer her biri 100 milyonun üzerinde olan krediler de dâhil çok ciddi risk oluşturuyor. Yani Türkiye’nin şartlarında da maalesef hukuk bizim istediğimiz gibi işlemiyor, geciken adalet de adalet olmuyor, tahsilatlar gecikince de bankalarda da ciddi mağduriyetler oluşuyor yani bir firmanın riski neredeyse bizim çiftçilerimizin riskine denk geldi. Daha önce de konuştuğumuz gibi 1,3’ten 700 küsur milyona tekabül ediyordu çiftçilerin riski ama bir tane firmanın riski milyar TL'lere ulaşıyor. Dolayısıyla, muhakkak bankacılar, sizler buna çok dikkat ediyorsunuzdur ama sermayenin tabana yayılması konusunda daha iyi sonuçlar alınacağı malum, bu yüksek montanlı kredilerin biraz daha gözden geçirilmesinde çok ciddi fayda var.

İkincisi, tabii takibe düşen alacaklar var. Bunun sonucu itibarıyla da bu kredileri varlık şirketlerine satıyoruz. Ziraat Bankası, en son ne zaman varlık şirketine bu batık kredileri sattı, hangi oranda sattı? Ona yazılı olarak cevap vererseniz memnun oluruz.

Yine, bu çerçevede, kiralık araçlar konusunda -diğer arkadaşlarımız da sordu ama- kurumun kendi ihtiyacı dışında kiralayıp başka kurumlara verdiğimiz araçlardan bahsediliyor. Böyle bir şey var mı? Yani, kendi bütçemizden kiralayıp farklı kurumlarda görev yapan araç var mı? Varsa bunun sayısı ne kadar?

Son olarak, tabii, yurt dışından sendikasyon kredileri alıyoruz, bunları da yurt içerisinde TL'ye çevirip vatandaşa kullanırmaya çalışıyoruz. En son yaptığımız sendikasyon kredisinin oranı nedir veya miktarı ne kadar?

Bir de bu arada, tabii, sendikasyon kredilerinin oranlarının düşük olmasına rağmen, piyasada kullandırılan kredilerin faiz oranları çok yüksek. Şu an siz yüzde 25'le kullandırdığınızı ifade ettiniz ama diğer kurum ve kuruluşlarda bu yüzde 30'lar mertebesinde devam ediyor. Bu rakamlarla da piyasada bir şey yapmak mümkün değil. Türkiye'de de belli dengeler var. Siz, aynı zamanda Bankalar Birliği Başkanısınız. Bu faizlerin bir an önce düşmesi lazım, piyasaya paranın girmesi lazım ki en azından bugün içinde bulunduğumuz durumu bir miktar düzeltelim. İnsanlar bir miktar içine kapandılar, harcama yapmıyorlar, harcama yapmadıkları sürece de ekonomide ciddi düzelmeleri beklemek pek doğru değil.

Bir de tabii, bu kart sayısının çok olması önemli ama bu plastik kartlar insanların cebinde olduğu sürece de borçlanma oranları inanılmaz bir seviyede artıyor. 1 kart, 2 kart, 3 kart derken, artık Türkiye bir kart mezarlığına döndüğü gibi bunlar da artık ödenebilir olmaktan çıktı. Bununla ilgili de... Sizin vadeleri bir miktar geri çektiğinizi biliyorum ama hazır sizi yakalamışken, Bankalar Birliğindeki görevinizden dolayı, hem bu faizlerin indirilmesine yönelik, bu sendikasyon kredileri, Bankalar Birliği, bununla ilgili bir çalışma yapıp aynı oranda TL faizlerini de aşağıya çekmek mümkün mü? Bu kart sayısına da yani taksitlerine, vadelerine biraz daha düzenleme getirmek mümkün mü?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Kredi Garanti Fonu (KGF) 14 Temmuz 1993 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan, ulusal ve uluslararası işbirlikleri ile teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkânlarından yeterince yararlanamayan KOBİ ve KOBİ dışı işletmelerin müteselsil kefil olmak suretiyle krediye erişimlerini sağlayan kurumsal bir kefalet kuruluşudur. KGF, Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş anonim bir şirkettir. Kamu kuruluşu olan ve kamu kuruluşu sayılan ortakları KOSGEB, TOBB; TESK ile Eximbank, Halkbank, Vakıfbank, Vakıf Katılım Bankası, Ziraat Bankası ve Ziraat Katılım Bankası, çeşitli özel bankalar, MEKSA; TOSYÖV'dür. İşletmeler lehine kefil olmak suretiyle bankalardan kredi kullanımını kolaylaştırmaktadır. Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'la -2017/9969 sayılı- Hazine Müsteşarlığı tarafından taahhüt edilen destek tutarı 25 milyar TL'ye yükseltilerek KGF tarafından verilebilecek kefalet tutarı 250 milyar TL'ye çıkarılmıştır, Hazine bir bankanın KGF kapsamında verdiği toplam kredilerin batık oranı yüzde 7'yi geçmediği sürece kefalet sağlamaktadır. Bankanın batık kredi oranı yüzde 7'nin üzerindeyse bu tutarlar Hazine tarafından karşılanmamaktadır. Bu doğrultuda Ziraat Bankasının kullandığı KGF kefaletli toplam kredi miktarı ne kadardır? 1993-2001 dönemi, 2002-2016 arası ve 2017'den günümüze kadar olan toplam kullandığı KGF kefaletli kredi miktarı ve batık oranını size sormak istiyorum.

Bir diğer sorum, hain FETÖ darbe girişimi neticesinde yapılan tahkikatlardan sonra Ziraat Bankasından ihraç edilen FETÖ bağlantılı, iltisaklı kaç personeliniz bulunmaktadır? FETÖ'cü şirketlere verilmiş kredilerin miktarını ve bunların tahsilat durumunu size soru olarak yöneltiyorum.

Basel kriterleri bağlamında sermaye yeterlilik oranı yüzde kaçtır? Bunu uyguluyorsunuz diye düşünüyorum. Aynı zamanda gelişmiş veya gelişmekte olan ülkeler bu sermaye yeterlilik oranını yüzde kaç olarak kullanıyorlar? Bu noktada bir tablo hazırlayıp bize yazılı olarak verirseniz bundan memnuniyet duyarım.

Tabii, yeri gelmişken, özellikle markalaşma sürecinde Ziraat Bankası çeşitli adımlar atıyor, biz de bunun birçok kısmını memnuniyetle, bir kısmı da belirli eleştirilerle izliyoruz, takip ediyoruz, katkı vermeye çalışıyoruz. Bu bakımdan Ziraat Bankası logosunun tasarımcısı rahmetli İhap Hulusi Görey'i ben huzurlarınızda saygıyla andığımı belirtmek isterim. Kendisi, şu anda mevcut kullandığımız Ziraat Bankası logosunun tasarımcısı ve hakikaten hem akıllarda kalan hem de gerçekten çok iyi bir tasarım. Atatürk'ün siparişi üzerine aynı zamanda Türk alfabesinin kapağını tasarlamıştır. Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Garanti Bankası, Sümerbank, Emlak Kredi, Türk Ticaret Bankası, Maliye Bakanlığı, Türk Hava Kurumu, Kızılay, Yeşilay ve birçok özel kuruluşun logosunda emeği vardır. Atatürk tarafından da cumhuriyetin 10'uncu yılında yaptığı hizmetlerden dolayı kendisi takdir edilmiştir. Tabii logodan konu açılmışken hâlihazırda 2013 yılında Ziraat Bankasının isminin önündeki T.C. biliyorsunuz kaldırılmıştı. Şimdi bu noktada şunu söylemek istiyorum: Siyaset, günün koşullarına, konjonktüre göre öyle hızlı ideolojik sapmalar da gösterebiliyor ki o nedenle ben zamanın ruhunu küçük bir hatırlatmak istiyorum. 15 Şubat 2013 tarihiydi, biz o zaman hepimiz bir ayağa kalkmıştık, ne olduğunu bir türlü anlayamadığımız bir süreçti ve o gün "çözüm süreci" olarak adlandırılan, ifade edilen bir süreç vardı. Tam da o sürece denk gelen... Yani 15 Şubat 2013'te bunun adı böyle zikredilirken 10 Nisan 2013 tarihinde çeşitli devlet kurumlarının isimlerinin önündeki "T.C." ifadesi kaldırıldı. Biz, tabii, bundan büyük bir hassasiyet ve rahatsızlık duymuştuk. Dolayısıyla bu noktada Sağlık Bakanlığı bazı tabelaları değiştirirken Mehmet Müezzinoğlu bir açıklama yapmıştı, demişti ki: "Biz sadece logodan kaldırıyoruz." Daha sonra gelen tepkiler üzerine de tekrar "Biz bu ifadeyi yerli yerine yazacağız." demişti. Size sorum şu: Ziraat Bankasının isminin önündeki T.C. kaldırıldı, bu kararı banka Yönetim Kurulu mu almıştır yoksa üst bir organ mı almıştır? Üst organ aldıysa "T.C." ifadesinin ismin önünden kaldırılması noktasında size, Ziraat Bankasına bu talimatı veren organ kimdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yavuzyılmaz.

Buyurun Sayın Zeybek...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben nöbetçi grup başkanı vekiliyim, müsaade ederseniz, eğer Zeybek de müsaade ederse konuşma yapıp gitmek istiyorum uygun görürseniz.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Olur, olur, tabii.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkân.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öncelikle konuşmalara dikkat ettiğimde şunu gözlemliyorum Sayın Genel Müdür: Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu sıkıntılardan bize gelen şikâyetlerin tamamında bir finansman dar boğazı var ve insanlar ekonomiden, bu resesyondan çıkışın yolunda size göz dikmiş yani hiçbir yerden umut kalmamış gibi herkesin umudu sizde. Hem Bankalar Birliği Başkanı olarak hem de Ziraat Bankası Genel Müdürü olarak bu resesyondan çıkışta çok ciddi bir sorumluluk üstlenmiş durumdasınız. Sanayicilerin, çiftçinin, küçük esnafın içinde bulunduğu durum gerçekten içler

acı, bunu siyasi bir taassupla söylemiyorum. Buradaki diğer partideki milletvekili arkadaşlarımız, bizler, sahada siyaset yapan insanlarız. Gittiğimiz yerde insanların en çok bahsettiği şey, dükkânı sıftah etmeden kapatıyoruz, fabrikaysa işçi çıkartıyoruz, eğer ithalata bağlı üretim yapıyorsa ithalatta problem yaşıyoruz hem dövizin yükselişi hem de akreditif açma konusunda. Dolayısıyla burada ekonomiyi, Türkiye'deki ekonomi yönetimini biz başarısız buluyoruz, bu aşikâr, bunu sık sık da dile getiriyoruz ama diğer arkadaşlar gibi ben de gözümü size diktim. Siz bu piyasaları hareketlendirecek herhangi bir çalışma yapıyor musunuz? Bankalar Birliğinde piyasaları nefes aldracak böyle bir çalışmanız var mı? Bir zamanlar “nefes kredisi” diye bir şey çıktı ortaya ama o kredinin de nefesi çabuk kesildi, arkası çok gelmedi. Böyle bir çalışmanız var mı, piyasayı hareketlendirecek, piyasadaki esnafı umutlandıracak? İnsanlar bu Komisyondan çıktıktan sonra, hafta sonu seçim bölgesine gittiğinde, biz Ziraat Bankası Genel Müdürüyle konuştuk, Sayın Hüseyin Aydın aynı zamanda Bankalar Birliği Başkanı, bize verdiği böyle bir müjde var, dolayısıyla biraz dışınızı sıkın diyebileceğim mi? Bunu sizden duymak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Türkkan.

Buyurun Sayın Zeybek.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Zeybek, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürlüğünüzün açıklamasını duymayacak mısınız Sayın Türkkan?

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Vekâlet bende Başkanım.

BAŞKAN – Öyle mi, vekâlet sizde mi, peki.

Siz hafta sonu seçim bölgesine giderken duymadan giderseniz diye...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben duyarak giderim, hiç merak etmeyin. İfade Genel Kurulu erteleme imkânım yok, keşke olsa.

BAŞKAN – Açıldı Genel Kurul Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben nöbetçiyim, mecbur bulunmak zorundayım.

BAŞKAN – Peki, kolay gelsin, işlerinizde kolaylıklar diliyorum.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdürüm, çoğu konuşmalarımızı yapmış olduk. Yani tabii ki sizin daha iyi hizmet verebilmeniz, bizim de alanda, sokakta edindiğimiz bilgileri size aktarmamız için, Sayıştayın bize göstermiş olduğu öneriler doğrultusunda sizinle bu konuşmalar gerçekleşiyor. Burada tabii ben olayı şöyle değerlendirmek istiyorum yeniden: Tabii, Ziraat Bankasının en büyük desteğinin üretime olması gerekiyor, üretime destek olması gerekiyor. Bu da sizinle bilfiil aynı görüşte olduğumuzu gösteriyor. Bunu yaparken tabii ülkenin üretimi son yıllarda yanlış yönlendirildi, yanlış üretimler söz konusu oldu. Örneğin, siz, özellikle 2017 yılında konut kredisine büyük destek verdiniz. Görebildiğim kadıyla şu anda herhâlde bireysel kredilerin içerisinde mi geçiyor bu Sayın Genel Müdürüm?

T.C ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Evet.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Evet. Yani bireysel kredilerin yüksek olmasının, daha da yüksek bir seviyeye gelmesinin sebeplerinden birinin konut kredisi olduğunu düşünüyorum, ben öyle düşünüyorum. Bu bilgilerle kendimizi yönlendirdiğimizde 2017 yılında 1,10'lara; 1,20'lere çıkan, hatta 1,30'lara dayanan konut kredisi faizlerini birden, alınan bir kararla, Hükümetin size tavsiyesiyle

siz bu konut kredilerini 0,90'lara çektiniz ve alabildiğince de bu konut kredisinde Türkiye'de belli firmaların, kurumsallaşmış firmaların ellerindeki tüm konutların satışa arz edilmesi gerekiyordu. Bunda sizin desteğinizle büyük şekilde başarı elde edildiğini düşünüyorum. Acaba, siz almış olduğunuz, 1,30'lardan; 1,20'lerden kullandığınız yani 2017 Mart ayı öncesindeki o faiz durumuna çıkardığınız kredileri mart ayı sonrası 0,90'lara indirmenizin arasındaki fark sübvansede edildi mi? Yani bunu hangi amaçla, kimler yaptı? Hükümet mi yaptı bunu, yoksa bu konuda inşaat sektöründe zor durumda kalmış, ellerindeki konutları satabilmek için size bir finans desteği sağlayarak bu kurumlar mı yaptı, bu inşaat firmaları mı yaptı bu desteği? Bunu öğrenmek istiyoruz yani Hükümet mi yaptı, inşaat sektöründeki firmalar mı yaptı? 2017 yılında ne kadar konut kredisini kullandırdınız? Bunu da yazılı olarak bize bildirirseniz iyi olur diye düşünüyorum.

Bir de sizin son yıllarda, aşağı yukarı sekiz on yıldır yaptığınız bir uygulama var. Tarım aletlerinde kullanılan desteklerinizin doğru olmadığını söylemek istiyoruz. Bu, eğer bir firmanın desteklenmesi, ülkede üretim yapan firmaların desteklenmesi, ülkemizdeki tarım aletlerinin sadece bir hurda yığını hâline gelmesini sağlamak için böyle bir şey yapıldıysa doğru değil. Örneğin siz son yıllarda, 2012 ile 2017 arasında en çok traktöre destek verdiniz. Yani ülkemizde, ülkemizin tarımını, toprağını işleyebilen, en az yüzde 200 kadar üretim sağlayabilecek tarım aleti, traktör olmasına rağmen ne hikmettir bu, neye göre bu tarım traktörlerine destek verdiniz? Yani birileri fabrikasında traktör üretecek, diye yazık değil mi, hem üreticiyi yordunuz... Bir yıl önce vatandaş traktörünü 60 bin liraya aldı teşvikle, diğer yıl aynı traktörü 35 bin liraya satamaz duruma geldi yani sizin o teşviklerinize, desteklerinize aldandı. Bu doğru bir teşvik değildi. Aslında burada üretime destek verilseydi, tohumla destek verilseydi, gübreyle destek verilseydi, diğer taraftan mazota destek verilseydi, sizin aracılığınızla bunlar desteklenseydi, üretim daha iyi, kaliteli ve üretici de bir şekilde ürettiği üründen daha da kâr elde edebilecek, üretime yönelik kendisini daha iyi adapte edebilseydi daha iyisi olacaktı ama bunun yapılmadığını görüyoruz. Bu teşvik sisteminin bir şekilde, birilerinin zor durumda kalmasıyla, onu ayakta tutmakla yapılmaması gerektiğini, üretimin yapıldığı yerlerde destek verilmesini arz ediyoruz. Bu zamana kadar yapılmadığını görüyoruz, bundan sonra yapılacağını inanç ve kanısı içerisindeyiz. Şuradaki rakamlar da bunu gösteriyor zaten. "Tarıma dayalı sanayi, tarımsal sanayi desteği 14,3 milyar." diyor yani 14 milyar 300 milyonluk bir destek verilmiş. Tarım girdisi, ürün ticareti, bu da aynı, tarımsal aletlere verilen. Tarım kredi kooperatiflerine desteği siz veriyorsunuz; 4,5 milyar lira destek vermişsiniz. Sizden parayı alıyor, siz krediyi kullanıyorsunuz, onlar da vatandaşa kredi kullanıyor. Bu kredinin üzerine kendine de bir şekilde şey alıyor yani orada "özel maliyet" adı altında kendine de süreci yürütebilmek, o kurumdaki yaşamını daha iyi hâle getirebilmek için tarım kredi ve kooperatifleri bu konuda sizden besleniyor. Yani 4,5 milyarlık desteği sizden alıyor tarım kredi ve kooperatifleri, bu desteği sağlayan sizsiniz.

Bir de Ziraat Bankası Türkiye'de diğer bankalardan daha önde. Halk Bankası, Ziraat Bankası, Vakıflar Bankası Türkiye'deki devlet bankaları olmaları özelliğiyle çok önemli yerleri var. Sizin dışarıdan finans kaynakları sağlarken diğer bankalardan daha rahat finans sağladığınızı düşünüyorum çünkü devlet garantisi altında finansları getiriyorsunuz buraya. Bu finanslar gelirken, ülkede satılırken bu paranın faizi yeniden dışarıya dönüyor zaten. Yani ülkemizin, bir şekilde, dışarıdan elde edilen finans kaynaklarıyla, dışarıya gönderilen faizlerle nasıl sömürüldüğünü de bir ortaya koyuyor bu.

Bilemem, yani sizin ölçeğiniz, 400 milyar liraya dayanan bir portföyünüz var. Bu portföy içerisinde 300 milyarın üzerindeki kaynaklar herhâlde dış kaynaklar bunlar. Öz sermayenize baktım, 37 milyar lira; yani şu andaki öz sermayeyi bilmiyorum, bu tabii 2016'daki sermaye miktarınız. Şimdi böyle bir paranın dışarı gitmesine nasıl göz yumacağız? Biz öz kaynaklarımızla, Hükümetin de bir şekilde desteklemesiyle Ziraat Bankasının üreticiyi destekleyen ve ürettikçe de ülkemize faiziyle

dışarıya gitmeyen bir paranın ülkede kalmasının sağlanması gerektiği inancındayım ve bu ülkede bu tür yapılan, beton yığınlarına yapılan katkıların da Ziraat Bankasının sunmamasını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Geçmişteki bankacı kimliğinizle, buyurun Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tabii, finans sektöründe uzun süre çalışmış biri olarak herhâlde söz hakkı düşer diye ben de söz istedim.

Öncelikle inşallah, toplantımız hayırlı sonuçlara vesile olur. Bitirmek üzereyiz ama Sayın Genel Müdürümüze, Yönetim Kuruluna, banka personeli arkadaşlarımıza ve bürokrat arkadaşlarımıza tekrar hoş geldiniz diyorum, teşekkür ediyorum.

Tabii, Türkiye’de en zor şey bankacılık yapmak. Sayın Genel Müdürüm bahsetti, en büyük sorunumuz da kaynak sorunu yani kredi mevduat rasyosunun yüzde 140’ların üzerine çıktığı bir ortamda ve topladığımız mevduatın kırk beş gün vadeli olduğu, kullandırdığımız kredinin de on dört ay vadeyle verildiği bir ortamda. Düşünün, ben mevduat sahibinden bugün yüzde 20’yle para almışım, bunu yüzde 25’le on dört ay vadeli vermişim ama bir ay sonra mevduat sahibi gelmiş, demiş ki: “Kardeşim, paramı çekiyorum, öbür banka yüzde 30 veriyor.” Ben bir anda maliyetimi yükseltmişim ama öbür tarafta verdiğim krediden gelecek, on dört ay boyunca alacağım paranın yeni bir artışı yok. Böyle bir ortamda sektörde oyun kurucu rolünde Ziraat Bankası en başta gelen bir banka. Ben banka yönetiminin özellikle bu süreçte -üç dört yıllık takip ettiğim bir konu, öncesini de bildiğim için söylüyorum- firmaları yaşatma anlamında bütün ekibin vermiş olduğu mücadeleye teşekkür ediyorum. Yapılandırmayı yaparken acaba burada kaç işçi çalışıyor, bu arkadaşların geçimini sağlamak için bizim ne yapmamız gerekiyor endişesiyle zaman zaman da biz bir araya geliyoruz, birlikte kafa yoruyoruz ve birçok firmayı da... Adana’da bir firmamız var, 6 bin kişi çalışıyordu, hepsi kapatılmıştı; şu an 3 bin kişiyle Ziraat Bankası sayesinde yaşıyor. Bunun gibi çok örnekler var.

MPL oranları piyasa ortalaması yüzde 4,5-5’lerdeyken tarım sektöründe 1,3; bankanın toplam genelinde 1,9 olması kredi tahsis sürecinin doğru yönetildiğinin bir göstergesi. Sonuçta hata yapılmıyor mu? Tabii ki yapıyor.

BAŞKAN – “MPL” derken takip oranını kastediyorsunuz_

TAMER DAĞLI (Adana) – Kredi takip oranı, evet.

BAŞKAN – Hazırının bilmesi için, o nedenle açtım, kusura bakmayın.

TAMER DAĞLI (Adana) – Biz de borç veriyoruz ama kardeşimizin dahi bakıyoruz ki adamın durumu iyi değilmiş yani kardeşimizi dahi tanımakta zorluk çektiğimiz bir dönemde firmalar bu kadar istihbarattan sonra bu tür şeylerle... Tabii, burada, art niyet var mı, kamu zararı var mı, bunlar önemli. Bu konuda da benim, arkadaşların iyi niyetinden en ufak bir şüphem yok.

Gerçekten, biz Sayın Genel Müdürümüzü, Bankalar Birliğini geçen hafta İstanbul’da da ziyaret ettik. Reel sektörü destekleme konusunda vermiş oldukları mücadeleye –bütün bankalarla, İş Bankası vardı, QNB Finansbank vardı, Garanti vardı, epey bir banka vardı- bu anlamda teşekkür ediyorum.

Eximbankla ilgili bir projeleri var, sahada çok olumlu bir şey aldı, genel bir karar alma düşünceleri var, ben bu anlamda da özel teşekkür edecektim ama hazırın bilsin. Eximbanka yönelik mektuplarda genel bir karar almak için bir mutabakat sağladılar, o da sektörü ve ihracatı destekleyecektir, onun için de teşekkür ediyorum. Bu kadar sınırlı kaynağın içerisinde bu sektörü yönetmek ve bu sektörde olmak zor.

Tarım kredisinde traktörle ilgili bir konu söyledi Kemal ağabey. Orada şunu söyleyeyim: Ben Çukurova’da özel sektöre... Ben hiç kamuda çalışmadım, hep özel sektör bankalarında çalıştım. Traktör ve benzeri, biçerdöver, pamuk toplama makineleri gibi özel önem arz eden makinelerde mahsulden mahsule ödeme veya yıldan yıla ödeme konusunu özel sektörde ilk gündeme getiren kişiydim ve çok sayıda traktör sattık özel sektörde. MPL oranı 1’ in de altındaydı yani kredinin yasal takibe dönüşme oranı ve şu anda da bizim Çukurova çiftçimizle biz sahayı gezdiğimizde Mercedes kalitesinde traktörlerle karşılaşılıyor. Yani traktör çiftliği hâline geldiği bilgisini bence bir teyit edin tekrardan, burada bir yanlışlık... Yani Türkiye’nin traktör hurdalığı hâline geldiği konusu. Orada geri dönüşte de bilmiyorum, bankanın... Ben özel sektörde geri dönüşte hiçbir sıkıntı görmedim ve yıldan yıla, mahsulden mahsule yapılan ödemelerde yüzlerce traktör verdik, özel sektör, şu anda da diğer bankalar da bunu teşvik ediyor.

Bir de az önceki teknik konuyu izah edeyim. Atila ağabey el kaldırıncı “Zaten olacaktı.” dedi ama orada bir teknik konu var. 10 no.lu madde yani gündeme geri alınması “Diğer görüşülmesi gereken hususlar içerisinde alalım mı?” dendiğinde önce biz oyladık biliyorsunuz, dedik ki gündeme alalım. Gündeme aldıktan sonra, konu gündemde görüşüldü. Zaten Sayıştayın görevi her şeyi izlemek. Bizim Sayıştayın izlemesini oylamamız değil... Bizim ondan sonra “Gündemden tekrar çıkaralım mı, çıkarmayalım mı”yı oylamamız gerekiyordu. Orada ben sizi kırmama adına, “Tamer” dediniz diye size katıldım. Arkadaşlar da oradan “Ya, zaten niye acele ettin?” gibi cümleler kullandılar, acele değildi. Doğrusu orada Sayın Genel Müdürüm izahatını yaptı, dedi ki: “Biz gazetede çıkan haberi tekdüz ettik, böyle bir şey doğru değil.”

ATILA SERTEL (İzmir) – O maddeyle ilgili değil.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır.

Bir de zaten bankaya teşekkür edildi, sizler teşekkür ettiniz kredi kartı konusundaki başarılarından dolayı. Şimdi, kredi kartı sayısını artırmış, kredi kartında sıkıntı yok ama geri planda bir iddia var, iddia...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, karşılıklı konuşmaya giriyor, dolayısıyla cevap verme durumu...

TAMER DAĞLI (Adana) – Bir şey izah ediyorum, bir yanlış anlaşılma...

BAŞKAN – Karşılıklı değil ama bir şeyi izah ediyor.

Sayın Yavuzyılmaz, sataşma yok ama.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bir iddia var, iddia hukuki bir mesele.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bize karşı konuştuğu için söylüyorum.

BAŞKAN – Ama güzel bir şey, size karşı konuşması kötü bir şey değil ki yani size olan sevgisinden kaynaklanıyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bakın, kıymetli kardeşim, Sayın Yavuzyılmaz, ben Atila Bey’le dostluğuma istinaden, ben orada onu kırmama adına izlenmesine el kaldırdım, oradan da bir iki mırıltı geldi, dendi ki: “Ya, acele etmeseydin zaten bak sen de izle dedin.” Ama orada teknik bir konu var KİT Komisyonu açısından, teknik konuyu izah ediyorum. Gündeme alındı, ondan sonra biz “Gündemden çıkarılsın mı, çıkarılmasın mı”yı oylayacaktık. Ben Başkanına da söylüyorum bunu. Orada da izlenme zaten Sayıştayın doğal şeyi. Fakat Sayın Genel Müdürümüzün verdiği cevap doğrultusunda bizim olaya

bakış açımız farklı değerlendirilmeliydi. Ben Sayın Sertel’le olan dostluğumdan dolayı bunu izah etme gereği duydum yoksa sizi eleştirme anlamında değil. Orada hukuka intikal etmiş bir konu varsa zaten Sayıştay bunu gündeme alacaktır tekrardan 2018 incelemesinde, bizim önümüze de zaten gelecektir.

BAŞKAN – Sayın Dağlı, biz “Komisyon izlesin.” diye oylamadık, “Sayıştay izlesin.” diye oyladık.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tamam. Teşekkür ediyoruz.

Ha, yok, gündeme alındı ama, gündemden çıkarılmasını oylamamız gerekiyordu.

BAŞKAN – Alındı. Ama netice itibarıyla Sayın Yavuzılmaz orada...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - “Gündemden çıkarılsın.” dedi.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bakın, aynı şeyi düşünüyoruz işte, onu söylemek için söz istedim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tutanakları oku, maddede bir yanlışlığın var, o maddeyle ilgili değil.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım artık.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Dağlı.

Buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, Ziraat Bankasının çok değerli yöneticileri; hepimiz hoş geldiniz.

Şimdi, ben en sondan başlayayım. Lütfü Bey giderken ekonomi yönetiminin çok başarısız olduğu ve ekonominin son derece kötü olduğu gibi garip şeyler söyledi. Ama baktığımız zaman, 2017’de yüzde 7,4 büyüyen bir Türkiye var; bu tespiti de yapalım, tutanaklara da bu geçsin.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Cevap hakkı var Başkanım. Lütfü Bey burada olmadığı için cevap hakkı var.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sonra cevap verirsiniz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Arkasından konuşuyor gibi oldu.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bedri Bey cevap verebilir, ona vekâlet bıraktı.

Şimdi, tabii ki ortada çok başarılı bir banka ve bir Genel Müdürümüz var. Hüseyin Bey, gerçekten bankacılık sektörüne damgasını vurmuş son derece başarılı bir kişi. Tabii, bankacılık da ekonomi sektörlerinde önemli bir unsur ve bu bakımdan, Hüseyin Bey, tamam, çok başarılı ama ekonomi yönetimi de Türkiye’de bir kere çok başarılı, onu da kabul edelim. Hüseyin Bey’le beraber olan ekonomi yönetimi başarılı, bunu kabul edelim.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) - Türkiye’deki ekonominin bir unsuru.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Evet, bunu da kabul edelim.

Yani Rusya geçen yıl yüzde 1,5 büyürken Türkiye 7,4 büyümüş; bunu da kayıtlara alalım.

Tabii, burada, Ziraat Bankası sadece tarım sektörüne destek veren bir banka değil. Ama son yıllarda reel ekonomiye kredi veren bir banka hâline gelmesini ben çok fazla önemsiyorum. Yani Türkiye’deki otoyollarda, köprülerde, havaalanlarında reel ekonomiye kredi vererek özellikle yerli firmaların havaalanı yapan firmalar hâline gelmesinde, köprü yapan firmalar hâline gelmesi, otoyollar yapan firmalar hâline gelmesinde ve bunu küresel düzeyde gerçekleştirecek bir düzeye gelmesinde Ziraat Bankasının ve Sayın Genel Müdürümüzün çok büyük katkısı olduğunu düşünüyorum. Çünkü artık bazı arkadaşlarımız kabul etmese de Türkiye küresel bir güç hâline geldi, bunda Ziraat Bankasının katkısını gerçekten takdirle anmak lazım.

Bir de şu var: Finans sektörü ile Hükûmetin yani ekonomi yönetiminin uyum içerisinde çalışması da son krizlerin çok çabuk atlatılmasında önemli bir etken oldu. Yani seri kararlar alındı ve bu sayede Türkiye'nin dışından kaynaklanan bu krizi, Allah'a çok şükür, atlatmış vaziyetteyiz. Bu konuda, BDDK, Bankalar Birliği, SPK başta olmak üzere, önemli rol oynadılar.

Ben sadece bir konuyu hatırlatmak istiyorum Sayın Genel Müdürlüme. Bize halktan gelen bir şikâyet oldu. Yani Ziraat Bankası ve kamu bankaları dışındaki bazı bankaların kredilerini zamanından önce çağırdıkları gibi bir şey çok geldi. Bu konu üzerinde de durulursa ben çok memnun olacağım.

Bir de şu var, bir arkadaşımız ifade etti: “Ziraat Bankası beton yığınlarına kredi veriyor.” dendi. Burada katılmıyorum. Türkiye belki bu krediler sayesinde dünyada inşaat sektöründe 2'nci hâle geldi. Bunu önemseyelim ve Türkiye'nin dünyada belli bir sektörde 2'nci konumuna yükselmesini de önemseyelim ve bunun arkasında Ziraat Bankası varsa Ziraat Bankasını da kutlayalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelik.

Çok kısa olmak üzere çünkü tekrardan söz vermiyordum teamüllere göre, buradaki geçmişte yaptığımız uygulamalara göre.

Çok kısa Sayın Yavuzylmaz, Sayın Zeybek ve Sayın Yaşar'a söz vereceğim.

İlk başta Sayın Yavuzylmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Evet, Eximbankla ilgili bir gelişme olacağı söylendi, ondan hareketle tavsiye niteliğinde bir açıklama yapmak istiyorum. Şimdi, KGF kefaletli verilen kredilerin bankalara kullanırılmasının amacı bu krediler sayesinde firmaların işletme yatırımı yaparak nefes almasının sağlanması, hatta “can suyu kredisi” diye de ifade edilmişti. Ancak bankaların söz konusu kredileri firmaların devletin belirlediği amaçların dışına çıkarak bir noktada kullandıkları da tespit edilmiş. Bankalar KGF kefaletli kredileri kendilerine kredi borcu olan firmalara kullandırarak firmaların bankaya olan halihazırdaki kredi borçlarını kapatıp daha yüksek bir faizle yeniden kendisine borçlandırmıştır. Dolayısıyla bankaların bu yöntemle KGF kefaletli kredi kullandığı birçok firmanın kasasına 1 TL bile girmemiş, özel bankalar özellikle bunu uygulamışlar. Tabii, onlar doğrudan değil, dolaylı uygulamalarıyla belki üzerini de örtmüşlerdir. Devletimizin de KGF kefaletiyle destek vererek ayağa kaldırabileceği, istihdam sağlayabileceği, istihdam sürekliliğini sağlayabileceği çok sayıda KOBİ de bankaların bu engellemesiyle borca batık duruma itilmiş veya iflas etmiş. Dolayısıyla bu noktada KGF kefaleti veya Eximbank tarafından verilecek olan kredilerin özellikle diğer bankalar tarafından istismar edilmemesi gerekiyor ve Ziraat Bankasının bu konuda çok daha dikkatli davranacağını ümit ediyoruz, biliyoruz da. Bu noktada alacağınız tedbirleri yani KGF ve Eximbank kredilerinin amaç dışı kullanımıyla ilgili hangi yöntemlerle bu istismarı engellemeyi düşündüğünüzü, planladığınızı yazılı olarak paylaşırsanız seviniriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Tabii, burada, ben Sayın Tamer Bey'in bizim konuşmamıza karşılık vermiş olduğu cevaba istinaden şey yapmak istedim ama olumsuz bir şey konuştuğu anlamında değil. Yani tabii ki doğru, biz daha modern aletlerle ülkemizde tarım yapabilmeliyiz ama her almuş olduğumuz alet, kullandığımız malzeme bizim millî servetimiz. “Beni ilgilendirmeyen.” demek olmaz yani gidip özel sektörde vatandaşın birisi bir tane kendine yeterli traktör varken kapısına üç tane traktör getirdiyse bu beni ilgilendirmeyen bir mesele değildir çünkü onun diğer traktörlerinin boşa kalması, kapıda bir demir yığını olarak durması bizi de üzüyor çünkü millî bir servet. Ülkemizdeki her

üretimin, alınan her malzemenin, kullandığımız her taşıtın bizim kendi özelimiz olduğu kadar, milli olarak hepimizi ilgilendiren bir mesele olduğunu düşünüyorum. O yüzden, traktörlerin Çukurova’da şu anda yeterli olmadığı, yeni yeni aletlerin kullanıma gelmesi doğrudur ama Anadolu’da bu böyle değil; Çukurova’da yüzlerce dekar toprak ekiliyor ama Anadolu’nun diğer bölgelerinde onlarca dekar alan traktörle işleniyor. Türkiye’deki tarım arazilerinin şu anda ekilebilir durumu 28-29 milyon hektar olması gerekirken bugün bu arazilerin ekilebilir durumunun 22-23 milyon hektar olduğu -bir tespiti olmasa dahi bilgilerimiz içerisinde- olması dolayısıyla traktöre değil, ekim, dikim, sökül, ürünlerinin hasadında kullanılan aletlere destek verilmesi... Örneğin, bir mibzer...

BAŞKAN – Sayın Zeybek, ama kısaca söz vermiştim, lütfen toparlayalım.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Tabii.

Tohumda ne kadar iyi bir malzeme kullanırsak o kadar daha iyi verim elde edeceğimizi... Diğer arkadaşımın da belirttiği gibi, beton yığınlarına verilen destekler üretime verilseydi bu böyle olmayacaktı.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Ben fazla zamanınızı almadan... Maliyeden ve Hazinesiden sorumlu Bakanımızın “Bakın, burası çok önemli.” diye ha bire açıkladığı programlar ortadayken, dolar yılbaşında 3,7’den 5,5’e gelmişken, enflasyon yüzde 25’e dayanmışken, faizler -banka müdürlerimiz burada- 25’ler mertebesini ha bire zorlarken “Ya, ülkede de ekonomi yönetimi çok iyi.” demek, problemleri halının altına süpürmek demektir. Burada problem olması kötü bir şey değil; önemli olan, her ülke bu tür sıkıntılı dönemlerden geçer ama bunları yok saymayla ülkenin bir yere gitmeyeceğini hepimiz biliyoruz. Kaldı ki Sayın Cumhurbaşkanımız da “Ya, bu Merkez Bankasının açıkladığı ne enflasyon hedefi tutuyor ne faiz hedefi tutuyor.” diye isyan ettiği bir yerde her şeyi güllük gülistanlık görürsek bu işlerden kurtulamayacağımız aşikâr. Yoksa Sayın Genel Müdürümüzün -bankamızın performansı ile ilgili saatlerce burada konuştuk, bu ayrı bir şey, ben bu şeylerden dolayı tabii kendisine teşekkür ediyorum ama- “Bankanın performansı iyi, ülkenin performansı da iyi.” gibi bir ilinti kurması çok da doğru değil. İnşallah, bu problemlerden bu ülke bir an önce kurtulur diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İnşallah.

Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Sayın Genel Müdürüm, sayın vekillerimizin değerlendirmelerini, görüşlerini, sorularını dinlediniz. Şimdi sözü size vereceğim. Kısa bir şekilde, özet bir şekilde bir değerlendirme yaparsanız, geri kalanları da yazılı olarak verirseniz memnun oluruz.

Buyurun, söz sizde.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Öncelikle bütün hazıruna Yönetim Kurulu adına teşekkürlerimizi sunuyorum. Bütün eleştirileri bir ders olarak göreceğiz ve hepsinden yararlanacağız. Eksik bilinen birkaç hususun altını çizmek istiyorum.

Öncelikle, bizim, Türkiye Cumhuriyeti’yle hiçbir sorunumuz -60 yaşındayız- hiç olmadığı, olmayacak inşallah. Bizim Ziraat Bankasının normal ticari unvanı “Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ”dir, biz sadece marka olarak yazarken “Ziraat Bankası” yazdık. Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü de yaptım, hiçbir yere “Türkiye Halk Bankası” diye yazmadık

-Sayın

Başkan da bizdeydi- her yere “Halkbank” yazdık. İşte, Akbank Türk Anonim Şirketi; hepsi “Akbank” yazar ama öyle bir zamana, öyle bir şekilde denk gelmiş ki yani biz bile hayret ettik. Bir daha tekrar ediyoruz: Ziraat Bankasının ticari unvanı “Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ”dir, tabelaları “Ziraat Bankası” olarak yazıyoruz ama unvanımız budur. Ben böyle bilinmesini istiyorum.

İkincisi: Bizim 30’a 9 olarak açıkladığımız bilançoda geçen ticari kâr-zararın bankanın ticaretiyle, kârıyla ve zararıyla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur; çok teknik bir konudur, bu, swap işlemleriyle ilgili bir konudur. Bizde TL ihtiyacı, yabancı para fazlası vardı -hocam böyle bir soru sordu zaten- onu verip öbürünü alıyoruz. Çok teknik bir konu -burada sizi yormak istemiyorum- bankanın kârı ve zararıyla ilgisi yoktur. Banka kârlı bir bankadır, öz kaynak kârlılığı Türkiye’nin en yüksek bankasıdır, bankanın performansında bir sorun yoktur. Konuya girmek istemiyorum, böyle bilinsin. Yazılı açıklamada onu belirteceğiz.

Ziraat Bankası kendi mülkiyetinde hiçbir araç kullanmamaktadır. Bütün yöneticilerimizin arabası vardır; her şubenin 1 tanedir, bilemediniz, çok büyük şubede 2 tane, hepsi kiralıktır. O aşamada kiralama daha ekonomik olduğu için yapılmıştır. Zaman zaman o politika değişiyor. Hatırlatmak istedim.

Sayın Hocam, bu kredi sınıflandırması 5’ten 3’e indirildi yani bizim, o “1” normal, standart nitelikli; “2” yakın izleme gibi biraz -biz “2”yi canlı kabul ediyoruz- “3”ü artık takip diye görelim yeni yapıda. Ziraattaki bu UFRS-TFRS uygulaması mali tablolara olumlu yansıdı, negatif yansımadı çünkü biz krediye yeni girmiştik. Bizim kredi kalitesinin geçmişe yönelik performansı olumlu gözüktüğü için oradan biraz da “kâr” yazdık. Onu hemen söyleyeyim.

Sermaye yeterlilik rasyosu -Türk bankacılık sisteminin- dünyada 8’dir, Türkiye 12’yi uyguluyor. Bu ağustos, eylül ayında alınan önlemlerden dolayı birtakım ortalamalar kullandık. Onları dışarı çıkarsak bile dünyayla mukayese ettiğimiz zaman sermaye yeterlilik rasyomuz iyi bir yerdedir. Ama bankaların sermayesinin olması yeterli değildir, likiditelerinin olması gerekiyor. Son dönemde piyasada gördüğümüz sıkışıklık likiditeden kaynaklanıyor. O likiditeyi yönetmek için de işte borçlanmayı, onu doğru yönetmeyi ehem mühim yapmamız gerekiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Likidite hangi aralıkta acaba?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, likiditeyi neyle ölçüyoruz? Ben teknik konuyu çok uzatmayayım. Likidite karşılama oranı var, mesela benim bankada tutmuyor; bu, Batılı normlara göre yapılmış bir düzenleme. Likidite karşılama oranı tutmuyor diye Ziraat Bankasının mali yapısına herhangi bir halel gelmiyor. Bunlar Batılı normlara göre dizayn edilmiş yapılar. Kısa vadeli fonla uzun vadeli kredi yaptığınız zaman, bu otomatikman tersinden çalışıyor. Yazılı olarak açıklayacağız.

Ben şeye gelmek istiyorum: 0,98’lik kredi, konutta... Biz hiç kimseden, hiçbir konuda -bunu samimi olarak söylüyorum- bir talimat almadık. Bugün Ziraat Bankasının bir şeyi fiyatlayıp da zarar ettiği herhangi bir konu yoktur. Bizim “paçal getiri” dediğimiz bir ürün vardır. 0,98’le kredi satarsınız ama yanına sigorta satarsınız, KMH satarsınız, başka iş satarsınız, totalde onu belli bir noktaya getiririz. “Ziraat Bankası”nın altında “Bir bankadan daha fazlası” diye bir şey yazdık. Ziraat Bankası yeri ve zamanı geldiğinde kendi bilançosundan vazgeçip ülkenin bilançosunu esas alıyor. Belki buradaki ağırlığımız da buradan geliyor, hep birlikte bu işi yapıyoruz. Yani bir şey ülkenin bilançosunda artı yazacaksa, Ziraat de bunu taşıyabilecekse bunu yapmaya çalışıyoruz, böyle bilinsin diye istiyoruz.

Efendim, Türkmenistan’la ilgili, doğrudur, 50’ye 50’dir. Dışarıda götürdüğümüz sermaye kadar getiri elde etmediğimiz hiçbir yer kalmadı. Türkmenistan’da 5-10 kat kazanıyoruz ama hiçbir şey yapmıyoruz. Yani birkaç defa çok üst düzey yetkililerle gittik, çok ciddi mesafeler aldık ama burada zorlanıyoruz, çok özel çalışacağım sayın vekilim, konvertasyonla ilgili, onu ben hemen söyleyeyim.

Ziraat Bankasının Varlık Yönetim Şirketine sattığı hiçbir varlık yoktur. Bizim Cengiz Bey’in başkanlığında çok iyi takip ve izleme gruplarımız var, mümkün olduğunca kendimiz yapıyoruz, hatta belli bir büyüklüğün üstünde, dışarıya, avukata bile vermiyoruz.

Evet, yine, Hocamla ilgili, Türkiye’de TL, YP kaynağa baktığımız zaman, kurlar yükseldiğinde 50’ye 50 olduk. Büyük şapkayı söylüyorum, büyük resmi, Ziraat de hemen hemen Türkiye’nin aynısı. Kurlar biraz gevşediği zaman 45’e 55 oluyor. Dünyanın hiçbir yerinde yabancı para cinsinden bu kadar mevduatı olan bir bankacılık sistemi yoktur. Yabancı para mevduatı toplayıp da yabancı parayla kredi veremediğiniz zaman, bu sefer swap gibi birtakım türev işlemler çıkıyor, işte, ona da sınırlama getirdik. Biz, yabancı para verip TL alan bir bankayız çünkü o kadar veremiyoruz ama bütün hedging işlemleri yaptığımızı ifade etmek istiyorum.

Tekrar tekrar teşekkür ediyorum.

Noksaniyla fazlasıyla bütün notlarımızı aldık, bu böyle biline. Daha az hata yaparak, daha iyi işler yaparak ülkeye olan katkımızı artırma gayreti içerisinde olacağız.

Bütün vekillerimizin sorularını yazılı olarak yanıtlamış olacağız.

Tekrar anlayışınız için, toplantı için, herkese, bütün çalışma arkadaşlarım adına...

BAŞKAN – Teşekkür konuşması için söz vereceğim daha Sayın Genel Müdürüm.

Evet, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, Ziraat Bankası AŞ’nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

T.C. Ziraat Bankası AŞ’nin 30/03/2016 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 5.162.470.191,51 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

T.C. Ziraat Bankası AŞ’nin 09/06/2017 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 6.576.419.974 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Genel Müdürümüz, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biz de milletin emanetini bir emanetçi titizliğiyle en iyi şekilde yönetmeye gayret edeceğiz ben ve arkadaşlarım. Gösterdiğiniz anlayış için teşekkür ediyorum.

Müjde istemiştiniz, müjdeyi veriyoruz; faizler aşağıya inecektir, başlamıştır, devam edecektir, bunu müjde olarak hepimiz kabul edelim. Hem TL hem YP cinsinden faizlerimiz makul seviyelerine doğru yol almaktadır, bunu öncelikle müjde vereyim.

BAŞKAN – Evet, ben de teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda, işlerinizde başarılar diliyorum, işlerinizde kolaylıklar diliyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Makul seviye derken...

BAŞKAN – Sayın Yavuzyılmaz, sözümüzü kesmeyin lütfen. Biz konuşuyoruz, bakın, siz konuşurken hiç kesmedik, lütfen araya girmeyin.

Ben de çalışmalarınızda başarılar diliyorum Sayın Genel Müdürüm, ekibinizle birlikte güzel işler yapıyorsunuz, bu güzel işleri sürdürmeniz gayretiyle başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyelerimiz, tabii, gündemimize Ziraat Bankası AŞ'nin bağlı ortaklıklarıyla devam edeceğiz.

Kırk beş dakika ara vereceğiz, 15.30'da toplantımız devam edecektir.

Kapanma Saati: 14.45

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.35****BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)****BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)****SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)****KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)**

BAŞKAN – Toplantımıza Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

2.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyoruz.

Buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, sunum için söz sizde.

Buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Sayın Komisyon Başkanı, Sayın Komisyon üyeleri, sayın katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ziraat Yatırım, sermaye piyasası işlemlerine aracılık faaliyetlerinde bulunmak üzere 1997 yılında kurulmuş geniş yetkili bir aracı kurumdur. Ödenmiş sermayesi 60 milyon lira olan şirketimizin Ekim 2018 itibarıyla öz kaynakları toplamı 172 milyon lirayı aşmıştır. Şirketimizin hâlen 63 çalışanı bulunmaktadır.

Şirketimiz, Ziraat Bankasının yurt içinde faaliyet gösteren 1800’e yakın şubesinden hesap açılışı, talep toplama, nakit ve operasyonel işlemler konularında destek almak suretiyle, segmente edilmiş müşteri hizmet modeli ile tüm müşterilerine merkezden hizmet vermektedir.

Ziraat Yatırım faaliyetlerini başarılı bir şekilde devam ettirmektedir. 2016 yılında net kârı 21,9 milyon lira iken 2017 yılında önceki yıla göre yüzde

86 artırmak suretiyle 40,7 milyon lira kâr elde edilmiştir. Şirketimizin Ekim 2018 itibarıyla net kârı 57,66 milyon lira olarak gerçekleşmiştir.

Şirketimiz kurumsal finansman alanında faaliyetlerini genişletmek suretiyle faaliyetini sürdürmek temel amacındadır. Bu çerçevede, kurumsal finansman alanında işlem hacmi 2016 yılında yüzde 8,8 pazar payı ile 8 milyar lira iken 2017 yılında yüzde 63 artışla 13 milyar liraya yükselmiş ve pazar payımız yüzde 10 olarak gerçekleşmiştir. Ekim 2018 itibarıyla ise yaklaşık 12 milyar liralık işlem yapılmıştır.

Ziraat Yatırım olarak şirketimiz acentesi Ziraat Bankası şubeleri ile etkin iş birliği yapmak suretiyle sermaye piyasası alanında örnek, müşteri ve işlem hacmimizi artırmaya destek olabilecek işler yapabilme çabası içindeyiz.

Bu kapsamda şirketimiz pazarlama çalışmaları ile dijital satış kanallarını güçlendirmek ve kurucumuz ve ana ortağımız Ziraat Bankası ile olan iş birliğini artırmak suretiyle elde edeceği sinerji ile öncelikle hisse senedi halka arzı ve ikincil piyasa işlemleri ile bono, tahvil ve kira sertifikası ihracına aracılık, şirket değerlendirme ve fizibilite çalışmaları alanlarındaki işlem hacmini artırıp önümüzdeki yıllarda da sürdürülebilir büyüme ve kârlılık temel stratejisi doğrultusunda faaliyetlerini devam ettirmeyi hedeflemektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 2, 2016 yılından 2 önerisi bulunmaktadır.

2015 yılının 1 no.lu önerisi ile 2016 yılının 1 no.lu önerisi aynı mahiyettedir; bu sebeple bu öneriler birlikte görüşülecektir.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisi ile aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1-) Şirkette yıllar itibarıyla süregelen banka kaynaklı büyüme stratejisinin; sektörde önde gelen bir aracı kurum olmak, önemli bir pazar payına sahip olmak, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının bir iştiraki olarak banka ile orantılı bir büyüklüğe ulaşmak amacıyla bütüncül bir yaklaşımla tüm pazara hitap eden, yenilikçi ve rekabetçi bir büyüme stratejisinin benimsenmesi, bu kapsamda yapılacak çalışmaların belirli bir plan çerçevesinde, kısa, orta ve uzun vadeli hedefleri belirlenmiş programlar dâhilinde sürdürülmesi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Cevabımızı arz ediyorum.

Ziraat Bankasının bir iştiraki olarak tüm pazara hitap eden iş modeli ile faaliyet gösterdiğimiz sektörde bankamız ile orantılı bir büyüklüğe ulaşmak en önemli hedeflerimizden biri olarak önemini korumaktadır.

Şirketimizin hâlen kurucusu ve ana ortağı Ziraat Bankasının yurt içinde faaliyet gösteren tüm şubelerinden hesap açılışı, talep toplama, nakit ve operasyonel işlemlere ilgi ve ihtiyaç duyan müşterilere ulaşabildiği ve böylelikle tüm pazara hitap edebilme konusunda çok önemli avantaja ve potansiyele sahip olduğu açıktır. Şirketimiz sahip olduğu bu avantajı iyi değerlendirebilmek amacıyla bilgi teknolojileri alanında bankamızla tam entegrasyonun sağlanması için önemli projeler yürütmekte. Ayrıca, satış ve pazarlama konularında bankamızla koordineli çalışmaya özel önem vermektedir.

Şirketimizin faaliyet gösterdiği sektörde kurucusu ve ana ortağı Ziraat Bankasının büyüklüğüyle orantılı bir büyüklüğe ulaşabilmesi amacıyla kısa hedeflerimiz arasında yenilikçi ve kolay uygulamalarla dijital satış kanallarımızın güçlendirilmesi suretiyle müşteri hizmet kalitesi ve memnuniyetinin artırılması, Ziraat finans grubu müşteri olduğu hâlde diğer aracı kurumlarla çalışan müşterilerin şirketimize kazandırılması, orta ve uzun vadeli hedeflerimiz arasında ise hisse senedi halka arzı ile bono, tahvil ve kira sertifikası ihracına aracılık, şirket değerlemesi ve fizibilite gibi kurumsal finansman işleriyle hisse senedi ikincil piyasa aracılık işlemlerinde sektörün ilk sıralarında yer alacak işlem hacmine ulaşabilmesi ve sürdürülebilir büyüme ve kârlılığımızın devam ettirilmesi yer almaktadır. Bu hedef ve programlar çerçevesinde şirketimiz faaliyetleri devam ettirilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerin belirlenmiş programlar dâhilinde sürdürülmesi noktasında Sayıştayın bir önerisi var. Siz cevaben orta ve uzun vadeli hedeflerinizi belirtirken hiç somut bir hedefe odaklanmadan, aslında yapacağımız iş çeşitliliği bakımından olan kısımları ifade etmişsiniz. Benim sorum şu: Özellikle orta vadede burada belirttiğiniz hedeflere ulaşmak için sizin baz alacağınız döviz kuru tahmin öngörünüz nedir? Hangi kurumların döviz kur tahminini baz alacaksınız? Bu kurumları da belirtmenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Peki, bunu yazılı olarak Sayın Genel Müdürlük verebilirsiniz.

Başka da söz almak isteyen yok üyelerimizden.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bağlı şirketlerin çoğunda benzer önerilerimiz var şu anlamda: Tabii, Ziraat Bankası, malum, kendi sektöründe, kendi alanında sektörün lideri durumunda. Biz, tabii, bütün şirketlerde şirketlerin de Ziraat Bankasına paralel kendi alanlarında ön planlarda, ön sıralarda olması amacıyla buna benzer önerileri zaman zaman huzurunza getiriyoruz, bu da onlardan biri.

Şirket yeni bir iş modeli çerçevesinde tüm şubelerini kapatarak dijital ve on-line pazarlama operasyonuna öncelik vermeye başladı, şirkette bu yönde bir strateji değişikliği var, biz bunu izliyoruz yani önümüzdeki yıllardaki raporlarımızda da yine izleyeceğiz.

Sayıştay olarak takip etmemiz gereken, izlememiz gereken bir öneri.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2: Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürlük.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesine çalışılmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biraz önce ifade ettiğim husus bu maddede de geçerlidir. Burada “gerçekçi bir planlanma” ifadesi kullanılmış. Hedefler belirlenip bu uygulamaya geçilirken burada kârlılık noktasında da özellikle döviz kur tahmininiz çok önemli. Bunu özellikle sizden rica ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Bununla ilgili söz isteyen var mı?

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Yazılı cevap vereceğiz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

2016 yılının 1 no.lu önerisini görüşmüştük.

Şimdi, 2016 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 2:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesine çalışılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçeceğiz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayın Genel Müdürümüze söz verelim.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Konuşmamda da söylediğim gibi, Ziraat Bankasının adına ve Ziraat Yatırımın adına uygun, sektörde örnek olabilecek güzel işler yapma gayreti içerisindeyiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Şimdi, Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ’nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ’nin 29/4/2016 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 23.572.608,25 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 13/7/2017 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 27.548.138,18 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, bir teşekkür konuşması için tekrar kısa bir son konuşma rica ediyoruz.

Buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU – Efendim, sayın Komisyona teşekkür ediyorum şirketimiz adına.

Önümüzdeki yıllarda Ziraat Yatırımın sektörde daha iyi, daha güzel yerlerde, Ziraat markasına uygun yerlerde olması yönünde çalışmalarımızı devam ettireceğiz.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

3- Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantıya katılan görevli arkadaşlarımız kendilerini tanıtırlar.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun sunumunuzu yapmak üzere söz sizde.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Sayın Başkan, değerli üyeler ve sayın hazırun; hepinizi saygıyla selamlarım.

Ziraat Portföy 2015 yılında 7 milyon TL olan brüt dönem kârı, 2017 yılında 19,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Son beş yılda portföy yönetimi sektöründe ortalama yüzde 34'lük bir kâr artışına karşın, Ziraat Portföy yüzde 74'lük bir ortalamayla sektörün oldukça üzerinde bir kârlılık artışı sağlamıştır. Şirketimiz 170 milyar TL'lik portföy yönetimi sektöründe 9,35'lik bir pazar payına sahiptir. Son beş yılda sektördeki yüzde 25'lik büyüme hızına karşı şirketimiz yüzde 53'lük bir büyüme yakalayarak 2013'teki 2,81'lik pazar payını 9,35 seviyesine yükseltmiş bulunmaktadır.

Güncel durumda yönetilen portföy büyüklüğümüz 16,2 milyar TL olup 40 adet yatırım...

BAŞKAN – Bize verdiğiniz konuşma metninin dışında mı konuşuyorsunuz?

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY - Efendim, onun kısa bir özeti şeklinde konuşuyorum, dışına çıkmıyorum efendim.

BAŞKAN – Peki, tamam. Teşekkür ederim.

Buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY - ...40 adet yatırım ve emeklilik fonu, 159 adet bireysel ve tüzel özel portföy yönetimi müşterisine sahiptir. Ayrıca, şirketimiz 2015, 2016 ve 2017 yıllarında Türkiye Kurumsal Yatırımcılar Derneği tarafından “En Yüksek Özel Portföy Büyüklüğü” ödülünü üç yıl üst üste almaya hak kazanmıştır.

Ana hedefimiz, yüksek etik değer ve prensiplerden ayrılmadan müşterilerimize minimum risk, maksimum getiri ilkesiyle dönemsel mutlak getiri stratejisinden taviz verilmeden etkin portföy yönetimi hizmeti sunulması ve yönetilen portföylerin istikrarlı bir şekilde büyümesinin sağlanması suretiyle Bankamız büyüklüğüne yakışır bir pazar payına ulaşılmasıdır.

Arz ederim efendim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 2 ve 2016 yılından 2 önerisi bulunmaktadır.

2015 yılının 1 no.lu önerisi ile 2016 yılının 1 no.lu önerisi aynı mahiyettedir. Bu sebeple bu öneriler birlikte görüşülecektir.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 1- Şirket tarafından yönetilen portföy büyüklüğünün pazar payının genişletilmesi ile kârlılık ve verimliliğinin artırılmasını teminen;

- Şirket’çe, mevcut ve 2015 yılında yeni kurulan fonların pazarlanması için daha aktif rol alınması, istikrar ve yüksek getirilerle fon farkındalığı yaratılarak markalaşma için gerekli çabanın gösterilmesi, gerektiğinde yeni fonlar kurularak piyasa talebine uygun ürün çeşitlendirilmesinin sağlanması,

-Bireysel ve tüzel kişi portföylerinin sayı ve hacim olarak artırılabilmesi için başlatılan girişimlere devam edilmesi,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun yanıt için.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY - Efendim, fon sayımızı ve çeşitliliğimizi artırarak aynı zamanda fonlarımızı TEFAS Platformu üzerinde de yer alacak şekilde gerekli ayarlamaları yaparak gereği yerine getirilmiştir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, şirketimiz toplam portföy büyüklüğünde kendi alanında 5’inci sırada yani sektörde 5’inci sıralarda yer alıyor ve cevapta da ifade edildiği gibi özel portföy büyüklüğünde sektör lideri. Biz diğer yerde de tabii sektör lideri olması için gelişmeler

seyretmesini bekliyoruz, izlemesini bekliyoruz ama hakikaten olumlu gelişmeler de var şirkette, onu gözlemliyoruz. Dedğim gibi Ziraat Bankası madem 1'inci sırada, şirkette kendi alanında, kendi sektöründe o da 1'inci sıraya doğru tırmansın diye arzu ediyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – İnşallah.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2- Sayıştay Raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY - Yerine getirilecektir efendim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

2016 yılının 1 no.lu önerisini görüşmüştük, şimdi 2016 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2- Sayıştay Raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY - Yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Şimdi Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ. 'nin 29.04.2016 tarihindeki kendi Genel Kurulu'nda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 7.030.724,73 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ. ‘nin 13.07.2017 tarihindeki kendi Genel Kurulu’nda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 10.605.895,41 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum, kısa bir değerlendirme için buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY - Destekleriniz için teşekkür ediyorum efendim, saygılarımızla.

BAŞKAN – Yönetim Kurulu Başkanımız da söz istiyoruz herhâlde.

Buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ZEYNEP GÖZDE İNAN - Teşekkür ediyoruz efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Peki, biz teşekkür ediyoruz.

4.- Ziraat Finansal Kiralama AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Toplantımıza Ziraat Finansal Kiralama AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini tanıtmalarını rica ediyoruz.

Buyurun.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Şimdi sunumunu yapması için Sayın Genel Müdüre söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Sayın Başkan, değerli üyeler; şirketimiz 1991 yılında kurulmuş ve yirmi yedi yıldır ülkemizin büyümesine ve istihdamın artırılmasına katkı sağlayacak tüm proje ve yatırımlarda başta KOBİ’ler olmak üzere finansal çözümler üretmiş ve bu süre içinde yaklaşık 3,5 milyar dolar tutarında 14.750 projeye finansman sağlamıştır.

2017 yıl sonu itibarıyla aktif büyüklüğümüz 2,6 milyar TL, finansal kiralama alacaklarımız 2,4 milyar TL olarak gerçekleşmiş, 68 milyon TL net kâr elde etmiş ve yüzde 20 öz kaynak kârlılığı sağlanmıştır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 2, 2016 yılından 3 önerisi bulunmaktadır.

2015 yılının 1 no.lu önerisi ile 2016 yılının 2 no.lu önerisi aynı mahiyettedir, bu sebeple bu öneriler birlikte görüşülecektir.

Şimdi 2015 yılının 1 no.lu önerisi ile aynı mahiyette olan 2016 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 1- 2013 yılı Sayıştay Raporu’nda 77858 nolu ve 2014 yılı Sayıştay Raporu’nda 144034 nolu müşterilerden finansal kiralama alacakları ile ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’ndan talep edilen incelemelerin sonuçlandırılması.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Efendim, şirketimiz Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından düzenli olarak denetlenmektedir. Konumuz firmayla ilgili denetlemeye başlanmıştır, şu an inceleme süreci devam etmektedir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu incelemenin başladığı söyleniyor. Henüz bize rapor intikal etmiş değil. İnceleme yapılması gerektiğini düşünüyorduk zaten. Eğer BDDK incelemesini tamamlar, rapor gelirse ona göre değerlendireceğiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – BDDK’nın temsilcisi burada mı?

Bu öneriyle ilgili değerlendirmenizi alalım.

BDDK TEMSİLCİSİ – BDDK temsilcisi olarak buradayım ama Ziraat Finansal Kiralama AŞ konusunda bilgim yok. Kurumumuza bu konuyu ileteceğim, daire başkanlarımıza, tahmin ediyorum konuyla ilgili olarak Sayıştaya geri dönüş yapılacaktır.

BAŞKAN – Üyelerimize de geri dönüş yapalım, tamam mı?

Peki, teşekkür ediyorum.

Son değerlendirmeniz neydi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuçlanıncaya kadar takip etmemiz gereken bir durum efendim.

Arz ederiz.

BAŞKAN – Peki.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - 2-Sayıştay Raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Evet efendim, diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, Sayıştayın 4’üncü önerisi, “Şirketin temin ettiği kaynakların para birimi ve vadesiyle uyumlu şekilde finansal kiralama işlemlerini gerçekleştirmenin yanı sıra mevcut vade ve döviz riskinin yönetilmesine özen gösterilmesi.” şeklinde. Verdiğiniz yanıtta ifadenin Türkçe yönünden anlaşılmasında bazı eksiklikler var. Sizden bunu biraz açıklamanızı rica edeceğim.

Aynı zamanda, burada ifade ettiğiniz ölçü TL ve döviz arasındaki geçişte mevcut, geçtiğimiz yakın sürecin içinde özellikle devlet yatırımlarının birçoğunda ve bu tip, kiralama gibi harcamalarda TL’ye dönülmesine yönelik bir eğilim vardı. Bu eğilimi karşılayıp karşılamadığının, bu konuda ne kadar esnek davrandığının bilgisini rica ediyorum.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Efendim, o konuda mevzuata uyumumuz tam şekilde ilerlemektedir. Biz söz konusu öneride bahsedildiği üzere döviz pozisyonunda açık pozisyona girmeme yönünde azami özen göstermekteyiz. Kullandığımız borçlanma ürünü hangi para cinsindense o para cinsinden kredi verme yönündeyiz. Finansal kiralama sözleşmelerini aynı para cinsinden yapmak ve vade uyumunu da sağlamak anlamında azami özeni gösteriyoruz, döviz cinsi açısından açık pozisyona girmiyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı da olsa...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Hayır efendim, vatandaşa 32 sayılı Karar gereği yabancı para cinsinden işlem yapamıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Finansal kiralama sözleşmeleri kapsamındaki yükümlülüklerini finansman sıkıntısı nedeniyle yerine getirmekte zorlandığından protokol imzalanarak borçları yeniden yapılandırılan 61.186 no.lu müşterinin yakından izlenerek finansal kiralama alacaklarının vadesinde tahsiline yönelik idari ve mali tedbirlerin alınmasına devam edilmesi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Efendim, söz konusu firmada 2012 ve 2013 yılında yapılan kullandırmılardan sonra 2 milyon 994 bin euro ve 14 milyon 393 bin dolar olmak üzere tahsilat sağlanmıştır. Ancak geline güncel durumda firmanın ödemelerinde yaşanan sıkıntı nedeniyle yasal takip işlemleri başlatılmış ve mal iade davası açılmıştır. Hukuki süreç devam etmektedir efendim, güncel durum itibarıyla şu an bu aşamadayız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Alacak takibe intikal etmiş, bizim izlememiz gereken bir konu.

Arz ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2016 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdür.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı sayın üyelerimiz? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçeceğiz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Şimdi Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2015 ve 2016 hesap dönemleri için sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Finansal Kiralama Anonim Şirketinin 29/4/2016 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 49.368.000 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi, 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Finansal Kiralama Anonim Şirketinin 13/7/2017 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 44.206.248,60 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Teşekkür ediyorum efendim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

5.- Ziraat Sigorta AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Evet, toplantımıza Ziraat Sigorta AŞ’nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere, toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, sunum için söz sizde.

Buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz, değerli katılımcılar; şirketimiz 2010 yılında sigortacılık faaliyetine başladı. Dokuzuncu faaliyet yılı olan 2018 yılının ilk dokuz aylık döneminde de başarılı bir şekilde mali sonuçlarını elde etti. Kısaca temel rakamlara değinmek gerekirse efendim: 214 milyon lira net kârımız var. 563 milyon liralık bir öz kaynak tutarına ulaştık. 1 milyar 59 milyon liralık hazır değerlerimiz var. 1 milyar 541 milyon lira da aktif büyüklüğümüz söz konusu. 2018 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 25 oranında prim üretme artışı gerçekleştirerek 1 milyar 688 milyon liralık prim üretimi gerçekleştirdik efendim. Eylül döneminde sektörün prim üretimi artışı ise yüzde 19,66 olarak gerçekleşti. Prim üretimindeki pazar payını geçen yılın aynı dönemine göre 4,93’ten 5,16’ya yükselten şirketimiz prim üretiminde hâlihazırda 7’nci sıradadır. Diğer taraftan, bankasürans iş modeliyle 1 milyar 518 milyon liralık prim üretimi gerçekleştiren şirketimiz bu alanda da yüzde 32,40 oranında pazar payıyla sektördeki ilk yerini kuruluğu günden beri korumuştur. Hâlihazırda 176 personelle çalışmalarımızı sürdürülebilir kârlılık ve verimlilik çerçevesinde sürdürüyoruz, devam ettiriyoruz efendim.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılında 2, 2016 yılından 1 önerisi bulunmaktadır.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Ziraat Sigorta AŞ’nin prim üretimi ve pazar payının artırılarak hedeflenen kârlılık sonuçlarına ulaşabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Şirketimiz temel strateji olarak bankasürans iş modeliyle çalışmaktadır. Kurulduğumuz günden bu yana öncelikli prensibimiz olan Ziraat Finans kurumunun sigorta potansiyelinin maksimum düzeyde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar altyapı entegrasyonlarıyla başlıyor, ürün yönetimi, segmentasyon ve müşteride derinleşme şeklinde devam ediyor. Hâlihazırda Ziraat Finans kurumunun potansiyelinden daha fazla faydalanılmasına yönelik yeni projelerin geliştirilmesine öncelik veriyoruz.

Bir diğer yandan, bankamızın ürün ve hizmetlerinin dijital kanallardan sunulmasına yönelik çalışmalarında sigorta ürünlerimizin de bu yapıya entegre bir şekilde sunulması yönünde çalışmalarımız sürdürülüyor, devam ediyor. Bu çerçevede, bankamız internet sitesi üzerinden ürün önerisi sunulması ve ürün satışının, başvurusunun yapılması aşamasında önemli mesafe kaydettik. Bazı ürünlerimizi bu kanaldan da müşterilerimize sunabiliyoruz, tekliflerini alabiliyoruz.

Diğer taraftan, bankamızın girişimci ve kurumsal segmentine uygun yenilikçi ürünlerle büyüme stratejimizi devam ettiriyoruz. Özellikle girişimci segmentte yer alan bankamız üye iş yerlerine yönelik ürün geliştirmeyi -ki geçtiğimiz hafta itibarıyla yeni bir ürünümüzü daha sunduk bankamıza-sürdürüyoruz, devam ettiriyoruz. Bununla beraber, bireysel segmente yönelik stratejik ürünlerimizi de ek teminatlarla zenginleştirerek prim üretimimizi artırma gayretindeyiz. Prim üretimini gerçekleştirirken sağlıklı bir sigorta portföyü oluşturmak amacıyla riziko kabul süreçlerimizin de etkin bir şekilde uygulamasına devam ediyoruz. Dengeli bir portföy yapısının korunması için azami gayret göstererek branş, ürün, riziko çeşidi gibi tüm unsurları dikkate alarak risk kabul politikaları kapsamında da iş kabullerimizi, poliçe tanzimlerini gerçekleştiriyoruz. Eylül ayı sonu itibarıyla bankasürans alanındaki liderliğini devam ettirerek 1 milyar 688 milyon liralık prim üretimiyile biraz önce bahsettiğim 5,16 pazar payıyla 7'nci sırada faaliyetimizi sürdürüyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Yavuzılmaz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Burada Sayıştayın önerisinin mahiyeti tam olarak anlaşılamıyor. Şöyle: “Ziraat Sigorta AŞ’nin prim üretimi ve pazar payının artırılarak hedeflenen kârlılık sonuçlarına ulaşılabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması...” Yani Sayıştay bu gerekli çalışmaların yapılmadığına mı kanaat getirmiş veya bir eksiklik mi tespit etmiş? Bu doğrultuda, sanki Ziraat Bankasının amiriymiş gibi aslında sanki burada da yer almaması gereken, yanıtı itibarıyla da Sayın Genel Müdürlük aslında sunumunda yer alması gereken kısmı öneri ve cevap olarak dinlemiş olduk. Bu doğrultuda, Sayıştayın burada söylemek isteyip de söyleyemediği bir eksiklik mi var acaba?

Bir soralım.

BAŞKAN – Peki.

Sayın üyelerimiz, var mı böyle bir eksiklik, sormak isteyip de sormadığınız bir şey?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hayır efendim.

Sayın Başkanım, az önce diğer şirketlerimizden biri görüşülürken de bahsetmiştim. Yani Ziraat Bankasının sektördeki liderliğine paralel kendi bağlı ortaklarının da sektörde ona uygun, ona uyumlu yer edinmesi amacıyla da bazen biz yazıyoruz. Burada bize tabii bu öneri alt komisyonda “Kısaltılarak getirilsin.” dendi. Bizim raporumuzda bu öneri biraz daha detaylıdır. Yani üst komisyona taşıdığımız bir öneri raporumuzda 4 no.lu öneri olarak var. Teknolojik altyapının geliştirilmesi gibi birkaç tire hâlinde biz önerilerimizi yapmıştık.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani o eksikliği biraz açar mısınız bizi bilgilendirmek amacıyla? Çünkü kapalı kalmış, eksiklik belli değil.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Söylüyor, teknolojik gelişme, elektronik haberleşme falan.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Milletvekili -dediğim gibi- 4 no.lu önerimiz var bizim raporumuzda, onları, önerilerimizi tire tire yazmıştık yani bunların yapılması, bunların yapılması diye.

BAŞKAN – Zaten yazmış, diğer öneriler kısmında var yani.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ve o kısaltılarak üst komisyona taşındı. Onun için böyle kapalı bir kutu gibi gözüküyor.

BAŞKAN – Zaten izleyeceğiz bunu.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ama şöyle, zaten bize söz verildiğinde şunu söyleyecektim Başkanım: Yani biz 2016’da ve 2017’de bunları artık yazmadık. Yani olumlu gelişmeleri izliyoruz. Dolayısıyla bu önerinin aslında çıkarılmasını önerecektim ben siz bana söz verdiğinizde, sıra gelmişken söylemiş olayım.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayıştayın önerisini de aldık.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 215 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri: 2- Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerinin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Sayıştay raporundaki diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Diğer Öneriler 1’de, burada “Şirketin personel işlemleriyle ilgili olarak...” diye başlayan Sayıştayın yazdığı bir öneri var. O öneride diyor ki: “Engelli personelin istihdamına dair düzenlemelerle amaçlanan sosyal faydanın temini ile 4857 sayılı Kanun’un amir hükümlerinde öngörülen engelli personelin istihdam edilmesi...” Sizin verdiğiniz yanıtta da “176 personel var, 5 engelli çalıştırıyoruz.” diyorsunuz.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Evet efendim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Aslında pozitif bakarsak 5’in üstünde bir şey gözüküyor; 5,28. Siz bunu 6’ya tamamlayın, engelli 1 personel daha alın bence çünkü gerçekten yararlı olur ve 1 kişi daha iş bulmuş olur sizden.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Anladım efendim.

BAŞKAN – Peki, yazılı olarak da verebilirsiniz.

Sayın Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ben de Sayın Sertel’e ilaveten şunu söyleyeyim: Hakikaten işsizlik konusunda çok ciddi sorunlar yaşıyoruz. Özellikle engelliler konusu Türkiye’nin de gündeminde. Madem Ziraat Bankası tüm yan kuruluşlarıyla beraber lider olma konumunu sürdürüyor, sürdürme gibi bir de hedefi var, işte “Hep bankaya paralel gitsin.” diyor, burada da biraz önderlik etsin. Yani illa yüzde 3 kanuni sınırlara bağlı kalmaksızın bunu mümkün olduğunca inşallah önümüzdeki sefer biz bu işi yüzde 5 girelim.

Sayın Genel Müdürüm, ne dersiniz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biz de size kendimizi bağlıyoruz, gelecek sefere pozitif ayrımcılık yaparak gelelim.

TAMER DAĞLI (Adana) – 2 kişi alın Sayın Genel Müdür, Atıla Bey'i kırmayın.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – 2 kişi alıyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – 2 kişi alın.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – 2 kişi alıyoruz, 5'e çıkıyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Vekilim, siz araya bir kaynamayın, şimdi geldiniz.

ATILA SERTEL (İzmir) – O buradaydı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Oradan mesaj verdi.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ama ben şöyle söylüyorum: Yüzde 5'e çıkardığınız zaman bu...

ATILA SERTEL (İzmir) – O benim arkadaşım, pozitif ayrımcılık yapıyor.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ya siz karşılıklı paslaşıyorsunuz gibi geliyor bize.

TAMER DAĞLI (Adana) – Atıla Bey dedi ki: “Tamer, ben 1 dedim, sen 2 yap.” Sinyal verdi, biz de 2 dedik.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Karşılıklı konuşmayalım Başkanım, bak, görüyorsunuz yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi 2016 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri: 1- Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Sayıştay raporundaki diğer öneri ve tavsiyeler takip edilerek yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Var mı? Yok.

Şimdi, Ziraat Sigorta AŞ'nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ –

Sonuç:

Ziraat Sigorta AŞ'nin 29/04/2016 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 31/12/2015 dönemi bilançosu ve 110.069.703 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ –

Sonuç:

Ziraat Sigorta AŞ'nin 13/07/2017 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2016 bilançosu ve 162.377.831 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Sigorta AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Şimdi Sayın Genel Müdüre teşekkür konuşması için söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Sayın Başkanım, gerek bankamız yönetim kuruluna, değerli yöneticilerine ve hazıruna çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

6.- Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Şimdi toplantımıza Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin personeli, diğer arkadaşlar gelebilir.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Ortak yine, aynı şekilde devam ediyor.

BAŞKAN – Aynı mı, peki, tamam.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şirket iki, yönetim aynı, tasarruf.

BAŞKAN – Öyle mi, peki, peki.

Zaten sizi tanıyoruz.

Bununla ilgili, ayrı şirketle ilgili olarak sunum alalım Sayın Genel Müdürüm, var mı?

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Tabii efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Kısaca arz edeyim.

Sayın Başkanım, Sayın Komisyon üyelerimiz, değerli katılımcılar; şirketimiz hayat ve ferdi kaza branşlarında 2010 yılında, bireysel emeklilik branşındaysa 2011 yılı Temmuz ayında faaliyete başladı. Dokuzuncu faaliyet yılı olan 2018 Eylül ayı sonu itibarıyla 382 milyon lira net kâr, 869 milyon lira öz kaynak, 2 milyar 800 milyon lira hazır değer, 7 milyar 320 milyon liralık bir aktif toplamına

ulaştı. Şirketimiz 174 personelle faaliyetlerine devam ederken hayat ve ferdi kaza branşlarında 2018 yılı Eylül ayı sonunda 1 milyar 7 milyon lira prim üretimiyle yüzde 17,25 oranında pazar payı elde ederek kurulduğu günden beri sektör liderliğine devam etti. 2010 yılının ilk gününden itibaren sektör liderliğimizi devam ettirdik.

Bireysel emeklilik branşında ise 2018 yılı Eylül ayı sonunda 17 şirketin faaliyet gösterdiği sektörde 629 bin katılımcıyla 5'inci sırada, 5 milyar 7 milyon lira fon büyüklüğüyle 6'ncı sırada yer alıyor.

2017 yılı başından itibaren uygulamaya giren bireysel emeklilik sistemindeki otomatik katılım uygulamasında ise şirketimiz fon büyüklüğüyle yüzde 24,83, sözleşme sayısında ise yüzde 19,7'lik pazar payı elde ederek sektör liderliğine ulaşmıştır.

Şirketimizin hayat sigortacılığı prim üretimindeki liderliğini korumanın yanı sıra bireysel emeklilik branşındaki pazar payını da artırmak amacıyla sürdürülebilir kârlılık ve verimlilik prensibiyle çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Saygılarımla arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 2, 2016 yılından 1 önerisi bulunmaktadır.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - “1 no.lu öneri:

Şirketin personel işlemleriyle ilgili olarak kullanılmayan yıllık ücretli izinlerin ulaştığı boyut dikkate alınarak gerek 4857 sayılı Kanun'un amir hükümlerinin yerine getirilmesi ve gerekse ilgili personelin işten ayrılma tarihlerinde oluşturacağı mali külfete maruz kalmamak bakımından yıllık ücretli izin hakkının kullanılması, hukuki tartışmaların yanı sıra personel verimliliği ve iş barışı bakımından esas faaliyet konusu işlerde yüklenici personel istihdamına son verilmesi, engelli personel istihdamına dair düzenlemelerle amaçlanan sosyal faydanın teminiyle bu bağlamda oluşacak cezai külfete maruz kalmamak bakımından 4857 sayılı Kanun'un amir hükümlerinde öngörülen engelli personel istihdam edilmesi.”

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT -Efendim, yıllık ücretli izin kullanımıyla ilgili olarak bu sene İnsan Kaynakları bölümümüzle beraber sürekli hatırlatma yaparak ve arkadaşlarımızın izin planlarını planlı bir şekilde kullanmalarını sağlayarak bütün arkadaşlarımızın bu haktan yararlanmalarına imkân sağladık. Bu işlemi de sürekli takip ederek izin kullanımını mümkün olduğunca hakların kullanımı yönünde tamamlamak istiyoruz.

Diğer taraftan, yüklenici personelle ilgili, efendim, şirketimiz 2006 yılından itibaren yeni bir dış kaynak personel istihdamı gerçekleştiriyor. Mevcut yüklenici personel açısından iç mevzuatımıza göre niteliklere uygun çalışanlarımız eğer uygun görülürse asli kadrolara atanmaları dönem dönem değerlendiriliyor. 2006 yılında da bu kapsamda 7 personelimiz idari kadroya atandı.

Diğer taraftan, yüklenici personel istihdamının yoğun olarak kullanıldığı çağrı merkezimizde görev yapan 39 arkadaşımızın da Bankamızın Müşteri İlişkileri Merkezine devri gerçekleştirilmiş durumda.

Engelli personel istihdamıyla ilgili biraz önce arz etmiştik, her 2 şirketin yönetimi ortak olduğu için benzer şekilde hareket edeceğiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu öneri bizim ilk raporumuzda iç önerilerdeydi ama Komisyonumuzun takdiriyle üst komisyona taşındı. Burada özellikle izin kullanımıyla ilgili konuyu biz takip ediyoruz, engelli personelle ilgili de takip ediyoruz ama burada zaten çok fazla yani aşırı boyutta değil, yapacaklarını da söylüyorlar. Takdir Komisyonun, çıkarabiliriz de, izleyebiliriz de.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - “2 no.lu öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi”

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT - Sayıştay raporundaki diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 6’ncı maddede bireysel emeklilik katılımcılarının şirketten emeklilik hakkı elde etmeden ayrılımlarının ve birikimlerini başka şirketlere aktarmalarının önlenememesi amacıyla gerekli aksiyonların alınması önerilmiş.

Burada şöyle bir açıklama var yanıtınızda: “2018 yılı içerisinde emeklilik hakkını kazanmadan sözleşmesini sonlandıran katılımcıların yüzde 85’inin ekonomik gerekçelerle sistemden ayrıldıkları görülmektedir.” Burada katılımcıların bireysel anlamdaki ekonomik durumu mu kast edilmektedir?

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT - Evet.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Aynı zamanda Türkiye’nin içinde bulunduğu ekonomik sürecin bir yansıması olarak mı yüzde 85 gibi bir rakam olmuştur?

Bir de deniyor ki: “Diğer şirketlerden aktarım yoluyla şirketimize...” “2.988 adet sözleşme diğer şirketlere aktarılmıştır.” Ancak burada tam olarak gerekçelendirilmemiş. Ziraat Emeklilikten çıkıp da sözleşmelerini 2.988 kişi veya sözleşme sahibi diğer şirketlere neden aktarmıştır? Bu konuda bir bilgi sizden rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT - Tabii, arz edeyim efendim.

“Yüzde 85’inin ekonomik gerekçelerle” diye ifade ettiğimiz husus tamamıyla kişilerin kendi durumlarıyla ilgili, ev alma, araba alma, evlilik veya hastalık gibi ekonomik gerekçelere dayandırarak ayrıldıklarını söylüyorlar. Biz burada özetlemek amacıyla yaptık. Ayrılma sırasında tüm katılımcılarımızı ikna edebilmek, sisteme devamını sağlayabilmek adına kapsamlı bilgilendirme yapıyoruz, devlet

katkısı avantajından bahsediyoruz. Ancak yine de ısrarla sistemden çıkmak istediklerini söylerlerse ayrılma nedenine ilişkin detaylı bilgiyi alıyoruz ki bir sonraki adımda buna ilişkin nasıl bir çözüm üretebiliriz onu planlayabilmek adına. Buradaki ekonomik gerekçeler tamamıyla kişilerin –biraz önce arz ettiğim gibi- sağlık, konut alımı, taşıt alımı gibi hususlardan kaynaklanıyor.

Aktarımla ilgili, kurulduğumuz tarih itibarıyla ciddi bir teveccüh oldu, dolayısıyla Ziraatın adına yakışır bir şekilde birçok katılımcı 2011 yılı Temmuz ayından itibaren şirketimizi tercih etti. Ayrılmalarla ilgili baktığımızda, bizim şirketimize gelen sözleşmeler ile bizden ayrılan sözleşmeler arasında da ciddi bir fark var burada arz ettiğimiz gibi. 14.411 sözleşmeyi aktarım yoluyla alırken 2.988 sözleşmeyi diğer şirketlerimize aktarım yoluyla gönderdik. Burada da incelediğimizde, operasyonel faaliyetlerimizden ya da fonların gelirlerinden ya da ürünlerimizden bir şikâyet almıyoruz ancak özellikle maaş ödemelerini diğer bankalara taşıyan personelin uygulamayı orada devam ettirmek istemesi, kredi kartının diğer bankadan olması etken olabiliyor ama tüm portföyümüze baktığımız zaman 700 bin sözleşmenin içinde 2.988 sözleşmeden bahsediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yüzde 85 ekonomik gerekçelerle sistemden ayrıldıklarını ifade ettiğiniz, henüz emeklilik hakkını kazanmadan sözleşmesini sonlandıran katılımcılar diğer rakip emeklilik şirketlerinde hangi orandadır? Bu doğrultuda sizden yazılı alabilir miyim?

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT - Efendim...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak verelim, Sayın Yavuzylmaz yazılı istiyor, yazılı verelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Diğer rakip şirketlerin de...

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT - Bir cümle söylememe müsaade ederseniz yanlış bir anlaşılma olmasın efendim. Bu yüzde 85 başka şirkete giden değil efendim, birikimlerini alarak sistemden tamamıyla çıkan kişiler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Orada Ziraat Emekliliğin cazip imkânlar sağlamaması gibi bir durum da söz konusu olabileceği için aynı şekilde diğer rakip firmalarda da yüzde kaç oranında o sistemden ayrıldıkları, onun kıyası Ziraat Emekliliğin cazibesini anlamak bakımından...

BAŞKAN – Yazılı olarak verelim Sayın Genel Müdürüm.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, 2016 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - “1 no.lu öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi”

BAŞKAN - Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT - Sayıştay raporundaki diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Söz almak isteyen var mı? Yok.

Şimdi, Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 29/4/2016 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 162 milyon 349 bin 892 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 13/7/2017 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 292 milyon 770 bin 438 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Şimdi Sayın Genel Müdürümüze teşekkür konuşması için söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ CENK KURT – Teşekkür ederim efendim.

Gerek katılımcılarımıza gerek sayın vekillerimize saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar ve kolaylıklar diliyoruz.

7.- Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Sayın Başkanım, müsaadenizle tanıtımı birkaç cümleyle yapayım.

2001 yılında kurulan şirketimiz Ziraat finans grubunun bünyesindeki bütün bilgi teknolojileri operasyonlarını, yazılım güncellemelerini ve sistem kontrollerini yapmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sunuşunuzu yaptınız yani bitti, öyle mi?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Sayın Genel Müdürümün talimatıyla biraz kısa kestim.

BAŞKAN – Anladım da çok da uzun olmamak kaydıyla teknolojiyi biraz daha açabilirsiniz.

Buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Şirketimiz, dediğim gibi, yüzde 100’ü Ziraat Bankasına ait bir teknoloji şirkettir ve Ziraat finans grubunun yegâne teknoloji şirkettir. Ana faaliyet konusu uygulama geliştirme, yazılım geliştirmedir. Başta Ziraat Bankası olmak üzere, Ziraat Bankasının temel bankacılık yazılımını kendi bünyemizde kendi mühendislerimizle gerçekleştirmekteyiz. Bunun yanında, yine Ziraat Bankamıza ve yurt içi ve yurt dışındaki diğer iştiraklerimize analiz, danışmanlık hizmetleri de vermekteyiz. Bunun yanı sıra “merkezî sistemler” dediğimiz bütün sistemlerin bütün koordinasyonunu da yine keza şirketimiz bünyesinde yapmaktayız.

Yine, geçtiğimiz iki yıl önce hayata geçirdiğimiz Ziraat Veri Merkezinin yönetimi de bankamızca yine şirketimize verilmiştir. Ziraat Bankasıyla birlikte tüm yurt içi iştiraklerin merkezî bilgi sistemlerinin kontrolü bu veri merkezinde yapılmaktadır.

Bununla birlikte, bilgi güvenliği konusunda da Ziraat Teknoloji çalışmaktadır. Hem siber güvenlik anlamında hem bilgi güvenliği anlamında bankamızdaki ilgili birimlerle koordineli bir şekilde çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Ben bu vesileyle hem Sayın Genel Müdürümüze hem Yönetim Kurulumuza çalışmalarımızdaki verimliliği artırıcı destekleri için çok teşekkür ediyorum huzurunuzda.

Sağ olun.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ederiz.

Önerilerin görüşülmesine geçiyoruz.

Kurumun 2015 yılından 2, 2016 yılından 2 önerisi bulunmaktadır. 2015 ve 2016 alt komisyon raporundaki 1 no.lu öneriler aynı mahiyettedir. Bu sebeple iki öneri birlikte görüşülecektir.

Şimdi 2015 yılının 1 no.lu önerisi ile onunla aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: Şirketin müşterilerinin teknoloji ihtiyaçlarını uluslararası standartlar ve çağdaş normlarda karşılayarak, sektöründe güçlü ve öncü olma hedefi doğrultusunda, rekabetçi bir yapıya kavuşturularak istikrarlı bir büyümeyi sağlamasını teminen sık yapılan organizasyon değişikliklerinden kaçınılması, modern işletmecilik gereklerine uygun, orta ve uzun vadeli projeksiyonları kapsayan planlama çalışmalarına dayanan bir organizasyon yapısının belirlenmesi.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun yanıt için.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Cevap 1: Şirketimiz, sermayedarımız olan Ziraat Bankasının içerisinde bulunduğu sektörün yapısı gereği, yoğun rekabetin yaşandığı bir alandaki ihtiyaçların karşılanması için faaliyet göstermektedir.

Müşterilerimizin hızla değişen ihtiyaçlarına cevap verebilmemizin gereklerinden biri de en kısa sürede ihtiyacı karşılayacak ekiplerin oluşturulması ve harekete geçirilmesidir. Bu nedenle, özellikle Ziraat Bankasının yeni atılımlar gerçekleştirdiği, büyük ölçekli proje ve programlara imza attığı son yıllarda şirketimiz bünyesinde yeni birimlerin oluşturulması veya birleşme/bölünmelerin gerçekleştirilmesi ihtiyacı olabilmektedir. Bu nedenle, hizmet verdiğimiz başlıca kuruluş olan Ziraat Bankasının hedefleri doğrultusunda Yönetim Kurulumuzdan da onay alınarak şirketimizin organizasyonunda güncellemeler yapılabilmektedir.

Bununla birlikte, raporda yer alan verimlilik esasıyla çalışanların performansı ve motivasyonu da dikkate alınarak önümüzdeki yıllarda şirket organizasyon yapısının bahsedilen projeksiyonlar doğrultusunda oluşturulmasına azami dikkat ve hassasiyet gösterilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, bu, şirketin müşterilerinin teknolojik ihtiyaçlarının karşılanması ve aynı zamanda da şirketin kendi içindeki siber güvenliği ve bilgi güvenliğini sağlaması üzerine bir konu. Özellikle geçtiğimiz aylarda Türkiye’nin gündemine oturan, Halk Bankası ve Vakıf Katılım Bankasında ucuza dolar satılmasıyla ilgili yaşanan talihsiz bir süreç vardı. Bu süreci ilgili bankalar iki nedene dayandırmıştı. Bir tanesi, kur fiyatlarının değişimindeki sistem güncellemesi, o esnada böyle bir hatanın yapıldığı; bir tanesi de siber saldırı olduğuydu. Vakıf Katılım Bankası sosyal medya hesapları üzerinden “Bankacılık sistemlerimiz bir siber saldırı altında kalmıştır. Saldırı çok kısa sürede püskürtülmüştür. Bankacılık sistemlerimiz, mobil ve internet şubemiz saldırıdan olumsuz etkilenmemiş olup bu süreçte gerçekleşen herhangi bir döviz alım satım işlemi de bulunmamaktadır.” diyor ama Halk Bankasında işlemler gerçekleşti. Sistemde böyle bir açık söz konusuydu. Size sorum şu: Gerçekten Ziraat Bankasında da siber güvenlik anlamında herhangi bir açık var mı? Mutlaka biz bu soruları diğer bankaların teknolojiye sorumlu yetkililerine de sorsaydık “Siber saldırılara karşı hazırlıklıyız, bunları bertaraf edebiliriz.” derlerdi. Burada küçük bir ihtimal bile olsa siber güvenlikte “tam güvenlik” denen bir mekanizma var mı? Yoksa her hâlükârda bir şekilde bunun duvarları aşmaya müsait mi? Yüzde 1 de olsa, milyonda 1 de olsa böyle ihtimal var mı, bunu bilmek istiyorum, finans piyasalarının güvenlik altında olup olmadığını anlamak bakımından. Aynı zamanda, sistem güncellemesinde -Ziraat Bankası da bunu yapıyor kur fiyatlarında değişim olduğunda- siz bir aksilik olmaması için ne tedbirler alıyorsunuz? Halkbanktan daha farklı olarak aldığınız tedbir var mı, bunu sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Yavuzılmaz.

Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak da verebilirsiniz.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Müsaadenizle, şifahen birkaç cümle etmek isterim, kifayetsiz kalırsa yazılı olarak da cevap verebiliriz.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Öncelikle sondan ve net bir şekilde başlayayım. Bu siber güvenlik konusunda yüzde yüz güvenlik diye bir şey kesinlikle yoktur. Tabii, bunu söylerken lütfen negatif algılamayın. Bu sadece bankamız Ziraat Bankası için değil, tüm global büyük şirketler için de geçerlidir ve maalesef, tırnak içinde söyleyeyim, bu kötü insanlar hep yeni şeyler bularak, yeni kaçak noktalar bularak hep sızma girişimlerinde bulunmaktadır. Şundan da emin olun: Bizim bu toplantıya başladığımız dakikadan itibaren şu anda Ziraat Bankasına “dllhost” dediğimiz -tahminen söylüyorum- en az 500 bin tane saldırı yapılmıştır ve sürekli saldırı altındadır. Sadece Ziraat Bankası için değil bu, diğer iştiraklerimiz için de geçerlidir, burada toplantıya konu olacak iştiraklerimiz için de geçerlidir. Biz bu konuyla ilgili çok detaylı tedbirler de almakla mükellefiz, görevimiz bu. Son teknolojileri, son ürünleri, son koruma metodlarını sistemlerimiz üzerinde kurmuş durumdayız, o açıdan hiçbir tereddüdümüz yoktur. Fakat bu, bisiklete binmek gibidir, sürekli yeni, sürekli yeni ve sürekli daha güçlü sistemler yapmak gerekir. Zaten onunla ilgili kurduğumuz bu teknoloji ekibinin de amacı budur. Tabii, bununla ilgili kanunsal bazı düzenlemeler de vardır. Örneğin, BDDK’nın zorunlu kıldığı tüm bankalar için, tüm finans kurumları için...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, toparlayalım.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Tamam efendim, yazılı da verebilirim.

Özetle, bu söylediğiniz husus...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Halkbankla kıyaslandığında fazlanız veya eksikliğiniz var mı bu bakımdan? Çünkü onlar bir...

BAŞKAN – Sayın Yavuzyılmaz, size söz vermedim.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Bizim tabii bu kur vakasıyla ilgili... Sonuçta bunlar yazılımlar ve kul yapısı şeyler, hata olma olasılığı vardır. Biz bu sistemle ilgili birkaç kontrol koyduğumuzu biliyoruz. Tek bir kişinin ya da dışarıdan tek birisinin o kurları güncellemesi mümkün değil. Testlerimizi belki biraz daha iyi yaptığımızı söyleyebilirim. Ama Halkbank'ın net yapısını bilmemekle birlikte, bizim bir test tarafı bir de iki kontrol mekanizması daha olduğu için bizim sistemimizde böyle şey olmamıştır. Ama Vakıf Katılımı ile ilgili bir malumatım yoktur.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben de güvenlikle ilgili soracağım. Bazı ATM'lerde kart bıraktırıp, sonra onu çekip, kopyalayıp, şifreyi de öğrenip çekimler oluyor ve birçok bankada böyle bir gerçek var. Buna karşı Ziraat Bankasının ATM'leri yenileyip yani parmak iziyle para çekimi veya göz iziyle para çekimi gibi teknolojik gelişmeye yönelik düşünceleri var mı, yok mu? İleriye atıfta bulunarak söylüyorum bunları. Yoksa sizin tespit ettiğiniz bu tip bankamatik kopyalama yani banka kartı kopyalayarak sizden böyle bir müşteri kaybı var mı, mevduat kaybı var mı insanların, onu da öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, sürekli Emniyet uyarıyor, diyor ki: “Şu kişilere inanmayın.” Banka, özellikle bilgisayar üzerinden bankacılık yapan insanlar için “Şifrenizi asla söylemeyin, kimseye bildirmeyin. ‘Bankadan arıyoruz.’ diyene bildirmeyin.” diyor. Buna rağmen Türkiye’de bu tip olaylar vuku buluyor. Yani buna ilişkin de bankanın ayrıca çalışmaları var mı? Nasıl koruyorsunuz mevduatı? Bu tip hadiselerde nasıl bir güvence sağlıyorsunuz, onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Çok kısaca cevap vermeye çalışayım.

Bu ATM kopyalama konusu aslında tabii biraz daha sahtekârlık tarafına kayıyor. Yine teknoloji boyutu da var. Bununla ilgili en çok ATM cihazı olan banka Ziraat Bankası olması hasebiyle tabii, çok fazla girişime maruz kalıyor. Fakat bununla ilgili önlemler alındı. Bizim cihazlarımızın büyük bir bölümünde yani bu 7 bin cihazın 4 bine yakınında -bazı lokasyonlar var çünkü bununla ilgili- tam koruma vardır. Diğerlerinde de yine koruma mekanizmaları vardır fakat her zaman daha yenisi vardır çünkü dediğim gibi, başka metotlar buluyorlar, başka kamera mekanizmaları kuruyorlar. O söylediğiniz çok doğru, o biyometrik sistemler var. Fakat bizim yaklaşık beş yıldır “avuç içi” dediğimiz -parmak izinden daha etkindir- mekanizmamız vardır. ATM'lerimizi kartsız kullanabilirsiniz, kart olmadan, avuç içinizle, herhangi bir şifre vesaire gerek olmadan da yine kullanabilirsiniz, o şeyimiz de var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hangi illerde, kaç ilde var?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Şu anda bu aklımda değil maalesef. Belki iç birim...

BAŞKAN – Yazılı olarak da verebilirsiniz.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Yazılı olarak da verebiliriz.

Fakat yine bildiğim kadarıyla, sorumluluk alanımda olmamasına rağmen, müşteri davranışı bunu kullanmaya pek eğilimli değil. Biz elimizden geleni yapmamıza, banka tarafı iç birimi bilgilendirme yapmasına rağmen, maalesef biraz zaman alacak gibi, biz ne kadar sunsak da.

Keza, söylediğiniz gibi, Emniyet birimlerimiz de uyarıyor, biz de müşterilerimizi uyarıyoruz fakat bazı zararlar, müşteri zararları vesaire oluşuyor. Şunu da unutmamak lazımdır ki o şifre müşterinin kendi anahtarıdır, paylaşılan şifre şifre değildir. Biz hep bu yönde uyarılarda bulunuyoruz. Müşterilerimizin bu yönde okur yazarlığını artırmak tabii bizlerle birlikte tüm birimlerin de görevi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Öneriyle ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, biz bu öneriyi özellikle şirketin yeni yere taşınmasıyla birlikte, sık sık birtakım organizasyon değişiklikleri oldu. Hani “Buna dikkat edin, bundan sonra sık sık organizasyon değişiklikleri yapmayın.” anlamında getirmiştik. Sanıyorum bundan sonra böyle bir şeyle çok fazla karşılaşmayacağız.

Onun için öneriyi çıkarabiliriz de izlemeye de kalabilir; takdir Komisyonundur efendim.

BAŞKAN – Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2: Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 1’inci öneride “Şirket tarafından yapılan iş akdi fesihlerinde şirket aleyhine sonuçlanan mahkeme kararları da dikkate alınarak 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri çerçevesinde hareket edilmesi...”

Verdiğiniz yanıt metninde: “2016 yılı ve sonrasında ise terör örgütü FETÖ/PDY tarafından Türkiye Cumhuriyeti devleti aleyhine darbeye teşebbüs etmek suretiyle tüm ülke genelinde yaygın bir terör faaliyeti gerçekleştirilmesiyle başlayan süreç sonunda 13 personelin iş akdi sonlandırılmıştır. Devam eden 12 davamızın 8’i ise 667 sayılı KHK kapsamındaki fesihlerden kaynaklanmaktadır.”

İş akdi sonlandırılan 13 personelinizin Ziraat Teknoloji AŞ’deki görevlerini sizden yazılı olarak talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Genel Müdürüm, bunu yazılı olarak verirsiniz.

2016 yılının 1 no.lu önerisini görüşmüştük.

Şimdi 2016 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm...

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Yine, ben, burada, 4857 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesi çerçevesinde “Çalıştırılması zorunlu engelli personel atamalarının bir an önce yapılması.” diye Sayıştayın sizi de uyardığını görüyorum. Yani burada da aynı şekliyle engelli yurttaşlarımızın istihdam edilmesi gerektiğini ve kurallara uyulması gerektiği noktasındaki duruşunuzu düzeltmenizi istiyorum ben şahsen. 4 kişiymiş, 7’ye yükseltmişsiniz ama o bile yetmiyor, engelli kadro eksikliğiniz hâlâ devam ediyor. Bence engelli yurttaşlar içerisinde sizin aradığınız nitelikte çok sayıda okumuş, yazmış ve teknolojik anlamda kendini geliştirmiş insanlar mutlaka var. Bence sınavla mı alacaksınız, duyuruyla mı alacaksınız, nasıl yapacaksınız, o çocuklara da çağrıda bulunun. Gerçekten, gelecek sene denetlemeye geldiğinizde alt komisyonda şunu görelim ki: Engelli kadrosu tam olarak çalıştırılmaktadır diyelim, olur mu?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – İnşallah, biz de aynı arzudayız, gereğini yapacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kara, buyurun.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, yönetim kurulu üyelerimiz; hoş geldiniz Komisyonumuza.

Benim 2016 Sayıştay raporunda 1, 2, 3’üncü maddeler dikkatimi çekti. Bunlardan bir tanesi iş akitlerinin feshleri, diğeri engelli personel, diğeryse çalışan personelin yıllık izinlerinin gerektiği gibi İş Kanunu’na uygun olarak kullandırılmamasıyla ilgili. Benim aklıma direkt şu soru geldi: Acaba insan kaynaklarıyla ilgili çalışan arkadaşımızın mesleği mali müşavir değil mi? Eğer istihdam ettiğimiz arkadaş serbest muhasebeci mali müşavir olsaydı bu 3 maddeye özellikle dikkat ederdi diye düşünüyorum. Benimki sadece tavsiye.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kara.

Sayın Yavuzılmaz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Daha önce KİT Komisyonunda yine Sayıştayın denetlemesiyle birlikte bizim de görevimizi ifa ettiğimiz aşamada TÜRKSAT’ta da gündeme gelmişti, burada da yine aynı şekilde, bağımsız dış denetim firmalarının arasında “Pricewaterhousecoopers” adlı firmayı görüyoruz. SPK tarafından, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 2 sefer ceza almıştır,

kendi internet sitelerinde var, Amerika’da da 5 milyon dolar gibi bir ceza aldılar. Gerek şirketin mal varlığının azaltılması noktasında gerek CarrefourSA’yla Kiler’in birleşmesinde zararına bir birleşmeye yol açtığıyla ilgili iddiaların da olduğu noktada yine özellikle son aylarda, son süreçlerde Amerika Birleşik Devletleri’yle yaşadığımız ulusal krizin etkisiyle Sayın Tayyip Erdoğan’ın “Bu can bu tende olduğu sürece biz dış denetim firmalarına denetim kurumlarımızı denetletmeyeceğiz.” sözünü de ifade ederek üzülen görüyorum ki 2005 yılında Gartner, 2007-2009 yıllarında Deloitte, 2011 ve 2016 yılları arasında Pricewaterhousecoopers bağımsız dış denetim firmaları tarafından...

BAŞKAN – Sayın Yavuzıılmaz, herhâlde geneli üzerinden konuşup görüşmeler yapıyorsunuz. Bu, öneriyle ilgili değil, değil mi, öneriyle ilgili mi?

DENİZ YAVUZİLMMAZ (Zonguldak) – Yok, geneli üzerinde.

BAŞKAN – Biz öneriyle ilgili...

DENİZ YAVUZİLMMAZ (Zonguldak) – Tamamlayayım, tekrar etmek durumunda kalmayalım.

BAŞKAN – Peki, tamam.

DENİZ YAVUZİLMMAZ (Zonguldak) – Bu noktada bir önceki söz aldığım ifade ettiğim siber güvenlik, bilgi güvenliği noktalarında mali denetimler dahi olsa yaptığımız, teknoloji aşığ olarak yaptığımız satın alımlarla izleyeceğimiz güvenlik stratejisini anlamak ve analiz etmenin yolları var ve mümkün. Bu bilgilere ulaşabilen uluslararası ağda bu tip denetim firmaları her ne kadar yerel unsurları da kullansalar dahi merkezlerini ve yönetim modellerini ve biçimlerini kendi ülkelerine hizmet edecek noktaya odaklanmış olduğunu da bildiğimizden hareketle hâlâ çalışmaya devam edip etmediğinizi, geriye dönük olarak bir değerlendirme yaptığımızda bu firmalarla çalışmış olmanın verdiği bir tahribat, bir hasar olup olmadığının analizini yapıp yapmadığınızı ve bu konuyla ilgili de açıklayıcı bir bilgiyi sizden mümkünse hem sözlü hem de yazılı olarak talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak verebilirsiniz.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Yazılı olarak hazırlayıp göndereceğiz.

BAŞKAN – Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Söz isteyen üyemiz var mı? Yok.

Şimdi Ziraat Teknoloji AŞ’nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunuyorum.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Teknoloji AŞ’nin 29/4/2016 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 3 milyon 119 bin 680 Türk lirası 49 kuruş dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2015 yılı sonuç yılı genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Teknoloji AŞ’nin 13/7/2017 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 2 milyon 777 bin 410 Türk lirası 64 kuruş dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Başkanım, sağ olun.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, işlerinizde kolaylıklar diliyoruz.

8.- Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 16/2/2015-31/12/2015 ve 1/11/2016-31/12/2016 dönemlerine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Şimdi toplantımıza Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 16/2/2015-31/12/2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, sunum için söz sizde.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Sayın Başkan, sayın üyeler, değerli katılımcılar; konuşmama başlamadan önce sizleri saygıyla selamlıyorum. Kamu sermayeli ilk katılım bankası olan Ziraat Katılımın 2015-2016 yılı faaliyet ve hesaplarının görüşülmesi vesilesiyle huzurlarınızda bulunmaktayım.

Ziraat Katılım 29 Mayıs 2015 tarihinde faaliyetine başlamıştır. 2016 yıl sonu itibarıyla 747 milyon TL olan sermayemiz, Temmuz 2017 tarihinde olağan genel kurul kararıyla 500 milyon TL, nakden 3 milyon TL, içsel kaynaklardan artırılarak 1 milyar 250 milyon TL'ye yükseltilmiştir.

2016 yıl sonu itibarıyla 44 şubede 8 milyar TL aktif büyüklük, 5,8 milyar TL nakdi ve 3,5 milyar TL de gayri nakdi olmak üzere, 9 milyar TL toplam fon kullandırımına, 5,6 milyar TL'lik toplam fon büyüklüğüne ulaşılmıştır. Sürdürülebilir büyüme ve verimlilik çerçevesinde sunduğumuz hizmetlerin bir sonucu olarak devam eden kuruluş ve büyüme yatırımlarına rağmen ilk yılımızı 30,7 milyon TL net dönem kârıyla tamamladık.

2017 yılı sonunda ise şube sayımız 63'e, aktif büyüklüğümüz 14,3 milyar TL'ye, 11,7 milyar TL'si nakdi ve 6 milyar TL'si gayrinakdi olmak üzere toplamda 18 milyar TL fon kullandırım hacmine, toplam fon büyüklüğümüz de 10 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Dönem kârlılığında ise yıl sonu itibarıyla 159 milyon TL vergi sonrası kâra ulaşmıştır. Katılım Bankacılığı aktif toplamından aldığımız pay ise yüzde 9 seviyesine yükselmiştir.

2018 Eylül sonu itibarıyla ise şube sayımız 76'ya, bu yıl sonu itibarıyla da 80'e ulaşacağız. Aktif büyüklüğümüz 21,7 milyar TL'ye; 17,9 milyar TL'si nakdi ve 11,7 milyar TL'si gayrinakdi olmak üzere toplamda 29,6 milyar TL fon kullandırım hacmine, toplam fon büyüklüğümüzde 16,4 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Dönem kârlılığında ise eylül sonu itibarıyla 242 milyon TL vergi sonrası kâra ulaşmıştır. Katılım Bankacılığı aktif toplamından aldığımız pay ise yüzde 10 seviyesine yükselmiştir.

Katılım bankacılığının 2015-2025 dönemi strateji belgesinde de hedeflendiği üzere bankacılık sektöründen alınan payı yükseltmek için ürün ve hizmet kalitemizi arttırmak, yeni ürünler sunmak, katılım bankacılığıyla tanışmamış kitlelere bu hizmeti ulaştırmak ve bu alandaki uluslararası yatırımcıları ülkemize çekmek gerektiğinin farkındayız. Ziraat Katılım olarak kurulduğumuz günden itibaren çalışmalarımızı bu hedef doğrultusunda şekillendirmiş olmakla birlikte, katılım bankacılığına uygun ürün ve hizmet geliştirme konusunda da gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

2018 Ocak-Eylül ayları itibarıyla 2,1 milyar TL tutarında sukuk ihraçlarımızı gerçekleştirdik. Kuruluştan itibaren toplamda 3,7 milyar TL sukuk ihracı gerçekleştirmiş durumdayız. 2017 yıl sonu itibarıyla 2'nci varlık kiralama şirketimiz ZKB Varlık Kiralama Şirketi'ni kurmuş bulunuyoruz.

Müşteri memnuniyetine öncelik veren anlayışımızla müşterilerimize sadece fiziki şubeler kanalıyla değil, "web" ve mobil şubelerimizle de ulaşmaktayız. Ayrıca müşterilerimiz, kurucu ortağımız Ziraat Bankasının da yaklaşık 1.759 şubesinden ve 7.184 ATM'sinden muhabir bankacılık hizmeti kapsamında faydalanabilmektedir.

2009 yılında Bankalararası Kart Merkezi tarafından uygulamaya sokulan "Ortak ATM Sistemi"yle, kullanıcılar işlem bazında masraf, komisyon ödeyerek farklı bankaların ATM'lerinden de para çekme işlemi gerçekleştirebilmektedirler.

Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Türkiye Halk Bankası, Vakıflar Bankası ve Vakıf Katılım bankalarının dâhil olduğu devlet bankaları olarak 2018 Nisan ayında aramızda gerçekleşen ortak protokolle 5 bankanın ATM'lerinden "ücretsiz ortak ATM kullanımı" hizmete de sunulmuştur. Bu kapsamda müşteriler ilgili Bankaların ATM'lerinden limitleri dâhilinde, para yatırma-çekme, bakiye sorgulama, kredi kartı borç sorgulama, kredi kartı limit sorgulama ve kredi kartı borç ödeme işlemleri gibi BKM ortak ATM işlem setinde yer alan işlemleri masrafsız olarak gerçekleştirebilmektedir.

Ana bankamız Ziraat Bankasının köklü geçmişinden aldığımız güç ve bünyesinde bulundurduğu iştirakleriyle de oluşturduğumuz sinerji sayesinde, Ziraat Katılım olarak kuruluş amacımıza uygun şekilde ülkemizde ve bölgemizde etkin bir katılım bankası olabilmek için faaliyetlerimize devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine geçiyoruz.

Kurumun 2015 yılından iki, 2016 yılından iki önerisi bulunmaktadır.

2015 ve 2016 Alt Komisyon Raporu'ndaki 1 no.lu öneriler aynı mahiyettedir. Bu sebeple bu iki öneri birlikte görüşülecektir.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneriler:

1- Öncelikli olarak sürdürülebilir kârlı bir büyüme ve sektörde öncü bir banka olmak ve Türkiye'nin belirlenmiş orta ve uzun vadeli amaçlarına katkı sağlayabilmek hedeflerine ulaşılabilmesi için;

İlgili kamu otoritelerince ortaya konulan öncelikli sektör ve alanların Bankaca belirlenen strateji ve programlarda göz önünde bulundurulması,

Hedeflenen büyüklük ve öncülük profiline uygun teknolojik ve fiziki altyapının sağlanması ve devamlı surette güncelliğinin korunması, buna uygun dinamik ve donanımlı insan kaynağının temin edilmesi, performans artırıcı teşvik sistemlerinin uygulamaya alınması,

Banka ve ürünlerinin kamuoyunda bilinirlik düzeyinin artırılması ve var olan potansiyelin değerlendirilmesi açısından, uygun pazarlama yöntemlerinin kullanılması, markalaşma süreci ve marka yönetiminin profesyonel şekilde ele alınarak gerekirse dışardan hizmet alınması,

Risk/getiri dengesinin optimizasyonunu gözeterek, aktif-pasif vade uyumu ve kaynak çeşitliliğini sağlamak adına uygun alternatiflerin değerlendirilmesi,

Ürün yelpazesinin genişletilerek Ziraat markasının sunduğu avantaj ve imkânlar altında, müşteri tabanının geliştirilebilmesi için aktif pazarlama faaliyeti yürütülmesi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, kısa bir yanıt istiyoruz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ziraat Katılım olarak şubeleşme ve büyüme stratejimiz ticari esaslar çerçevesinde verimlilik, öz kaynak büyüklüğü, organizasyonel girişim ve olgunlaşma kriterleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu hedefler doğrultusunda ana hissedarımız Ziraat Bankasının marka gücünden ve şube, ATM ağından da muhabirlik hizmetleri kapsamında faydalanılmaktadır. Ticari bir müessese olarak piyasa koşullarında ve kurum menfaatlerini gözeterek istihdama ve ekonomiye katma değer sağlayan firmalara ve projelere sektör ayrımı yapılmaksızın destek vermeye devam ediyoruz, edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Sektör ayrımı yapılmaksızın” cümlesine devam ederek, öneriler kısmında... Sayıştay aynı şekilde düşünmüyor belli ki. Genel Müdürümüz de toplantımızın daha erken saatlerinde ifade etmişti, Sayın Vekilimiz Kemal Zeybek’in özellikle betonlaşmaya dönük kredi finansmanına ilişkin bir eleştirisi olmuştu, o doğrultuda verdiği yanıtta “Biz sektörlere eşit mesafedeyiz.” bağlamında bir ifadesi olmuştu. Ancak Sayıştay bu konuda sanırım farklı düşünüyor ki öneriyi şöyle getirmiş: “İlgili kamu otoritelerince ortaya konulan öncelikli sektör ve alanların Bankaca belirlenen strateji ve programlarda göz önünde bulundurulması” diyor. Yani kamu otoritelerinin belirlediği strateji ve yönelttiği “sektöre ağırlık verilmesi”, belki “esneklik sağlanması” gibi bir anlam çıkıyor. Burada Sayıştayın önerisi ve uygulama arasında nispi, açıklanması gereken bir çelişki görünüyor.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben şahsen öyle bir şeyin Sayıştayın görev alanına girmeyeceğini ifade edeyim. Bizim için -genel olarak kullanıyorum- iyi sektör, kötü sektör yoktur; iyi firma, işini iyi yapmayanlar vardır. Doğal olarak müşteri geldiğinde bütün firmaları değerlendiriyoruz ama total kredi hacmine baktığımız zaman, sektörel dağılımın dengeli olmasını risk yönetimi açısından önemli buluyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Evet, öneriyle ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu öneri yazıldığında da... Şirketimiz yeni bir şirket, zaten 2015'te kurulmuş. Rapor yazılmış 2015'te, 2016'da da aynı öneri var. Buradaki amacımız şuydu: Yani şirket yeni oluşuyor, yeni bir yapılanma içine giriyor. Genel anlamda şirkete yol göstermek amacıyla kaleme alınmış, daha çok o amaçla getirilmiş bir öneri.

Bu “kamu otoriteleri”nden kasıt da tabii, işte, bizim yıllık planlarımızda, orta vadeli planlarda bazı sektörler hani “Devletin teşvik ve desteği veya yönlendirilmesi arzu edilen sektörler, bunları da dikkate alın.” anlamında. Yoksa “Mutlaka bunlara yapın.”...

Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği gibi, bankacılıkta zaten “illa şu sektör”den daha ziyade “hangi firma...” Kredibil olan firma ön planda değerlendirilir. Onun için buradaki kastımız “Mutlaka şu sektörü ön plana alın.”dan daha ziyade “Buna da dikkat edin, göz önünde bulundurun.” mahiyetindedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Görüşünüz?

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Bu öneri dediğim gibi biz ilk kurulduğunda yazdığımız bir öneri. Çıkabilir de, izleyebiliriz de yani izlememiz gereken bazı alanlar da var ama bir kısmı çıkabilir de.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2- Sayıştay Raporu'nun ilgili bölümlerinden yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneriler ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

2016 yılının 1 no.lu önerisini görüşmüştük, şimdi 2016 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2- Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yine aynı şeyi tekrar ediyorum. Ziraat Katılımında da aynı durum var. Ziraat Bankası engelli çalıştırmamakta ısrar etmiş, anladığım o. 4857 sayılı İş Kanunu’nun 30’uncu maddesi hükümleri çerçevesinde engelli personel istihdamı yükümlülüğünün yerine getirilmesi: “Bankamızın engelli kadrosundaki açık pozisyonların kapatılmasına yönelik İŞKUR ve özel istihdam bürolarıyla irtibata geçilmiş olup eksik engelli kadrosunun tamamlanmasına yönelik olarak görüşme ve değerlendirmeler başlamıştır. Uygun adayların tespit edilmesinden hemen sonra atamalar yapılacaktır.” 2015, öneri getiriliyor; 2018, hâlâ İŞKUR’la görüşmelerimiz sürüyorsa tebrik ederim, başarılar dilerim, altı sene sonra bir engelli alırsınız herhâlde.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - 2015 yılından itibaren zaten...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Olmaz arkadaş.

BAŞKAN – Sayın Sertel, bitti mi sözünüz?

Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Tabii, büyüyen bir organizmayız yani hızlı bir büyüme ortamından geçiyoruz, 80’e yakın şubeleşme gerçekleştirdik. Yani bu eksikliklerimizi de bilahare yerine getireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, hızlı bir şekilde yerine getirelim, artık tekrar tekrar gündeme gelmesin.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Getireceğiz kesinlikle.

İş alımlarımız her devrede devam ediyor aslında.

BAŞKAN – Engelli vatandaşlarımızın istihdam edilmesi noktasında biraz daha fazla böyle hassasiyet göstermenizi istiyoruz.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Bu sene 9 kişi aldık.

BAŞKAN – Peki, bunu da tekrar artıralım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, bir önceki Komisyonda Genel Müdürümüz söz vermişti ya, siz, tabii, bilmiyorsunuz, onu bir ifade edelim, burada da talep edelim. Biz engelli oranının yüzde 3’ün üzerine çıkaracağı yönünde Genel Müdürden söz aldık.

BAŞKAN – Söz almayalım, pazarlık yapmayalım da... Sayın Yavuzylmaz, bu temenni olsun, pazarlık konusu olmasın.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Yani yüzde 3’ü alt limit olarak kabul ediyoruz, üstünü de şey yaparız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim, herhâlde yok.

Şimdi de Ziraat Kalkınma Bankası AŞ’nin 16/2/2015-31/12/2015 dönemi ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunuyorum.

Şimdi 16/2/2015-31/12/2015 dönemi sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 29/4/2016 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 16/2/2015-31/12/2015 dönemi bilançosu ve 11 milyon 982 bin 473 Türk lirası 47 kuruş net dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

16/2/2015-31/12/2015 dönemi sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 13/7/2017 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 1/11/2016-31/12/2016 dönemi bilançosu ve 30 milyon 672 bin 518 Türk lirası 88 kuruş net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR - Efendim, görüş, öneri ve eleştirileriniz için teşekkür ediyorum, hayırlı günler diliyorum, sağ olun.

Biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

9.- Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin ve 1/11/2016-31/12/2016 dönemine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Toplantımıza Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 1/11/2016-31/12/2016 tarihlerine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın yönetim kurulu başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı.)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, sunumu yapmanız için sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YAKUP DEMİRCİ – Değerli Komisyon Başkanı, değerli Komisyon üyeleri, siz değerli katılımcılar; şirketimizin 2016 yılı faaliyet ve hesaplarının görüşülmesi vesilesiyle huzurlarınızda bulunuyorum. Sayın Komisyonun değerlendirmelerine geçmeden önce, şirketimiz hakkında özet bir bilgi vermek isterim.

Şirketimiz, 1 Kasım 2016 tarihinde yüzde 100'ü Ziraat Bankasının ortaklığıyla 1 milyar 300 milyon sermayeyle kurulmuştur. Şirketimizin 2016 yılında 13,5 milyon TL dönem kârı, 2017 yılında 236,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aktif büyüklüğümüz 1,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kuruluş esnasında gayrimenkul portföyümüzün adedi 11'ken 2017 yılı sonu itibarıyla bu portföy sayısı 19'a ulaşmıştır ve gayrimenkul portföy büyüklüğümüz de 1 milyar 363 milyon mertebesine ulaşmıştır.

Sayın Başkan ve değerli üyeler; ana hedefimiz ülkemizin gayrimenkul sektörünün gelişimine ivme kazandıracak ve Türkiye için katma değer yaratacak projelerle sektörün öncü şirketleri arasında yer almak, yüksek yatırım değeri sunan özgün projeler geliştirerek istikrarlı bilanço büyümesi gerçekleştirmek,

kurumsal değerleri ve yönetim anlayışıyla sektörün örnek bir kurumu olmak, hissedarlarına yüksek getiri kazandıracak değer artıran projeleri hayata geçirmektir. Halka açılma yolunda olan şirketimiz, öz kaynak kârlılığını artıracak yatırımlara devam ederken bu süreçte çağdaş kentsel mekânları oluşturmak için azami gayret içerisinde olmaya devam edecektir. Çabalarımızda sermayedarımız Ziraat Bankası AŞ'ye destekleri için teşekkürlerimi sunuyorum.

Arz ederim saygılarımla.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine geçiyoruz.

Kurumun 2016 yılına ait bir adet genel önerisi bulunmaktadır.

Şimdi 2016 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YAKUP DEMİRCİ – Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim, geneli üzerinde de söz almak isteyen yok.

Şimdi Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 1/11/2016-31/12/2016 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 1/11/2016-31/12/2016 tarihli sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 13/7/2017 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 1/11/2016-31/12/2016 dönemi bilançosu ve 13 milyon 584 bin 813,14 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

1/11/2016-31/12/2016 sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2016 yılına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YAKUP DEMİRCİ – Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, kolaylıklar diliyoruz.

10.- Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 22/1/2016-31/12/2016 dönemine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Toplantımıza Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 22/1/2016-31/12/2016 dönemine ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, sunuş konuşması için buyurun.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ, tamamı Ziraat Katılım Bankası tarafından ödenmiş 50 bin TL sermayesiyle 22/01/2016 tarihinde münhasıran kira sertifikası ihraç etmek amacıyla kurulmuştur. Personeli ve herhangi bir gideri bulunmamaktadır. Lokasyon olarak Ziraat Katılım AŞ’nin Genel Müdürlüğünde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kira sertifikası ihraç etmek amacıyla kuruluşundan bugüne kadar 3,7 milyar tutarında 30 adet ihraç gerçekleştirilmiştir. Büyüme hedefli stratejimiz doğrultusunda “Ziraat” markasının gururu ve bilinci içerisinde çalışmaya azim ve kararlılıkla devam edeceğimizi bildirir, hepinizi saygıyla selamlarım.

Efendim, bu şirketimiz İslami referanslar çerçevesinde sadece kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulmuş bir şirkettir dolayısıyla esasen bankanın vermiş olduğu kira sertifikası amacının dışında, başka herhangi bir faaliyeti de bulunmamaktadır. Ezcümle, özetle budur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2016 yılına ait bir adet genel önerisi bulunmaktadır.

Şimdi 2016 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Efendim, verilen önerilerin hepsi yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır, şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim.

Söz almak isteyen?

Sayın Yavuzyılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Burada, sunum kısmında “Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ, tamamı Ziraat Bankası tarafından ödenmiş 50 bin TL sermayesiyle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Sermaye Piyasaları Kurulundan alınan izinle kurulmuştur.” diyor. Burada “Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ, 2017 yılının tamamında 9 adet kira sertifikası ihraçı gerçekleştirmiş olup toplam ihraç tutarı 1,1 milyar TL’dir. Bu ihraçlarda yıllık bileşik kâr payı oranları en düşük...” diyor, devam ediyor. Yani 1,1 milyar TL’lik ihraç tutarı gibi bir hacimde işlem yapan bir firmanın ödenmiş sermayesinin 50 bin TL olmasını nasıl açıklıyorsunuz veya bunu artırmayı düşünüyor musunuz? Konuyla ilgili yaklaşımınız nedir?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak da verebilirsiniz.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Yazılı olarak bildireceğiz efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Teşekkür ederim.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Şimdi, Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 22/01/2016-31/12/2016 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunuyorum.

Şimdi 22/01/2016-31/12/2016 tarihli sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 27/07/2017 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 22/01/2016-31/12/2016 dönemi bilançosu ve 1.465,27 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 22/01/2016-31/12/2016 sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 2016 yılına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Ben çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Bugünkü yoğun gündemimiz tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara ben de teşekkür ediyorum, kolaylıklar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 15 Kasım 2018 Perşembe günü programda belirtilen kuruluşların 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati. 17.35

